

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 50 (1089) 1970 GRUODŽIO-DECEMBER 10

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

MR. P. GAUCYS,
3222 W. 67 ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

Ugly American

Ryšium su lietuviu jūrininko Simo Kudirkos ar Gruzės drama amerikiečių laive "Vigilant" plačiu mostu iškilo "Ugly American" vaizdas. Keista, bet amerikiečius gaubia kažkoks nelaimingas paradoksas. Iš vienos pusės amerikiečiai yra idealistai, pilni duosnumo, paslaugumo tautoms, demokratijos ir laisvės gynėjai, iš kitos — silpnoki politikai, darą fatališkų klaidų ir tuo būdu pasidaro prieši. Imkime, pavyzdžiui, kad ir Lietuvos atveį. Po I D. karo, atsikuriant nepriklausomai jos valstybei, Amerika atskubėjo su pagalba, atsiuntė savo atstovus, kurie tapo nuosirdžiais Lietuvos bičiuliai, ypač Noremas. Vilnių grąžinus Lietuvai, iškil-mėse dalyvavo ir Amerikos atstovas. Materialinėje srityje Lietuva per savo išeiviją ir kitais keliais patyrė daug gero iš amerikiečių. Deja, toji istorija yra ir skaudžių dėmių. Nors prezidentas Rooseveltas Amerikos lietuvių delegacijai pareiškė, kad Lietuvos nepriklausomybė nėra sunaikinta, o tik suspenduota, tačiau Jaltos konferencijoje Lietuva, kaip ir kitos Pabaltijo valstybės, buvo pažadėtos rusams. Tai matyti pvz. kad ir iš Britanijos buvusio premjero ir užsienio reikalų ministro Edeno atsiminimų. Be to, tai palietė ne tik Pabaltijo valstybes, bet ir visą Rytų bei Vakarų Europą. Jaltos konferencijoje faktiškai buvo atidarytos durys komunizmui. Pastarojo sulaikymui anuo metu Amerika būtų galėjusi daug padaryti, nes Sov. Sąjunga buvo karo nualinta. Reikėjo tik tvirtos politikos, paremtos jėga, kurios tada netrūko Amerikai. Deja, buvo padaryta fatališka klaida, dėl kurios kenčia pati Amerika ir pasaulis.

"Ugly American" paradoksas lydi amerikiečius visu plotu. Kas nežino, kad jie pasauliui po II D. karo padėjo labai daug. Marshallo planas pastatė V. Europą ant kojų. Daug pagalbos jie teikė Japonijai, P. Amerikai ir kitiems kraštams. Vargu yra pasauli-jy šalis, kuriai Amerika nebūtų padėjusi vienokiu ar kitokiu būdu. Rodos, amerikietis turėtų būti gerbiamas visame pasaulyje, nes jis yra labdarinčiausio krašto pilietis. Deja, taip nėra. Negirdėti termino "Lovely American", bet plačiai nuskambėjo "Ugly American". Ir kai dabartinis JAV prezidentas R. Niksonas prieš keletą metų lankėsi P. Amerikos kraštuose, kaip tuometinis viceprezidentas, buvo apmėtytas akmenimis. Galimas dalykas, kad prie neapykantos sukėlimo prisidėjo komunistų propaganda, bet ar ši galėtų sukurstyti minias, jeigu nebūtų pagrindo? Mat, šalia Amerikos duosnumo, noro pagelbėti neturtingesnei taut-tom reikiiasi ekonominis savanaudiškumas. Didžiosios Amerikos bendrovės yra, galima sakyti, tarptautinės — išsiplėtusios daugelyje kraštų. Amerikos kapitalas, kaip galingas voras, yra apyrpės daugelį sričių ir P. Amerikoje, ir Europoje, ir kituose žemynuose. Tai tarptautinė ekonominė pajėga, kurios doleris yra pagrindinė pasaulio valiuta. Dėlto pasaulis žiūri į amerikiečių kaip turtuolių. Jo gyvenimo būdas, ypač neturtinguose kraštuose, jį labai išskiria iš kitų. Neturtingasis niekad nemėgsta turtingojo. Paastrinta nelygė-bė išaukšia net revoliucijas. Jeigu Amerikai Jaltoje prisidėjo prie vartų atkėlimo komunizmui Europoje savo politika, tai ekonomi-niui išgalėjimui jį gali atidaryti vartus tam pačiam komunizmui kitose pasaulio srityse.

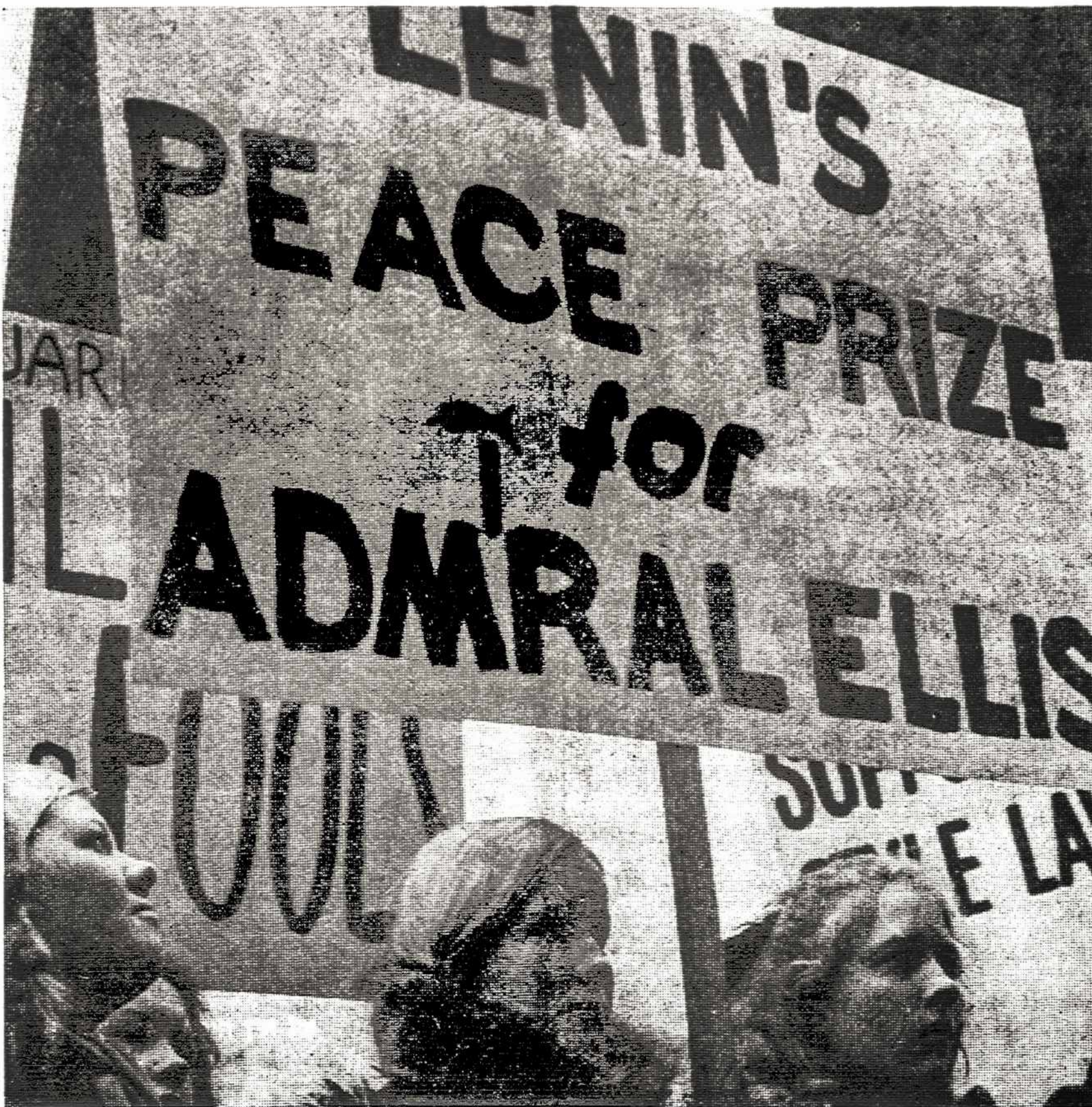
Tas pats "Ugly American" paradoksas matyti ir nelaimin-gojo Simo Kudirkos-Gruzės atveju. Juk visi žino, kad Amerika yra laisvės šalis. Čia politinę globą rado daugybė Sov. Sąjungos pabė-gėlių. Net ir pastaruoju metu buvo priimti keturi Rytų Vokietijos piliečiai, pabėgę iš Rytų Vokietijos laivo. Už tai visi pavertęji kraštai Ameriką gerbia, apie ją svaioja ir laukia progos jon pa-bėgti. Deja, ir šioje srityje atsirado skaudūs žaizdos. Kai lietuvių jūrininkas, iškęs amerikiečių laivą "Vigilant", maldavo politi-nės globos, amerikiečių pareigūnai savavališkai atsakė priimti ir dargi leido rusams jį primušti iki sąmonės netekimo amerikie-čių laive. Tai bene pirmas atvejis Amerikos laivyno istorijoje, palikęs didžiulę gėdą visam kraštui. Jis gliaui pažeidė ne tik elementa-rius žmogaus teises, bet ir patį Ameriką, t. y. jos prestižą. Juk Turkija, mažesnė valstybė, turėdama daug sunkesnę Brazilskų atvejį nekaptuliuavo prieš sovietų spaudimą, o Amerika dėl savo pareigūnų žioplumo užsitraukė visuotinę gėdą. Pagristai R. Nikso-nas pareiškė rūstį dėl S. Kudirkos gražinimo sovietams. Bet to neužtenka. Gėdai nuplauti reikia nubasti kaltininkus, padariusius gėdą visam kraštui. Teisinimasis, kad lietuviu grąžinimu so-vietams norėta išgelbėti derybas dėl Atlanto žuvų, yra juokingas. Gerai šį mintį išreiškė vienos demonstracijos plakato užrašas, esą amerikiečiai parduoda žmogų už vandenyno žuvį. Čia ir iškyla ekonominio savanaudiškumo bruožas, kuris užtemdo amerikiečio idealinę pusę ir išryškina neigiamąją, išreikštą žodžiais "Ugly American". Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

BUS PADIDINTOS PENSIJOS

Sveikatos ir socialinės gerovės ministris J. Munro pateikė fe-deraciniam parlamentui eilę re-formų numatančią "Baltąją kny-gą", kurios puslapiuose yra džiū-gi naujiena neturintiems pen-sininkams. Nuo 1971 m. balan-džio 1 d. ligišolinis \$31,83 pen-sijos papildas vienam ameniui pakeliamas iki \$55, o dviejų pensininkų šeimos \$63,66 papil-das — iki \$95 į mėnesį. Pati se-natvės pensija visiems pensinik-ams bus padidinta iki \$80 į mėnesį. Tuo būdu šalutinį pa-jamų neturinti dviejų pensininkų šeima kiekvieną mėnesį gaus po \$225, viengungiai pensininkai ir pensininkės — po \$135. 1971 m. rugsejo 1 d. įsigalios naujas vaikų priedo įstatymas. Lig šiol šį priedą gaudavo visos kanadiečių šeimos, o dabar jis bus nutrauktas toms šeimoms, kurių metinės pajamos yra di-desnės nei \$10.000, ir padidin-tos neturtingoms šeimoms. Pa-gal naująjį įstatymą po \$16 į mėnesį už vaiką gaus šeimos iki \$4.500 metinių pajamų, po \$15 — iki \$5.000, po \$14 — iki \$5.500, po \$13 — iki \$6.000, po \$12 — iki \$6.500, po \$11 — iki \$7.000, po \$10 — iki \$7.500, po \$9 iki \$8.000, po \$8 — iki \$8.500, po \$7 — iki \$9.000, po \$6 — iki \$9.500 ir po \$5 — iki \$10.000 metinių pajamų. Tačiau dabar už vaikų priedo metinę sumą reikės mokėti pajamų mo-kesčius federacinei vyriausybei. Ši reforma yra sveikintina, nes-turtuoliai priedo nereikalingi.

Finansų ministras E. J. Ben-son federaciniame parlamente paskelbė šiuos finansinius me-tus papildantį biudžetą, kurio iš-laidos yra padidinusios beveik pusės bilijono dolerių suma. Jos didžioji dalis yra skiriama kovai su nedarbu. Didesnį bedarbių skaičių turinčios provincijos gaus pašalpas iš specialaus fede-racinio fondo. Naujų darbų tu-rės parūpinti federacinės vy-riausybės finansuojami keliai ir lig šiol atidėliotos valstybinių pastatų statybos. Bedarbio pa-šalpa padidinama 10%. Praktiškai tai reiškia maždaug \$20 mė-nesinį papildą pusei dabartines bedarbio pašalpas gaunančių as-menų. Daug kas tikėjosi, kad finansų ministras atšauks 3% pajamų mokesčio papildą kana-diečiams ir korporacijoms, bet jis paliekamas sekantiems me-tams. E. J. Bensonso teigimu, papildas atšaukimas būtų buvęs gera ekonomine paskata, bet jis nebūtų padėjęs toms Kana-dos sritims, kur yra perdidelis bedarbių skaičius. Siemietiniam biudžetui E. J. Bensonas buvo numatęs \$250 milijonų pertek-liu, tačiau padidintos išlaidos greičiausiai duos apie \$320 mi-lijonų deficitą. John Young va-dovaujama federacinės vyriau-sybė (Nukelta į 6-tą psl.)

Toronto lietuviai, latviai ir estai demonstracijos metu prie JAV konsulato rūmų. Nuotr. K. Baltrūno

PRANEŠIMAS IS ŠVEDIJOS

Įtakingas sambūris gina baltiečius

Skandinavijos baltiečių komi-tetas, kurio būstinė Stockholme, neseniai išplatino atsišaukimą, kuriame primenamas Baltijos valstybių likimas ir reikalas at-remti joms nepalankią propa-gandą Švedijoje.

Atsišaukimo turinys

Prieš 30 metų — sakoma at-sišaukime — Raudonoji Armi-ja padėjo smurtu įvykdyti val-sybinius perversmus Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Sovietų Sąjunga aneksavo nepriklauso-mas Baltijos valstybes. Anešiją sekė masinės žudynės, teroras ir totalistinė diktatūra.

Ryšium su naujuoju filmu "Baltiečių išdavimas" — ska-i-tome toliau atsišaukime — Bal-tijos valstybių okupacija ir 1945-46 metų tragiškėji įvykiai Švedijoje atsidūrė spaudos, ra-dijo ir televizijos dėmesio cen-tre. Prieš 25-rius metus baltie-čių išdavimas sukėlė didelę aud-rį tautoje. Iš naujo vyksta smar-kios diskusijos tuo pačiu klau-si-mu.

"Išduoti baltiečius buvo tei-singa. Šiandien lygiai taip pat pasielgti" — pareiškė televi-zijos programoje IX. 30 prof. Gunar Myrdal, 1945-46 m. Šve-dijos vyriausybės narys, dabar-tinis Švedijos Sov. Sąjungos draugijos vicepirmininkas ir švediškojo Vietnamo komiteto pirmininkas.

Naujai atlikti nuomonių tyri-mai parodė, kad šiandien vos pusė švedų tautos žino baltiečių išdavimo faktą ir tas aplinkybės, kuriomis jis įvyko. Tuo pačiu metu daugelis ženklių rodo, kad kraštutinės kairės sluogsniai no-rį diskredituoti Švedijoje gyve-nančius baltiečius tremtinus ir jų organizacijas, panaudojant, tarp kitų priemonių, propagan-dinį istorijos klastojimą ir agi-taciją, kuria nuo seniai užsiima Maskva.

Tie faktai rodo, kad vis dar reikia nepalaujamai ir veikliai veikti švedų viešumą, ypač ja-unimą (pabr. tekste — A. L.), skleistį žinias apie Baltijos tau-toms padarytą neteisę ir ap-lamai komunistų vykdomą plėt-ras bei užpuolimo politiką.

Komunistinė propaganda

Komunistinė propagan-da veiksmai pastaruoju metu Švedijoje pagausojo. Nuolaidu-mas, pasyvumas ir aplamai ko-munizmo tikrosios prigimtys bei turinio nenuitokimas pasi-reiškė be kita ko tuo, kad ko-munistų skaičius parlamente pa-didėjo, o komunistai drauge su jais bendradarbiaujančiomis ak-

tyvistų grupėmis įgijo apgaile-tinos ir nuolat augančios įtakos Švedijos užsienio ir vidaus poli-tikoje, valstybinėje ir vietinėje plėtimėje.

Ryšium su tuo skandinaviška-sis baltiečių komitetas savo at-sišaukime reikią įsitikinimą, kad demokratinė visuomenė tu-rinti nuolat kovoti su smurtinink-iškiškomis ideologijomis, kurios siekia per ilgęsni laiką sunaikinti laisvę ir demokratiją. Nė kiek nemažiau šiandien reikia be jo-kios atvangos skleistį šviečiamą-jį darbą švedų jaunime, kurį la-biau, negu bet kurią kitą grupę, veikia subersyvinė propaganda.

Atsišaukimą pasirašė baltie-čių komiteto pirmininkas prof. Birger Nerman ir sekretorius teisininkas Bertil Haeggman.

Įtakingi asmenys

Skandinavijos baltiečių komi-tetui priklauso eilė įtakingų šve-dų visuomenės veikėjų. Jo gar-bės prezidiumą šiuo metu suda-ro buvę opozicinių partijų va-dai ir parlamento nariai: konser-vatoriai J. Hjalmarson, Y. Holm-berg, liberalas prof. B. Ohlin, buv. kariuomenės vadas gen. H. Jung, rašytojas ir švedų akade-mijos narys E. Johnson, žymus publicistas — T. Tegner ir prof. H. Tingsten.

Komiteto narių tarpe yra nau-jasis švedų nuosakiųjų (konserv-atorių) partijos vadas G. Boh-man, eilė parlamento narių, vyšk. S. Danell, teologas R. Murray ir kiti visuomenėje pla-čiai žinomi asmenys, kurių visu-čia neįmanoma suminti. Visi jie grynai demokratai ir nuosi-rdūs Baltijos tautų laisvės bičiū-liai. Komitetas turi savo atsto-vus Norvegijoje ir Danijoje.

Reikia manyti, kad šito įta-kingų žmonių sambūrio balsas Švedijoje bus išgirstas, kaip ir iki šiol jis nebuvo tyrų šauk-lys.

Suspenduoti amerikiečiai pareigūnai

"Verta mirti už laisvę" — rastas Simo Kudirkos įrašas

Nelaimingojo jūrininko Simo Kudirkos gražinimas rusams su-kėlė visoje S. Amerikoje pla-čią protestų bangą. Demonstra-vų ne tik lietuvių, bet ir kitos tautybės. Pvz. Bostone prisidėjo Harvardo universiteto profeso-riai ir studentai. Čikagos de-monstracijos dalyvavo 2000 as-menų. Didžiojo spaudoj — J. A. V-se ir Kanadoj — pasipylė informacijų ir vedamųjų gausa. Visur reiškiamas protestas prieš nusikalstamą amerikiečių parei-

Laiškas premjerui

Neperseniausiai didžiausią ti-ražą turintis Stockholmo dien-raštis liberalinis "Expressen" iš-spausdino idomų estų kilmės re-daktoriaus Andres Kueng atvira laišką Švedijos premjerui. Šve-dijos valstybininkai, intelektua-lai ir eiliniai piliečiai — rašo jis — yra atsakingi už tai, kas vyksta Baltijos kraštuose ir kitur, kur žmonės engiami, nes dikta-tūros yra jautrios užsieniei kri-tikai.

Švedija buvo faktiškai pirmo-ji ir ligi šiol vienintelė Vaka-rų valstybė, kuri pripažino so-vietinę Baltijos valstybių okupa-ciją. Todėl Švedijos premjerui tenkanti ypatinga atsakomybė viešai atsakyti, ar neteisėtoji okupacija galinti būti įteisinta vien tik dėlto, kad jį įsisenėjan-ti? Švedų premjeras mielai šne-ka apie mažųjų tautų teises. Ar tos teisės priklauso ir Estijai, Latvijai, Lietuvai? Savo metu jis nepabūgo supykdyti vieną didvalstybę, reikalaujamas apsi-sprendimo teisės Vietnamui. Ar galima tikėti, kad jis vieną die-ną išeis demonstruoti drauge su baltiečių komiteto pirmininku? Ar premjero žodžiai apie tautų apsisprendimo teisę lygiai ga-lioja ir estų, latvių, lietuvių tau-toms? Ar valstybininko teisingu-mas ir žmoniškumas vadovauja-si tik šaltu politinės naudos ap-skaiciavimu?

Baigdamas negailėstingą kla-usimų eilę, laišką autorius pri-mena tokį faktą. Kai šią vasarą jis lankėsi Taline, daugelis ten teiravosi, kaip Švedijos vyriau-sybė šiuo metu žiūrinti į savo rytinių kaimynų Baltijos tautų likimą. Jis į tą klausimą nega-lėjęs atsakyti, todėl jį perduo-das Švedijos premjerui Palme. Pastarasis atsakymo dar nedavė. Be atsako pasiliko ir kiek anks-čiau į jį nukreiptas VLIKo raš-tas. — A. Lembergas

Pasaulio įvykiai

POPIEZIUS PAULIUS VI GRIZO Į Vatikaną po dešimt dienų trukusios kelionės Azijos kraštuose ir Australijoje. Sidnėjaus hipo-drome, kuris yra du kartus didesnis už Vatikaną, jis laikė Mišias 200.000 australų, pagerbdamas prieš 200 metų Australiją atradusį kapitoną James Cook. Marijos katedroje Paulius VI susitiko su 65 Australijos, N. Zelandijos ir kaimyninių salų katalikų vysku-pais. Ekumeninėse pamaldose Sidnėjaus rotušėje šalia popiežiaus Pauliaus VI dalyvavo Australijos anglikonų, metodistų, baptistų ir liuteronų bendrijų vadai. S. Airijos soviništo anglikonų pasto-rius I. Paisley šalininkų rengtos demonstracijos susilaukė labai nežymaus dalyvių skaičiaus. Iš Sidnėjaus popiežius Paulius VI už-suko į Indonezijos sostinę Jakartą, kur aerodrome jo laukė prez. Suharto, nors iš 120 milijonų

indoneziečių tik 2,5 milijono yra katalikai. Čia popiežiui Pauliui VI Mišias teko laikyti Senajan sporto stadione, kurį 1962 m. Azijos kraštų žaidynėms buvo pastatę sovietai. Britanijos kolo-nijoje Hong Konge Paulius VI priminė komunistinei Kinijai, kad Kristaus meilė yra skirta visam pasauliui. Sis popiežiaus žodis buvo aiškus diplomatinis bandymas pagerinti santykius tarp Vatikano ir Kinijos, suma-zinti kiniečių kompartijos vyk-domą katalikų persekiojimą Ki-nijoje. Skridamas iš Hong Kon-go į Ceilono sostinę Colombo, popiežius Paulius VI radijo ban-gomis pasiuntė taikos linkėj-i-mus Kambodijos, Šiaurės ir Pie-tų Vietnamo vyriausybėms. Co-lombo aerodrome Pauliaus VI laukė 600.000 ceiloniečių minia, krikščioniškų ir nekrikščioniškų bendrijų vadai. Popiežius Pau-lius VI pareiškė savo visišką pri-tarimą socialistės premjerės S. Bandaranaike socialinėms refor-moms. Sveikintojų eilėse buvo ir vienintelis komunistas prem-jerės kabinete — ministris gy-venamųjų namų reikalams P. Keunenman. Colombo pagodoje Paulius VI Mišias laikė anglų kalba, o himnai buvo giedami trim Ceilono partijom kal-bom — anglų, sinhalių ir tami-lų. Premjerė S. Bandaranaike Pauliaus VI vizito proga dova-nojo baumes ir išleido iš kalė-jimų 70 įvairių tikybų kalinių, kurių penki priėmė Komunią iš popiežiaus ranku.

ISLAISVINO J. CROSS

Teroristų FLQ grupės spalio 5 d. Montrealyje pagrobtas britų prekybos atstovas James Ri-chard Cross laisvės susilaukė RCMP seržanto Donald N. Mc Leary pastangų dėka. Nuo savo tiesioginės tarnybos atliekamų laiku sekdamas grobimu įtarto Jacques Lanctot nešią žmoną, D. N. McLeary aptiko grobikų išsinuotą butą Montrealyje, 10945 Avenue des Recollets, ku-riame buvo laikomas pagrobta-sius J. Cross. Policijai apsupus minėtą namą, išjungus elektrą ir šildymo dujas grobikų butui, pastarieji pasiskelbė sutinką pradėti derybas. Nors savo laiku jie reikalavo laisvės dvidešimt trim FLQ kaliniams ir gerokos dolerių sumos auksu, ši kartą susirūpino tik nuosavų kailiu.

Kanados ir Kvebeko vyriausybės sutiko "Žmogaus ir jo pasaulio" parodos Kanados paviljoną lai-kinai paversti Kubos ambasados nuosavybe. Policijos lydimi, į paviljoną atvyko grobikai su sa-vo šeimom ir pagrobtoju J. Cross. Kubon buvo išleisti: Marc Carbonneau, Jacques Lanctot su nešcia žmona ir dvejų metų sū-nu, Jacques Cosette Trudel su žmona ir Pierre Seguin. Malūn-sparnių jie buvo nuskradinti iš Montrealio aerodroma, kur jų laukė Kanados karo aviacijos transportinis lėktuvas. Kubos atstovai, laikydamiesi susitari-mo, J. Cross išleido iš paviljo-no, kai buvo gautas pranešimas, kad lėktuvas jau yra nusileidęs. Havanos aerodrome. Pasitiki-ręs sveikata vienoje Montrealio ligoninėje, J. Cross išskrido į Londoną, kur jo laukė iš Šveica-rijos atskridusi žmona. Brito J. Cross grobikai ir jų šeimų na-riai Kuboje buvo sutikti labai šaltai. Ir Montrealio, ir Havanos aerodromuose jie neturėjo pro-gos pasigarsinti kaip Kvebeko didvyriai. Atrodo, Kanados vy-riausybė yra gavusi F. Castro pažadą, kad jis išleis grobikų nepanaudoti propagandai. Pri-e-jų Havanoje netgi nebuvo pri-leisti užsienio laikraščių kores-pondentai. Savo testamentu gro-bikai paliko 90 minučių magne-tofono juostelėn įrašytą pasikal-bėjimą, kurio ištraukas paskel-bė mėnesinis separatistų žurna-las "Choc" Montrealyje. Iš šio pasikalbėjimo aiškėja, kad tak-

ATSISAKĖ DALYVAUTI

Nobelio premiją laimėjęs so-vietų rašytojas Aleksandras Sol-ženicinas atsisakė dalyvauti jos įteikimo iškilnėje Stockholme. Pagrindinis motyvas — baimė, kad sovietų kompartija gali jo neįsileisti į Sovietų Sąjungą. Premiją ir medalį jis prašo įteikti Maskvoje, o savo žodį premijos įteikimo proga žada parūpinti raštu sekančio pusme-čio laikotarpyje.

PAGROBĖ VOKIETI

Baskų teroristų grupė Ispani-joje pagrobė V. Vokietijos gar-bės konsulą E. Beihl San Sebas-tiane mieste, reikalaujama lais-vės šešiolikai teisiųjų teroristų, kurių šeši yra kaltinami po-licijos viršininko nužudymu Burgos mieste. Baskų kilmės is-panai pradėjo masines demon-stracijas šiaurės-vakarų Ispani-joje. Diktatorius F. Franco buvo priverstas suspenduoti gyvento-jų pilietines teises baskų Gui-puzcoa provincijoje. Teisiųjų tarpe yra ir keli katalikų kuni-gai.

BERLYNO PROBLEMA

V. Vokietijos krikščionių de-mokratų partijos suvažiavimas V. Berlyne sukėlė naują įtam-pą. R. Vokietijai vėl pradėjo trukdyti V. Berlyno susisiekimą su V. Vokietija plentais ir ge-ležinkeliais. Varsuvos Sąjungos vadai tada ryžosi susaukti vieną dieną trukusią konferenciją V. Berlyne. Jos dėmesio centre tik-riausiai buvo Berlyno klausia-mas, nuo kurio sprendimo pri-klausys Bonnos pasirašytų su-tarčių su Maskva ir Varsuva ra-tifikavimas. Matyt, konferenci-jos dalyviai bandė daryti atitin-kamą spaudimą R. Vokietijos diktatoriui W. Ulbrichtui, tačiau baiginiame pranešime visdėlto pabrėžiama, kad bus stengiamasi užtikrinti nepriklausomos R. Vo-kietijos teises. Sovietų Sąjun-gos, JAV, Britanijos ir Prancū-zijos ambasadorių sekantis posė-dis Berlyno klausimu yra gruodžio 10 d.

ATLANTO SĄJUNGA

Bruselyje posėdžiavo Atlan-to Sąjungos užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministriai, svarstę šios organizacijos pla-nus sekančiam dešimtmeciui. Atlanto Sąjungai priklausančios V. Europos valstybės išparei-goje sekančiame penkmetyje gy-nybos išlaidas padidinti beveik bilijonu dolerių. Konferencijoje taigpi buvo perskaitytas JAV prez. R. Niksono užtikrinimas, kad jis nesumažins Europoje esančių 295.000 amerikiečių ka-rių skaičiaus, nors senatas kaip tik yra linkęs priimti tokią re-zoliuciją. Atlanto Sąjungos kra-štai sovietų persamai Europos saugumo konferencijai pritar-t tik tada, kai bus išsprestas Ber-lyno klausimas, palengvinant ne tik V. Berlyno susisiekimą su V. Vokietija, bet ir atnaujinant tarp abiejų Berlyno dalių sienos nutrauktus ryšius. Apie Atlan-to Sąjungos kariuomenės suma-žinimą negali būti nė kalbos, kol Sovietų Sąjunga laikys 31 divi-ziją savo karių R. Vokietijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir Vengrijoje. Pastarajame penk-metėje Varšuvos Sąjunga savo išlaidas kasmet padidindavo 6%, o Atlanto Sąjunga sumažin-davo 4%.

Tėviškos Ziburial — Iletuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Ziburial"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamas numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata.
Aptučių pasirašyti straipsniai nebūtinai reikalauja redakcijos nuomonės.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Ziburial (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Popiežius Paulius VI paskelbė, kad nuo 1971 m. sausio 1 d. kardinolai, sulaukę 80 m. amžiaus, automatiškai neteks pareigų Vatikano kongregacijose bei komisijose ir teises balsuoti popiežiaus rinkimuose. Jie ir toliau pasiliks kardinolų kolegijos nariais su visomis kitomis teisėmis bei privilegijomis, iskaitant dalyvavimą bendruose bei specialiuose posėdžiuose prieš naujojo popiežiaus rinkimus. Išimties padarytos kardinolui kamerlingui ir kardinolui penitenciariumui, kurie popiežiaus mirties metu, net ir sulaukę 80 m., turėtų teisę eiti savo pareigas iki naujojo popiežiaus išrinkimo bei naujų pareigūnų į jų vietas paskyrimo. Išsilaikę įstatymus taujau palies šiuos kardinolus: Frederico Callori di Vignale 80 m., Carmelo de Vasconcellos Motta 80 m., Alfredo Ottaviani 80 m., Antonio Caggiano 81 m., Efreim Forni 81 m., Jose Garibi y Rivera 81 m., Francesco Roberti 81 m., Manuel Goncalves Cerejeira 82 m., Michael Browne 83 m., Josef Frings 83 m., Carlo Crano 83 m., Arcadio Larraona 83 m., Benjamin de Aribre y Castro 84 m., James Francis McIntyre 84 m., Alberto di Jorio 86 m., William Heard 86 m., Achilles Lienart 86 m., Eugene Tisserant 86 m., Fernando Cento 87 m., Amleto Cicognani 87 m., Maurice Feltin 87 m., Jose Da Costa Nunes 90 m., Paolo Giobbe 90 m.

* Vatikanas išleido trečiąją instrukciją, liečiančią liturgijos pritaikymą. Joje vyskupijai ganytojas paliekama pagrindinė atsakomybė liturgijos pritaikyme savo teritorijoje. Tam reikaliui yra nurodytos gairės, kurių išsidėmėtos yra šios: 1. Liturgija turi būti aiški, neperkrauta, bet tuo pačiu ir kilni, pabrėžianti šventumą. 2. Liturginių veiksmų efektingumas turi remtis ne nuolatinio naujumu ar suprastinimu įieškiojimu, o gilesniu Dievo žodžio bei Mišiu paslapties supratimu. 3. Kunigas negali įvesti į Mišias savo asmeninių paivaizdavimų, nes tai yra nepajausimas tikinčiųjų bendruomenės ir individualizmo bei visokio išskrypimo paskata. 4. Pamokslas metu tikintieji negali vesti pokalbio su pamokslininku. 5. Pagrindinės Dievo žodžio ir Eucharistijos dalys Mišiose negali būti atskirtos viena nuo kitos vietos ar laiko atžvilgiu. 6. Kunigas negali kurti savo Mišių tekstų, o turi naudotis Bendrijos pripažintaisiais, kuriuose dabar yra daug pasirinkimo. 7. Muzika Mišiose turi padėti tikintiesiems garbinti Dievą ir todėl turi pasižymėti šventumo bei gero skonio savybėmis. Muzikiniai instrumentai turi atitikti vietos bei bendruomenės charakterį. 8. Komunijs duona turi pasilikti kaip iki šiol — nerauginta. 9. Vengtinia laikais švenčiausieji abiem pavidalais, kai einančieji Komunijs yra daug. Geriausias abiem pavidalais — davimas taujė pavilgtos ostijos. 10. Moterys gali skaityti Sv. Rašto ištiraus Mišių metu, išskyrus Evangeliją. Taipgi jos gali daryti pranešimus bei paaiškinimus bažnyčioje. 11. Mišių draubai bei indai turi būti augštos kokybės ir pritaikyti liturgijai. 12. Kunigas Mišioms turi užsidėti bent alba ir stulą.

13. Vyskupas gali leisti kunigui laikyti Mišias ne bažnyčioje, o gyvenamame name. Tuo atveju vengtinis Mišių laikymas valgomajame kambaryje prie valgomosios stalo. 14. Liturginiam eksperimentavimui leidimą duoti teisę pasilieka liturginė Vatikano kongregacija.

* Doktrinos kongregacija Romoje atsisakė duoti kun. Thomašui J. Durkin atleidimą nuo celibato, nes jis prieš kiek laiko civiliai susituokęs ir toliau, be jokio atsisakausimo, ejo kunigiškas pareigas bei laikė Mišias įvairiose vietose. Tuo pačiu kongregacija pasmerkė kunigų "laisvo apaštalavimo" draugiją, kurios vicepirmininku yra kun. Durkin. Ši draugija susideda iš panašiai besielgiančių ar galvojančių kunigų, kurie, anot Doktrinos kongregacijos, pilni klaidingų idėjų, dedasi eja paskirti reformuoti Bendriją ne savo šventumu, o taip vadinaimais "pranašiškais veiksmams", kaip civilinės jungtuvės ir pan.

* Andrei Gromyko, sovietų užsienio reikalų ministras buvo popiežiaus priimtas Vatikane privačioji audiencijoje, kurios metu Paulius VI išskė Katalikų Bendrijos padėtį Sovietų Sąjungoje ir Lietuvoje bei prašė daugiau laisvės dvasininkams susisiekti su Vatikano. A. Gromyko buvo lankesnis pas popiežių 1966 m., o Podgorny — 1967 m.

* Čekoslovakijos valdžia sustabdė pradėtą bažnyčių statybą Slovakijoje. Pasak Bratislavos leidžiamo laikraščio "Pravda", tikintieji buvo statybai suaukoję apie \$7,000,000. Neprežieta kam valdžia panaudots tuos neužbaigtus pastatus, kurių reikėjau buvo neturtingieji kolchozininkai.

* Ceilono vyriausybė sustabdė gimimų kontrolės įvedimą, atsisveždama į masinį budistų vienuolių protestą. Budistai pasmerkė dirbtines gimimų kontrolės priemones, abortą, sterilizaciją, kaip nusikalstančius prieš žmogiškąją prigimtį bei morale.

* Liuteronų vyskupas Kent Sigvard Knutson, 46 m., išrinktas naujojo Amerikos Liuteronų Bendrijos vadovu, pasisakė už krikščionių susijungimą, kurio tačiau nepermatas mūsų kartos laikotarpyje.

* 400 kunigų bei pasauliečių iš 24 kraštų dalyvavo olandų pažangųjų katalikų "Septuagint" organizacijos surengtame suvažiavime, kuris beveik vienbalsiai pasisakė už vedusių kunigų teisę eiti kunigiškas pareigas. Suvažiavimas taipgi pasisakė prieš betkokius Vatikano su kitomis valstybėmis konkordatus. Be to, jie pasisakė prieš kardinolus Suenens persamą mintį, kad ateityje popiežius būtų renkamas ne kardinolų, o vyskupų. Jų namynu, popiežius turėtų būti renkamas Romos gyventojų, kurių vyskupas jis ir yra.

* 108 delegatai, atstovaujaujiam katalikų tradicininkų sąjūdžiam, susirinkę Bridgeport, Conn., nutarė reikalauti sau atskirų liturginių apeigų, kurių pagrindu būtų lotynų kalba laikomos Mišios. Buvo įsteigtas tam reikalui fondas, į kurį tamintį palaikantieji kiekvienai savaitę dės savo aukas, kurias iki šiol atiduodavo savo parapijoms.

Kun. J. Stš.

Raganų medžioklė Lietuvoje

DR. J. GRINIUS
Vytauto Didžiojo universiteto docentas

Sužadėtinė — komunistinė "ragana"

Neseniai gavau vieno gero pažįstamo laiška, barantį mane už "Tėviškos Ziburiuose" išpausdintą mano straipsnį, kuriame kviečiau laisvuosius lietuvius nepasiduoti neapykantos ir keršto jausmams prieš rusus, nes Lietuvos sovietinė okupacija yra pirmiausia komunistų darbas, nuo kurio kartais nemazai kenčia ir patys rusai. Mane barantį draugui atrodo, kad dabartinė Lietuvos nelaisvė yra rusų imperializmo ekspansija, kuri persekioja mūsų kraštą nuo caro Jono Žiauriojo laikų.

Kad, kolonizuojami Lietuvai ir kitus kraštus, komunistai pasinaudoja rusų nacionalistinėmis imperialistinėmis nuotakomis, dėl to nėra jokių abejonų. Tačiau dabartinis Lietuvos pavergimas yra pirmiausia komunistų darbas, kuriam pasinaudojama viskuo, taigi ir rusų imperializmu. Vidsėto pirmoji šito blogio priežastis yra marksistinis komunizmas, kuris skelbia jėgos, kovos, prievartos ir neapykantos primatą tarp klasių, turtų ir asmenų, kad bendrame suikšrinime būtų lengviau pasiekti komunistinės totalitinės imperijos pasaulį.

Iš asmenų simpatijos — politinė byla

Kad ne rusų imperializmas, bet sovietinis komunizmas padaro kovos priemones prieš Lietuvos žmones ypatingai žiaurias ir šlykščias, geriausiai paliudijia platus garsas, neseniai nuaidėjęs per visą lietuvišką spaudą dėl tariamo diversanto ir tariamo BALFo emisaro Vyta. Svilo ir jo sužadėtinės.

Lietuvio Vyta. Svilo, gyvenančio Vakarų Vokietijoje, susidraugavimas su Vilniaus lietuviu M. Prialgauskaite pirmiausia parūpo ne rusams, bet šių padaliniams ir KGB tarnautojams lietuviams. Šie komunistai asmeniškai susidraugavo atveji pasistengę supolinti ir išsveistę platus masto "raganų medžioklę". Kai 1969 m. vasarą, nuvažiavę turistai į Lietuvą, Vyta. Svilas susidraugavo su M. Prialgauskaite, enkadavistas V. Miniotos užpuolė tardyti visus V. Svilo pažįstamus, su kuriais jis tik buvo turėjęs santykių. Vėliau, kai V. Svilas nuvyko į Vilnių antrą kartą ir metrikacijos biure užsiregistravo sutuoktuvėms su M. Prialgauskaite, didžiulis spaudimas prasidėjo ir prieš tą mergaitę. Šitos persekiojimo akcijos ėmėsi net Vilniaus universiteto gamtos mokslų fakulteto dekanas su savo taktininkais.

ZYMUSIS IZRAELIO ŠNIPAS

Paslaptingo Johann Wolfgang Lotz'o veikla Egipte

1965 m. rugpjūčio 21 d. už špionazą Izraelio naudai Kaire buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos V. Vokietijos pilietis Johann Wolfgang Lotz, o jo žmona Waltraud gavo trejus metus kalėjimo. Abu jie buvo išleisti iš kalėjimo 1968 m. vasario 4 d. I vokiečių orinės bendrovės "Lufthansa" keleivinių lėktuvų juos atlydėjo V. Vokietijos konsulas. Iš Kairo aerodromo pakilęs lėktuvas per Atenas išskrido į Miuncheną, kur išlaisvintų šnipų laukė vokiečių žurnalistas. Kai lėktuvas po kelių valandų skrydžio nusileido Miuncheno aerodrome, jame jau nebuvo nei Wolfgango, nei jo žmonos. Šią mįslę ryžosi išspręsti vokiečių žurnalas "Stern", pastaruoju metu paskelbęs ilgą seriją rašinių apie vokiečių Wolfgang Lotz, kuris iš tikrųjų nebuvo vokiečių, bet Izraelio žvalgybos majoras, Izraelio respublikos pilietis. "Stern" žurnalo korespondentas Joerg Andrees Elten ir fotografas Max Scheler, lankymiesi kadaise Sirijai priklausiusioje Golan augštumuose, buvusio šnipų pėdsakus netyčia aptiko Haifoje. Nuotraukomis gausiai iliustruoti rašiniai, pasikalbėjimai su W. Lotz gautos detalės atskleidžia Izraelio žymiausio šnipų veiklą Egipte, jo neįkainojamą nuopelną Izraeliui, išlaisvinimo ir dingimo kaip į vandenį užkulisius.

Vokiečio ir žydės vaikas Johann Wolfgang Lotz gimė 1921 m. Mannheim. Jo tėvas Hanns buvo dramos režisiorius, žydų kilmės motina Helene — dramų aktorė. Johann Wolfgang vardą jam parinko jo tėvas, rašytojas Goethes bei jo kūrinių didelis gerbėjas. Kai Hitleris perėmė valdžią, tėvai jau buvo išsikyrę. Žydė motina 12 metų amžiaus sūnų Wolfgangą 1933 m. išsiųdė į Palestiną, kur jis lankė Ben-Schemen žemės ūkio mokyklą ir susidomėjo arkliais, vėliau vaidinimais lemtiną vaidmenį jo gyvenime.

Prasidėjęs nesutarimams tarp žydų ir arabų, 17 metų amžiaus jaunuolis Wolfgangas įsijungė į žydų apsaugai skirtą Haganah organizaciją ir II D. karo pra-

Kad dekanas R. Tarvydas su docentais Č. Kudaba, V. Dvareckiu ir kitais komunistų "aparatchikais" Vilniaus universitete atliko šlykštų sąžinės prievartavimo darbą, tai paliudija patys moksliniai inkvizitoriai. Savo straipsny "Budrumo netekus" (Tiesa, Vilnius, 1970, X. 31) jie rašė: "Dar iki pasirodymo "Tiesoje" apybraižai (kalbama apie V. Minioto straipsnį. J. Gr.), daug buvo daroma, kad M. Prialgauskaite blaiviai apgalvotų vedybas su V. Svilu, išvykimą į Vakarų Vokietiją, nuodugnai išanalizotų savo elgesį ir toliau liktų dirbti fakultete. Tačiau ji liko užsispyrusi".

Kai neviešo spaudimu moksliniams inkvizitoriams nepavyko palaužti jaunos mokslininkės sąžinės, KGB tardytojai griebėsi viešos įbauginimo akcijos. Jų bendradarbis V. Miniotas "Tiesos" laikrašty per keturis numerius paleido komunistinius "deimantais" išpuosą straipsnį prieš Vyta. Svilą, sufabrikuotais liudijimais įrodinėdamas, kad V. Svilas esąs nusikaltėlis, diversantas, tariamas BALFo emisaras, beveik amerikiečių slapta agentas. Šitokie vieši kaltinimai turėjo sužadėtini sutepti tiek, kad joks sovietinis pilietis nedrįstų prie jo prisitarti kaip prie rapsuoto. Matydama, kad dėl draugystės su V. Svilu jai gresia didelis pavojus, M. Prialgauskaite pasijuto priversta atsisakyti laborantės darbo gamtos mokslų fakultete.

Rodos, šitokiomis pasėkomis "raganų medžiotojai" enkavedistai ir jų mokslingi taktininkai gamtos fakultete turėjo būti patenkinti — jie sugriovė jaunos lietuviškos gyvenimą. Deja, komunistiniai inkvizitoriai neturi pasigalėjimo savo nekaltooms aukoms. Jų labiau mokslingieji. Todėl dekanas doc. R. Tarvydas su docentais Č. Kudaba ir V. Dvareckiu bei kitais nemokslininkais fakultete "aparatchikais" dar rado reikalo pulsi savo auką, viešai paskelbdami "Tiesoje" savo kolektyvinį straipsnį, kuriame jie pakartojo enkavedistų šmeižtus prieš V. Svilą ir smerkė savo buvusią studentę dėl ištikimybės savo sužadėtiniui.

Anie be gėdos mokyti "Tiesoje" rašė: "M. Prialgauskaite nusipelnė griežtos kritikos ir buvo kritikuota... Nors mes ją smerkiame ir rusiai kaltiname

už politinio budrumo praradimą, atsakomybės jausmo už savo tėvynę, tarybų laudų netekimą, esame pasirodę jai padėti ištaisyti savo klaidą, jeigu ji pasiryžtų tai padaryti".

Ką mano rektorius? Kaip skaitytojai pastebi, komunistiniai inkvizitoriai yra šiek tiek pažangesni už savo pirmatakus. Anie užsispyrusias raganas degindavo ir jų pelenus išbarstydavo vėjams. Tuo tarpu šiuolaikiniai Vilniaus universiteto inkvizitoriai prieš "sudeginimą" dar leidžia jaunai "raganai" prieš juos atsiklaupiti ant kelių. Tik įdomu, ką dėl šitokių "kilnaširdžių" humanistų mano Vilniaus universiteto rektorius J. Kubilius ir komitetas ryšiams su užsienio lietuviams.

Ar to komiteto stulpai docentas V. Karvelis ir Vyta. Kazakevičius neįjaučia pareigos užtarti "raganų medžiotojų" persekiojamą M. Prialgauskaite už tai, kad ji nori padėti Vokietijoje gyvenančiam V. Svilui sukurti lietuvišką šeimą? Jei noras sukurti lietuvišką šeimą J. Kubiliui neatrodytų nusikaltimu, kaip Vilniaus universiteto rektorius jis turėtų sudrausti gamtos mokslų fakulteto docentus atsisakyti raganų medžioklės, nes tai akivaizdžiai griaua propagandinę tezę, jog komunizmas esąs tikrasis humanizmas. Jei ši tezę ir būtų komunistų melas, rektorius vistiek viešai turėtų protestuoti prieš savo docentų fanatizmą, nes jie savo šlykščia akcija prieš M. Prialgauskaite, savo buvusią mokinę, vistik griaua Vilniaus universiteto vaizduojamas geras intencijas — duoti galimybę užsienio lietuviams nemokamai eiti mokslus Vilniaus universitete.

Kuris gi atsakomybę jaučiantis studentas išdris ten vykty, žinodamas, kad, įsimylėdamas Vilniaus studentę, jis gali būti apšauktas šnipu, o dėlto jo mylimą mergaitę docentai pradės persekioti kaip raganą? Arba jei rektorius J. Kubilius nepajėgia sudrausti savo universiteto fanatiškųjų docentų, jis prie savo kvietimo užsienio lietuviams studentams turėtų pridėti moderniausią sąlygą — atsiųžti ir Vilniaus un-to rektorius įteikti raštišką pažadą neįsimylėti ir nesusižadėti Vilniuje su jokia lietuviu. Juk Vyta. Svilo ir M. Prialgauskaite atvejis įspėja, kad toks raštiškas pažadas (neįsimylėti Vilniuje) daug reikalingesnis už visokias "pažangųjų vaikėjų" rekomendacijas, žinoma, jei šiu nelaiikytume viena iš priemonių "raganų medžioklėms".

Ilgas kelias Iki išiteisinimo šitose žemėse kelias buvo labai ilgas. Jis nėra ir dabar baigtas, nors artėja prie galo. 1943 m. pabaigoje trys dielieji — Churchillis, Rooseveltas ir Stalinas Teherane nutarė Vokietiją padalinti taip, kad ji negalėtų daugiau būti grėsmė Europoje. Dalinant ją, turėta galvoti ir Lenkija, bet konkretus sprendimas jų buvo padarytas tik 1945 m. vasario mėnesį įvykusioje konferencijoje Jaltoje. Jie nutarė Vokietiją padalinti į zonas. Lenkija turėjo gauti žemių šiaurėje ir vakaruose, bet jos sienų klausimas nebuvo galutinai išspręstas — paliktas taikos konferencijai.

Pirmieji žingsniai 1960 m. gruodžio 31 d., volks-wagenu atvažiavęs į Genuvos uostą, Wolfgangas italų laivų "Esperia" išplaukė į Egiptą. Izraelio žvalgyba jam buvo davusi du mėnesius laiko susipažinti su Kairu, užmegzti ryšius su įtakingais egiptiečiais, pasirinkti gyvenimo būdą, kuris nesukeltų egiptiečių įtarimo. Wolfgango mintys kryo į lenktynių arklius, nes šis sportas yra tarptautinio pobūdžio, atidarąs duris į turtingųjų sluoksnius.

Apstipstojęs Kairo "Saharos" viesbutyje, jis sužinojo iš tarptautinio, kad kitose Nilo pusėje yra Kavalerijos Klubas, kurio paslaugomis naudojosi augštieji Egipto kariuomenės ir policijos karininkai. Jau savo pirmojo vizito metu Wolfgangas atkreipė vieno raitelio dėmesį.

Generolas Jussef Ghorab, prisistatė raitelis tariamam vokiečiui turistui.

Pagyręs jo jojimą, Wolfgangas pabrėžė, kad jis yra arklių augintojas iš V. Vokietijos, galvojęs Egipte išvesti naują egiptiečių ir britų grynakraujų žirgų veislę. Policijos generolas J. Ghorab šį mintis taip sudomino, kad jis savo netikėtą svečią jau tą patį vakarą supažindino su kitais klubo nariais, kurių eilėse buvo du Egipto kariuomenės žvalgybos atstovai — brigados gen. Fuad Osman ir plk. Moshen Sabri. Taip Egipte nekojų kaip reikiant susitūti neįspėjęs Izraelio šnipas Wolfgangas susidraugavo su policijos ir kariuomenės augštaisiais karininkais. Kiekvienam baliuje draugų ratas vis didėjo. (Bus daugiau)

P A D Ė K A

Mūsų mylimam broliui POVILUI JOCUI iškeliauvus į amžiną tėviškę, dėkojame klebonui kun. P. Azubaliui, kun. J. Staškevičiui, Tėvui St. Kulbiui, S.J. už Povilo sielą atlaikytą Mišias, Rožinį, tartą žodį ir palydėjimą velionis ir Sv. Jono lietuvių kapines.

Ačiū visiems už taip gausių lankymų velionies koplyčioje, palydėjimą į kapines, už Mišias, gėles, užuojautas taip sunkioje mūsų gyvenimo valandoje.

Nuosirdi mūsų padėka Toronto ir Montrealio šauliams: inž. J. Preiksaičiui, St. Jokūbačiui, Ig. Petrauskui, A. Mylei, V. Keturakiui, V. Gražuliui, P. Meškauskui, E. Bičiūnui, P. Joniui ir visiems kitiems už sargybą, Mišias, gėles, atsisveikinimo žodį ir už vėliavą.

Ačiū geram velionies draugui H. Adamoniui ir jo šeimai už Povilo gyvenimo aprašymą spaudoje, Onai Vorininkaitienei, vaikams ir jų giminei už gėles ir Mišias.

Dėkojame J. R. Simanavičiui už užuojautą ir nelaimės pranešimą per lietuvišką radio valandėlę. Ačiū gerosiomis šeiminkėms už paruoštus pietus po laidotuvių ir už visą jų vargą bei triušą. Didelis ačiū visiems, kurie per spaudą ar per laiškus pareiškė mums užuojautą mūsų liūdesio valandoje.

Atskirą padėką reiškiamo kun. dr. J. Gutauskui už atlaikytas gedulingas Mišias už mūsų Mamytę Stasę Jocienę, mirusią Lietuvoje, ir jos sūnų Povilą; Delhi apylinkės lietuviams už gėles, Mišias, užuojautą bei parodytą nuosirdumą mums nelaimės valandoje. Ypačingai dėkojame katalikams moterims už gregorines — ilgalaikes Mišias.

Liūdinti Jocy šeima

A + A

Kostui Lukoševičiui

staiga mirus, liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškiamo žmonai VIKTORIJAI LUKOŠEVIČIENEI, dukrai SAULEI ir kitiems artimiesiems —

Stasė ir Vincas Zadurskiai

A + A

Kostui Lukoševičiui

mirus, reiškiamo gilią užuojautą žmonai VIKTORIJAI, dukrai SAULEI ir kitiems giminėms bei draugams, kurie liūdi dėl KOSTO mirties.

Toronto lietuviai socialdemokratai

VOKIETIJA NUSILENKĖ LENKIJAI

J. KAIRYS
Mūsų bendradarbis V. Vokietijoje

Hitleris pirmasis užpuolė Lenkiją. Maskva smogė ir jos užnugarį kiek vėliau, bet lenkų tautą naikino ir rudieji, ir raudonieji. Tik sunaikintųjų kiekys be pastarieji bus pralenkęs duosius. Be surasto Katyno, lenkų buvo milijonai ištremti ir priverčiamuosius darbus Sibire, kur jų masės žuvo nuo sunkaus darbo ir kitų nepakeliamų sąlygų — šalčio, bado ir pan. Kaip iš Sovietų Sąjungos grįžę vokiečiai belaisviai pasakojo, tiesiog geležinkelius Sibire žuvo daugiau lenkų nei po bėgias yra padėta pabėgusių. Lenkija nukentėjo nuo savo abiejų kaimynų, nors proporcingai ir mažiau nei Lietuva. Be to, pastaroji yra žiauriau rusiškiojo bolševizmo tiesioginėje trionijoje. Už savo kančias Lenkija gavo atlyginimą bent žemėmis. Jai buvo atlyginta užpuoliko valdytomis žemėmis.

Ilgas kelias

Iki išiteisinimo šitose žemėse kelias buvo labai ilgas. Jis nėra ir dabar baigtas, nors artėja prie galo. 1943 m. pabaigoje trys dielieji — Churchillis, Rooseveltas ir Stalinas Teherane nutarė Vokietiją padalinti taip, kad ji negalėtų daugiau būti grėsmė Europoje. Dalinant ją, turėta galvoti ir Lenkija, bet konkretus sprendimas jų buvo padarytas tik 1945 m. vasario mėnesį įvykusioje konferencijoje Jaltoje. Jie nutarė Vokietiją padalinti į zonas. Lenkija turėjo gauti žemių šiaurėje ir vakaruose, bet jos sienų klausimas nebuvo galutinai išspręstas — paliktas taikos konferencijai.

Užsalo planai

Kapituliavus Vokietijai, 1945 m. rugpjūčio mėnesį įvyko konferencija Potsdame. Čia Vokietijos turėtos sritys buvo pavestos Lenkijai valdyti: šiaurėje Prūsijos dalis, kuri tada nebuvo bolševikinės Rusijos valdoma, o vakaruose Dancigas ir sritis, vadinama Oder-Neisse. Galutinis siena nustatymas ir čia buvo paliktas taikos konferencijai. Šitaip nutardami vakariečiai galvojo, kad šiai konferencijai sienų klausimą parengs visų didžiųjų užsienio reikalų ministrų savo pasitarimuose. Bet vėliau Maskva sukėlė šaltąjį karą, per kurį užsalo ir pasirengimas taikos konferencijai. Maskva ir vakariečiai pradėjo atskirus, bet skirtingusėjimus, kuriais eina ir dabar.

Pagaliau ir ... Bonna

Saltojo karo metu pirma kartą Lenkijos sienų klausimas buvo iškeltas ir išspręstas tik tarp R. Vokietijos ir Lenkijos 1950 m. vasarą Goerlitze. Čia R. Vokietija pripažino Lenkijai jos valdytas bei tebevaldomas žemes ir, žinoma, sieną, skiriančią Lenkiją nuo R. Vokietijos.

Kad šitos žemės turi atitekti Lenkijai, 1959 m. lankydamasis Varšuvoje pasikė ir buvęs Prancūzijos prezidentas De Gaulle. Atrodo, jog to paties nusistatymo laikosi ir dabartinis Prancūzijos prezidentas. Minėtas Lenkijos valdomas

sritis bei Lenkijos — Vokietijos sieną jau pripažino ir V. Vokietija. Tai padarė dabartinis vyriausybės (socialdemokratų ir liberalų) lapkričio 20 d. sutartimi tarp Bonnos ir Varšuvos. Bonna pripažino Lenkijai visiems laikams anas sritis, abi šalys įsipareigojo gerbti viena kitos teritorinį neliečiamumą ir pareiškė, kad abi šalys neturi jokių teritorinių pretenzijų šiuo metu ir neketins jų ateityje. Savo forma ir turiniu ši sutartis yra labai panaši į Bonnos — Maskvos sutartį. Naujas dalykas joje — išskirti šeimų sujungimas. Bet tai tik sutarties priedas, kuriame Lenkija pasizada šį klausimą tirti.

Koalicija mano, jog šia sutartimi yra baigta liūdina istorija ir prisidėta prie taikingo tautų sugyvenimo ateityje. Maskva ir kiti komunistiniai kraštai giria šį susitarimą. Tai esąs didelis įnašas į padėties stabilizavimą Europoje.

Apie šį susitarimą teigiamai atsiliepiama ir Vakaruose. Ypač vakariečiai sąjungiškai turėtų būti patenkinti pačių vokiečių daromais sprendimais, kurie, kaip matėm, buvo palikti taikos konferencijai spręsti.

Opozicija rūstauja V. Vokietijos opozicija laiko tą sutartį toli einančią ir skaudžiu dalyku. Pagal ją, kaip sutartyje su Maskva, taip ir čia vyrauja išpareigojimai iš Bonnos pusės. Išardytų šeimų sujungimas esąs paliktas vien Lenkijos valiai. Be to, nesą jokios užuominos apie kitus vokiečius, kurie norėtų persikelti į V. Vokietiją. Bavarijos CSU vadas Straussas pareiškė, kad jo partija balsuos prieš šios sutarties ratifikavimą. Atrodo, gali prie jos prisidėti ir CDU. Šių abiejų partijų pozicija sustiprėjo ypač po rinkimų į vietos parlamentus Hessene ir Bavarijoje. Hessene padidėjo CDU ir sumažėjo koalicijos partijos — socialdemokratų su liberalais, ypač pirmieji. Bavarijoje ir šį kartą absoliučią daugumą balsų surinko CSU.

Vokiečiai tremtiniai yra labai griežtai pasisakę prieš šitokią sutartį ir pasiryžę kovoti prieš ją visai būdais. Be kitų dalykų, numato kreiptis į konstitucinį teismą. Mat, pagal konstituciją, sutartis, surišta su teritorijų perleidimu, tegali daryti vyriausybės, veikiančios visos Vokietijos vardu, o ne vien V. Vokietijos, kaip kad dabar yra padaryta. Iš kitos pusės buvęs Sovietų Sąjungos prokuroras Rudenko priminė V. Vokietijos opozicijai Niurnbergo teismą bei, geriau pasakius, pagrįsino jai dėl neigiamos laikysenos rafikacijos atveju. Kadangi jis padarė tai po susitarimo Bonnos su Varšuva, reikia manyti, jog šis "priminimas" apima ir susitarimą su Lenkija.

NORITE SUSIPAŽINTI SU "TĖVIŠKES ZIBURIAUS" ATSIŲSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETĄ NUMERIŲ NEMOKAMAI

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

IVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS

Nemokami ir namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

"Dieve, gelbėk" — šaukė lietuvius

ALGIRDAS GUSTAITIS

U. S. Coast Guard laivas "Vigilant" atidavė rusams pabėgėlio teisių prašiusį asmenį. Tai negirdėta to JAV laivyno istorijoje. Labiausiai kaltas "Vigilant" kapitonas Ralph W. Eustis. Man neseniai skambino vienas lietuvis lakūnas, apgailestaudamas, kad tai įvyko ne Kalifornijos pakraščiuose.

—Kodėl? — paklausiau.
—Būtume galėję rusų laivą pasivyti ir rusams parodyti, kad dar yra mokančių ginti savo tautos reikalus.

Pasipiktinusiai apgailestaujant amerikiečių, net JAV vyriausybės elgesiu (nebūtinai sprendimai padaromi paties prezidento), galima siūlyti:

1. Įvykis liečia ne vieną lietuvį, bet žmogų, įsikišusį politinės globos, kuri būdavo suteikiama JAV vyriausybės.

2. Lietuviams reikia ir būtina prisidėti prie nelemto įvykio garsinimo ir aiškinimo, bet ne padaryti jo vien "lietuvišku reikalą".

3. Tarkon prašyti (ar siūlyti) teisingai amerikietiška galvojančius. Jiems tas gėdingas JAV pakrančių apsaugos vadovybės padarytas kruvinas nusikaltimas nemažiau rūpi, negu lietuviams, kadangi įvykdytas JAV kariniame laive, JAV vandenys politinį pabėgėlį leidis sumuši, surišti. Jis kovėsi su jį užpuolusiais amerikiečių laive rusais ir šaukė "Dieve, gelbėk!", bet buvo atiduotas rusams.

4. Gėdos nuplovimo talkon reikia paraginti visus JAV (ir net kitų valstybių) karo veteranus, nes šiuo palyginimo neturintiu atveju atsistota prieš pagrindinius principus, dėl kurių amerikiečiai kovojo, žuvo ir tebekovoja. JAV veteranams perėjus gėdos aiškinimą, įvykis taptų tarptautinio masto byla.

5. Lietuviai turėtų paraginti JAV gyvenančius negrus daugiau susidomėti šiuo humanišku, labai pažeidusiu tragiku aktu, kuris nuo negrų pardavimo laikų iš Afrikos į šį žemyną neturi sau lygaus.

6. Mūsų politikai turėtų paraginti visas pavergtas tautas pagrindinai sujūdėti, nes čia visų laisvės trokštančių žmonių tragedija.

7. Bostone ir apylinkėse gyvenantieji lietuviai turėtų savo iniciatyva pagrindinai apklausti net tik "Vigilant" laivo kapitoną R. W. Eustis, bet ir visus jo vadovaujamo laivo jūrininkus — pakrančių apsaugos narius, neapleidžiant ir jo viršininko, pritarusio išdavimui. Apgailestautina, mes neturime tokios organizacijos, kuri panašiais atvejais staiga pasirodydavo Lietuvos okupacijos metais.

8. Mūsų rašytojai, žurnalistai ir visi kiti šį priešhumaniską skaudulį turėtų permesi į svetimkalbių kolegų tarpą.

9. Mūsų diplomatai turėtų pasistengti, kad JAV vyriausybė priverstų rusus grąžinti jiems atiduotą lietuvį.

10. Tarkinti JAV kongresui ar kitiems tą reikalą teisme aiškinantiems. Manau, atsirastų amerikiečių advokatų, nemokamai talkinančių.

11. Kiekvienas lietuvis turėtų jausti moralinę pareigą parašyti bent po vieną laišką JAV "Vigilant" laivo pareigūnams, Boston, Mass, USA, nesibijant pažymėti, kad iš jų tarpo neatirsia nė vieno, išdrįsusio pasipriešinti tironiskam veiksmui. Reikia rašyti ir kitiems svetimiems, kur atrodoys taikliausia.

12. Ši kova yra kova ne tik už pagrindinį žmoniškumą, bet ir už lietuvių tautos savigarbą.

Nors ir ne varduose esmė, bet...

AL. GIMANTAS

Skambūs, gražūs ir skirtingi mūsų tautiniai vardai. Neveltui mes jais didžiuojamės ir gerime. Tai pagaliau dalis ir mūsų tautinės žymės. Nesunkiai jie išsitariami lietuviams, bet lauzo lietuvių svetimtaučiai, kai tik bando išsitariti jiems svetimą vardą. Kad ir kaip būtų keista, bet toli gražu nevisi mūsų jaunosios kartos atstovai yra susižavėję tautiniais vardais. Gal iš dalies ir menkavertybės kompleksas čia įtaigoja juos kratyti esamo skirtingumo ir likti vienodu su plačiaja mase?

Vis dažniau jaunimas kratosi savo lietuviškų vardų. Rodos dar taip neseniai jų gimdytojai įsikišę ir rinko lietuviškus vardus savo naujagimiams, stengdamiesi, kad toks vardas būtų bent kiek originalesnis, įdomesnis, būdingesnis. Gi dabar kairie jaunieji tik įsikišo progu tuo vardu nusikratyti. Pastebėta, kad jaunimas neretai stengiasi savųjų (lietuvių) tarpe likti ir vadintis lietuvišku vardu, o svetimojo aplinkoj vartoti savo antrą, tarptautinį vardą. Tuo būdu matome, kad mūsų pažįstamų Vytykus jau besąs Stanley, Algirdas — Tom, Audronė — Julie, Rimgaudė — Barbara ir t. t. Kaikuriai atvejais vietiniai bando lietuviškus vardus rašyti savąja transkripcija ir taip atsiranda Daina — Dinah, Audrė — Audrey, Rūta — Ruth ir pan. Kiek keistoka yra girdėti jaunuosius, tarpusavy bendraujančius, save vadinant lietuviškais vardais, o svetimoje aplinkoje — nelietuviškais.

Su lietuviškom moteriškų pavardžių galūnėm negailestingi aplinkos reikalavimai dar skaudžiau pasielgė. Mūsų moterys ir merginos savo pavardėmis beveik visos svyrinčios. Dar savosios spaudos puslapiuose, organizacijų sąrašuose viskas dveikia lietuviškomis galūnėmis, bet viešajame gyvenime visi ir visos teliko vyriškos galūnės pavardėmis. Tiesa, buvo išskirtinių atvejų, kai mūsų moterys, merginos ar mergaitės norėdavo likti su lietuviškomis pavardžių galūnėmis, bet neretai išskildavo tokia maišatis, nesusipratimai, kad ilgai nei dauguma atsisakė tokios kovos, vedančios į įvairius nesusipratimus, formalumus, nuolatinius aiškinimus. Moterims nekartą tekdavo papildomai rinkti įrodymus, liudijančius, kad jos yra teisėtos savo vyrų žmonos ar tėvų dukros, nors ir su "skirtingomis" pavardėmis.

Ir taip po truputį pradeda nykti mūsų lietuviški vardai ir moteriškosios pavardės, t. y. galūnės, jau nebeatšaukiamai. Šioje visoje nelemtyje bene maža paguoda ir viltis yra toji, kad mūsų jaunoji karta pasilaiko savo lietuviškas pavardes, nedarė jų įvairiais "vietinimais". Turime tikėti, kad ir jaunoji karta, rinkdama vardus savo atžalynui, nenusisuks nuo tikrai gražių, tegu ir skirtingų, bet labai prasmingų lietuviškų vardų. Juk ir tie vardai yra nemažas įnašas aplinkos gyvenime ir kultūroje.

* * *

KALĖDINIŲ DOVANŲ SIUNTINIAI

Kaip ir kiekvienais metais, artėjančių Kalėdų švenčių proga siūlome specialiai paruoštus siuntinius, kurie bus maloni ir praktiška dovana Jūsų artimiesiems.

DOVANŲ SIUNTINYS 1 (1970)

3½ jardo angliskos vilnonės geros rūšies medžiagos eilutėms, 3 jardi krimpelė medžiagos moteriškai eilutei ar dviems suknelėms, 3 jardi eksportinės rūšies vilnos, vilnonės ar kašmiron medžiagos vyriškam arba moteriškam apsiaustu, 2½ jardi vilnonės medžiagos suknelei, 1 nailono ar medvilniniai vyriški išėginiai marškiniai arba moteriški bluzketė, 2 poros moteriški ar vyriški vilnonių arba nailoninių kojinių.

Siuntinio kaina su muitu ir visom kitom išlaidom — \$95.00.

DOVANŲ SIUNTINYS 2 (1970)

Du vyriški ar moteriški itališki nailono lietaipčiai su diržu, krimpelė medžiaga dviems puikioms suknelėms, vyriškas ar moteriškas megztukas — vilnonis ar akryleno, 3½ jardo vilnonė medžiaga eilutei su įrasu "All wool made in England", viena puiki gėlėta vilnonė skarelė. Pilna siuntinio kaina — \$95.00.

Taip pat mielai galime pridėti prie šių ar kitų siuntinių reikmenų, kurie Lietuvoje yra labai vertingi ir naudingi.

Dirbtinio mink (audinės) kašio viršus apsiaustui — \$40, vilnonės gėlės skarelė — po \$5, vyriški ar moteriški nertiniai — po \$12, nailono marškiniai — po \$8, nailono lietaipčiai — po \$11, gėlėtos nailono skarelės — po \$2, nepermatomo nailono medžiaga skarelėms — po \$11, puikius ilgi vilnoniai moteriški šalikai — po \$9 ir kt.

Už \$36 pasiūdame maisto siuntinį specialiai parinktų gaminių. Primame užsakymus automobiliams, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, persiuntiname pinigų ir t. t.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., LONDON, E. 2, ENGLAND. Tel. 01-739-8734

A. Kusniskis, 187 College St., Sudbury, Ont.

L. Radzevicius, 762-7945, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ont.

Toronto "Gintaro" šokėjai buvo pakviesti atlikti meninę programą kanadiečių liberalų partijos suvažiavime. Viduryje — Dan De Monte, vienas iš partijos vadovų, parlamento narys. Šalia jo gintariečiai

PARAIŠKIMAS DĖL SLA TURTO

Kai kalbama apie turtus, ypač apie milijonus, tai ir mūsų laikais parodo susidomėjimą bei išmintį. Šiais metais Niujorke buvo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas. Seimo metu buvo paskelbta, kad 1969 m. gruodžio 31 d. SLA turas siekė \$3.557.709,42. Tokia suma sukėlė visą susidomėjimą. Daug kas ėmė filosofuoti: jei man būtų duota milijonas dolerių, tai aš... Ir žinoma, atsirado publicistai, kurie pasisiūlė SLA išdėstyti, kaip ir kur tuos pinigų pasiskirstyti. Šitoks poelgis yra tiek įprastas lietuviuose, kad niekas rimto dėmesio į tai nekreipia. Tačiau neseniai "Tėviškės Žiburiai" pasirodė platesnis straipsnis apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

Anoniminis autorius drąsiai teigia, kad SLA ne tik gali, bet ir privalo paskirti Lietuvių Fondą vieną milijoną dolerių! Ką kodėl tas anoniminis autorius išskyrė vien SLA iš visų kitų lie-

tuviškų finansinių organizacijų atiduoti savo kapitalą kitai institucijai. Susidaro išpūdis, kad Petras Beskatikis siūlo Jonui Pignuociui atiduoti savo pinigą Kazui Geradariui. Tai neapsakytas altruizmas! Tikslai nuostabu tai, kad anoniminis autorius bando primesti užuominą, jog tokia transakcija lengvai vykdoma.

Kokia yra tikroji padėtis? SLA pasyvas yra toks: \$2,5 milijono dengia pomirtinių bei pašalpų obligacijas. Ši suma neliečiama, nes draudos įstatymai reikalauja, kad SLA draudos būtų tokia suma užtikrintos. Taip pat SLA skiria \$72.000 atsargai vertybių-investicijų svyravimui padengti. Taip pat, pagal aktuarų patarimus, draudos draugijai patartina turėti bent 115% išgalių (solvency). Reikia, apsidraudžiant prieš visokias galimybes, kiekvieną draudos šimtą turėtų dengti bent \$115. Dėlto SLA atsargos draudoms pa-

dengti siekia \$375.000. Vadina, si, po visų atsarginių apskaičiavimų, SLA turi \$896.120,42 pertekliaus.

Be abejonės, anoniminis autorius metė akį į tuos pinigus. Kiek ir kur galima deponuoti tuos pinigus? Labai lengva siūlyti juos betarpiškai pervesti įsiskaiti kitai institucijai. Bet ar anoniminis autorius nežino, kad ir SLA seimas neturi teisės iš karto visą sumą išleisti ar atiduoti? Praėjo tie aukštieji laikai, dar prieš 1930 metų depresiją, kada SLA seimas galėjo drąsiai atiduoti visus rezervus iki paskutinio cento. Nežiūrint SLA Pildomosios (vykdomosios) Tarybos gerų norų, nežiūrint SLA seimų patriotiškumo, siūlomas atidavimas yra neįmanomas.

Niujorko valstijos draudos įstatymais apribota suma, kurias komercinės bendrovės ir fraternalinės draugijos gali išleisti. Veikia išlaidų apribojimo nuostatai. Kas domisi tuo klausimu, galėtų atversti "New York Insurance Law", paragrafas 213 "Limitations of Expenses". Pvz. pagal "limitacijas", SLA negali investuoti daugiau kaip 10% savo pagrindinio turto į nekilnojamąją turtą. Veikia ir kiti valstybiniai varžtai. Iš dalies tai yra gerai, nes apsaugoja narius nuo malversacijos, bet, antra vertus, supančioja pačios organizacijos galimybes daryti išlaidas.

Be to, SLA praktiškai naudoja savo perteklių: jis investuojamas į bonus, kurių nuosimčiai apmoka "Tėvynės" spausdinimą ir išsiuntinėjimą (narių 15 centų duoklė jokių būdu neapmoka laikraščio išlaidų), ištaigos išlaidų ir administravimą.

SLA gali laisvai deponuoti tik savo fraternalinius fondus, į kuriuos šiandien įeina labdaros (našliu-našlaičių fondas), stipendijos (moksleivių fondas) ir lietuviški reikalai (lietuviškų centų fondas).

Kalbant apie lietuviškus reikalus, dažnai prikišama, kad S. L. A. nieko nedaro lietuvių. Vien iš "tautiškų centų" fondo SLA seimai paskyrė lietuviškiems patriotiniams ir kultūriniais darbams \$39.000 tarp 1944 ir 1969 m. Amerikos Lietuvių Taryba per tą laikotarpį sulaukė \$10.000 paramos iš Susivienijimo. O kur kuopų įnašai? Juk per minimą laikotarpį per 250 SLA kuopų rinko ir siuntė aukas ALTA, BALFui, Lietuvių Bendruomenei, įvairiems fondams ir žygiams. Kuopų aukos viršija centro aukas bent dešimt kartų. Tad būtų skaudi neteisybė sakyti, kad SLA, kaip organizacija, nepriešdada prie lietuviško kultūrinio ir patriotinio veikimo. Tiesa, 1970 m. seimas paskyrė tik tris stambesnes aukas (\$700) iš "tautiškų centų" fondo. Paskirstymas buvo kuklus dėlto, kad nebuvo tuo metu daugiau prašymų. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje problema yra ta, kad šiais laikais tiek centras, tiek kuopos permaži garsina atliekamą darbą.

Algirdas Budreckis, SLA sekretorius

Redakcijos pastaba. Iš spaudoje pasirodžiusių straipsnių matyti, kad senesni draudos organizacijų srityje yra neaiškūs, svarstomų privačių ir viešai. Dėlto manome, kad vienos ir kitos pusės pareiškimai prisidės prie neaiškumų išsklaidymo ir eventualaus atitiesimo, jeigu tai įmanoma. "T2" idėto straipsnio autorius yra inž. P. Lelis pasirašęs tikrąja pavarde. A. Budreckis be reikalo vadina jį anoniminiu.

Pagerbta Toronto visuomenininkė

PRANYS ALSENAS

Nepailstančios katalikiškų organizacijų veikėjos ir visuomenininkės O. Jonaitienės-Tugaudienės 70 m. amžiaus sukakties proga Toronto buvo sudarytas jai pagerbti k-tas, pirmininkaujamas A. Simkevičienės, kuris ir surengė pagerbimo iškilnę 1970 m. lapkričio 28 d. Toronto Sv. Jono Krikštytojo parapijos bažnyčioje ir salėje. Kiti menėjimo rengimo k-to nariai buvo: A. Matulaitis — Sv. Jono Kr. parapijos choro pirmininkas, P. Bražukas, atstovavęs KLK Kultūros Dr-jai ir ateitininkams. Komiteiui pirmininkavusi A. Simkevičienė atstovavo katalikiškos moterims (Sv. Jono parapijos skyriui ir centro v-bai, nes ji — ir c. v-bos narė).

Minėjimas buvo pradėtas Sv. Jono Kr. bažnyčioje Mišiomis, kurias atlaikė ir jautrų pamokslinį žodį tarė kleb. kun. P. Azubalis. Pamaldų metu giedojo sol. V. Verikaitis.

Parapijos salė buvo pilnutėlė dalyvių. Jų tarpe buvo sukaktuvinininkės brolis dr. Pautienius su Ponia iš Amerikos, kitas brolis Juozas, duklė su žentu, anūkęs ir kt. Atidaromąjį žodį tarė A. Aperavičienė, pakviesta sukalbėti maldą kun. J. Staškevičių. Tolimesnis programos vadovavimas buvo pavestas E. Miliauskui. Pagrindinę kalbą pasakė E. Krikščioniūnė. Sukaktuvinininkė sveikino: kun. P. Azubalis, p. Zemaitienė — KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo par. skyriaus vardu, E. Jankutė — lietuvių liuteronų moterų dr-jos, p. Butienė — "Dainos" grupės, p. Gvildienė — skaudų, R. Urbonaitė — studentų ateitininkų, V. Otienė — KLK Moterų Sv. Jono Kr. par. skyriaus vardu, M. Yokubynienė, dr. A. Lukienė, Tėvas Benediktas, OFM, Prisikėlimo parapijos vardu, Sesele Ignė — Nek. Pras. seselių vardu, P. Bražukas "Tėv. Žiburių" leidėjų vardu, p. Ivaškienė — Gv. Rožinio narių vardu, p. Kunietienė — Kuniečių ir Čirūnų vardu. Toliau — raštiški sveikinimai. Negalėdamas pats dalyvauti dėl kitų įsipareigojimų jautriai lai-

ku sveikino Sukaktuvinininkė Lietuvos gen. konsulas Kanadai dr. J. Zmuidzinaitis ir Ponia, KLK Moterų c. v-bos pirm. dr. O. Gustaitienė, kun. Pijus Brazauskas (telegrama), p. Aušrotai iš Londono, St. ir Juozas Pautieniai iš Čikagos, p. Daniai iš Otavos, Karkas, Garnelai, Kersiai ir kt. Sukaktuvinininkės sesuo Z. Juškevičienė, dėl mirties jos kitų giminių tarpe, atvykti į pagerbimą negalėjo — prižadėjo atvykti vėliau.

Po sveikinimų visų dalyvių vardu Sukaktuvinininkei buvo įteikta dovana — minkos kailių pečių apsiaustalas. Įteikta ir kitų mažesnių dovanų — privačių ir organizacijų. Gautas sukaktuvinininkės vardu Sv. Tėvo palaiminimas.

Po to buvo atlikta meninė programa. Sol. V. Verikaitis padainavo ariją iš "Toscos" ir Udrorio ariją iš operos "Pilenai". Labai gražiai pasirodė jaunų mergaičių devyniukė. Galiausiai padėkos žodį tarė pati Sukaktuvinininkė.

O. Jonaitienė-Tugaudienė yra veikusi įvairiose katalikiškos organizacijos: moterų, pavasarininkų, angelių ir t. t. Katalikių moterų draugijai ji priklauso nuo 1925 m.; ėjo įvairiausias pareigas Lietuvoje ir Kanadoje. Toronto O. Jonaitienė-Tugaudienė yra pirmininkavusi bene 19 metų. Buvo išrinkta Sv. Jono Kr. skyriaus garbės narė ir tikėjosi bent kiek pailsėti bent jau 70 metų amžiaus slenkstį peržengusi. Bet, kur tau! Kas gi tau duos pailsėti sunkaus darbo našta kantriai nesančiam darbininkei! Veronikai Otienai skyriaus pirmininkavimo kadencija užbaigus, O. Jonaitienė-Tugaudienė vėl buvo išrinkta skyriui vadovauti. Taigi, ji dabar yra Sv. Jono skyriaus dviguba — garbės ir darbo pirmininkė.

Atsikūrus Kanados lietuviškos katalikiškos moterims ir O. Jonaitienė-Tugaudienė perėmus pirmininkavimą antrąjį Toronto skyriaus v-bai (tada buvo tik vienas skyrius Toronto), koks gi buvo to skyriaus tikslas? Jos pačios žodžiais tariant — dirbti, kurti ir padėti motinoms su vaikais išlaikyti lietuviybę, tikėjimą svetur.

Katalikių moterų Kanadoje darbas yra platus — ruošiami koncertai, Naujų Metų sutikimai, rekolokacijos, kulinarijos kursai, jaunimo talentų pasirodymai, remiamos suvargusios šeimos, lankomi ligoniai, siunčiami siuntiniai į Vokietiją ir Suvalkų tūkampi, remiami lietuviai studentai, katalikiška spauda, padedama Bendruomenei, parapijos ir t. t.

Dar daug ilgų, gražių ir kūrybingų veiklos metų poniai O. Jonaitienėi linki visa Toronto lietuviškoji visuomenė.

Paslėptos prokomunistinės tendencijos

"Nereikia bijoti nacionalizacijos..." Taip kalba naujas Ontario provincijos New Democratic Party (NDP) vadas St. Lewis, ragindamas savo partijos narius pasitempti, kad Ontario provincijos valdymą perimtų NDP ir tada galėtų pradėti pramonės suvalstybinimą.

NDP yra buvusi socialistų partija. Ji tokia ir paliko. Prieš keliolika metų ta partija laimėjo rinkimus Saskačevano provincijoje. Tos partijos vadas T. Douglas tapo ministru pirmininku. Jis pradėjo primesti komunistinę sistemą tos provincijos ūkininkams. Kartą susirinkę apie 3.000 ūkininkų norėjo Douglas nulinčioti. Jį išgelbėjo policija. Douglas iš tos provincijos pasitraukė. Vėliau partijos vadas buvo pakeistas į NDP. Dabar ta partija nori įsigalėti Ontario provincijoje ir skleidžia marksistinę doktriną. Tas pats T. Douglas Kanados parlamente viešai gina komunistus, kad jų nelieštų policija.

Kad NDP turi prokomunistines tendencijas, nieko nuostabaus, bet labai nuostabu, kad tą NDP labai remia darbininkų unijos, kurių svarbiausia yra Steel Workers unija. Pastaroji tą partiją labai remia moraliai ir materialiai. Pvz. Steel Workers unijos 6500 skyrius per metus tai partijai sumoka \$10.000 oficialiai ir kelis kartus daugiau neoficialiai. Unijos salėje rengiami NDP suvažiavimai, susirinkimai. Siunčiami unijos delegatai į tos partijos suvažiavimus. Kanados vyriausijos Steel Workers unijos direktorius W. Mahoney numatė savo štabe įsteigti skyrių, kurs rūpintų šios prokomunistinės NDP partijos reikalus. Ir visa tai apmokama iš unijos narių surinktų pinigų. Kiekvienas narys per metus unijai sumoka per 100 dolerių. Tais savo veiksmais unija parodo, kad ji daugiau rūpinasi prokomunistine propaganda, negu savo narių reikalais.

Kartą šias elutes rašantis pa-

klausė tos unijos 6500 skyriaus pareigūna, kodėl unijos nariai per daug priklauso NDP ir kas mėnuo jai mokėti oficialiai mokėsi. Jis atsakė, kad NDP yra darbininkų partija. Jam vėl buvo pasakyta, kad darbininkai politinė partija gali pasirinkti patys, kodėl jie per prievartą turi būti tos prokomunistinės partijos nariai. Tada jis paklausė, ar galima įrodyti, kad NDP yra prokomunistinė partija. Jam buvo atsakyta taip pat klausimu, ar galima įrodyti, kad Stalinas buvo komunistas. Ar kas nors iš mūsų unijos narių matė Stalino partijos bilietą? Medžius galima pažinti iš jų vaisių, o žmones — iš jų darbų. Tuo pasikalbėjimas buvo baigtas.

Išeitų, kad visų unijų, kurios remia NDP, nariai yra komunistai. Iš tikrųjų unijų narių komunistų yra labai mažas nuosimtis. Tai rodo ir darbininkų demonstracijos prieš komunistus. Tik prokomunistinės unijų vadovybės pavergia visus unijų narius ir reikalauja juos būti savotiškais prokomunistais. Dėl tokių unijų vadovybių veiklos rankas trina Maskva.

Buvo nemažai ir lietuvių, kurie aktyviai rėmė tą prokomunistinę Steel Workers uniją. Dabar ir jų dauguma ta unija nusivylė, bet atviro žodžio prieš ją neišdrįsta pasakyti. Lietuviai yra drąsūs tik prieš savus.

Steel Workers unijos 6500 skyrius per metus iš savo narių surenka per 1,7 mil. dolerių, kurių apie 100.000 dolerių išleidžia NDP rėmimui bei kitiems neaiškiems reikalams: Political Action, Human Rights Committee, Labor College, District Labor Council, J. C. F. T. U., Ontario Federation of Labor ir t. t. Sie pavadinimai yra tik priedanga pinigų išiešti prokomunistiniams reikalams, kai savo sergadinami nariai, kurio liigos draudimas išsibaigė, atsisako padėti ir tuo reikala pataria kreipti į miesto valdybą. J. J.

Dalis Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Birbyne", koncertuojančio kanadiečių publikai Good Shepherd parapijos salėje 1970 m. lapkričio 1 d.

Nuotr. Al. Kuolo

"Tėviškės Žiburiai"

naujiem skaitytojams
papiginta kaina

Nuo 1970 m. sausio 1 d. savaitraščio

"Tėviškės Žiburiai"

metinė prenumerata septyni doleriai,
NAUJIEM SKAITYTOJAMS —
PENKI DOLERIAI.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ"

prenumeratoriai Kalėdų proga
kviečiami užsakyti šį savaitraštį
papiginta kaina jo dar
neprenumeruojantiems tautiečiams.

Visi skaitytojai prašomi atnaujinti savo prenumeratas
iki 1971 m. sausio 15 d.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

LAZDIJŲ "ŽIBURYS"

"Tiesos" lapkričio 17 d. laidoje pranešama, kad Lazdijuose buvo atžymėtas "Žiburio" gimnazijos penkiasdešimtmetis. Per šį laikotarpį gimnazija gyvenimui yra išleidusi daugiau kaip 1.300 abiturientų. Dabar ji yra vadinama Lazdijų vidurine mokykla, turi 55 mokytojų ir daugiau kaip 1.000 moksliečių. Minėjime dalyvavo iš visų Lietuvos kampečių suvažiavę buvusieji šios mokyklos auklėtiniai ir mokytojai. Pagrindinį sveikinimo žodį tarė kompartijos rajono komiteto sekret. V. Urbanavičius, o švietimo ministerijos mokytojų metodinio skyriaus viršininkas K. Pokšas pedagogų kolektyvą ir pasisūčiusius mokytojus apdovanojo garbės raštais bei pirmūno ženkliais.

KULTŪROS INSTITUTAS

Sovietinės Studentų Dienos proga "Tiesos" lapkričio 17 d. paskelbė pasikalbėjimą su augstojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministeriu Henriku Zabuliu. Lietuvoje dabar yra 12 augstųjų mokyklų, kuriose mokosi 57.000 studentų 130 skirtingų specialybių. Kalbama ir apie tryliką mokyklą—Klaipėdos kultūros institutą. H. Zabulis pritaria šiai minčiai: "Tokio pobūdžio institutas turėtų būti Klaipėdoje. Bet tušioje vietoje aukštoji mokykla kurtis negali. Vadinasi, viską reikia daryti laipsniškai, gerai apgalvoti instituto kryptį, būsimas specialybes, net pradėti kurti tam tikras instituto tradicijas. Todėl ateinančiais metais galvojame uostamiestyje įkurti tiktai Šiaulių Pedagoginio instituto filialą, kuriame bus ruošiami muzikos mokytojai ir kultūros darbuotojai. Gerokai vėliau, kai atsisiras patirtis, gal būt, bus galima galvoti ir apie Klaipėdos Mėnų institutą..." Paklaustas, kaip iš eivijos lietuviai reagavo į kvietimą mokyti Vilniaus universitete, H. Zabulis atsakė: "Pareiškimus Vilniaus universitetas jau gavo iš JAV, VFR (V. Vokietijos — V. Kst.), Argentinos ir Lenkijos universitetų. Vieni pareiškia atvykti tiktai tobulintis, kiti nori studijuoti lietuvių kalbą ir literatūrą, teisę, mediciną, žurnalistiką." Jokių konkrečių duomenų apie norinčių studijuoti skaičių H. Zabulis nepateikė. Matyt, tokių savanorių yra labai mažai. Net ir didžiausios entuziastus atbaido nelogiškas reikalavimas pristatyti išsivysčiusiems komunistų ar komunistinių laikraščių redaktorių rekomendacijas. Pokalbyje taipgi buvo paliestas ir augstųjų mokyklų reformų klausimas, nes daug kam nepatinka dabartinė studentų priėmimo tvarka, mokyimo procesas, mokyklų atitūrimas nuo gyvenimo. Esminių reikšmių H. Zabulis nenumato. "Ne, su reformomis skubėti nereikia. Žinoma, studentų priėmimo tvarka gal ir nėra pati tobuliausia. Tačiau geriau už konkursinę atranką tuo tarpu nieko nesugalvojame. Vadinasi, reikia tobulinti stojamųjų egzaminų organizavimą, metodiką. Egzaminai neturi būti laimės ar nelaimės dalykas, bet tai dar pasitaikys ateityje. Be didesnių reformų galima pagerinti ir mokyimo procesą: reikia drąsiau imtis technikos, vaizdinio priemonių, programuoto mokyimo elementų, metodiskiau apgalvoti kiekvieną paskaitą ar praktinį užsiėmimą. Tokiu keliu bus tobulinama Lietuvos aukštoji mokykla. Aukštosios mokyklos "atitūrimas nuo gyvenimo" problema, man rodos, yra šiek tiek dirbtinė, nes pats mokyklos ryšio su gyvenimu klausimas gali būti labai įvairiai suprastras. Universiteto, instituto, akademijos uždavinys —

paruošti kūrybiškai mąstantį specialistą, o ne konkretūs imonės, cecho, baro vadovai, kaip kartais norisi kai kuriems karštiesiems reformų šalininkams." Nors Lietuvos augstasis mokyklas kasmet baigia apie 7.000 specialistų, nevisos srityse yra jų perteklius: "Mums nepaprastai trūksta statybininkų, matematikų, programuotojų, tik iš dalies patenkiname poreikius energetikams, mašinų gamybos specialistams. Labai trūksta fizikos ir matematikos mokytojų..."

SODININKAI IR BITININKAI

Belvederio dvaro rūmose steigiamia viename sodininkystės ir bitininkystės mokykla, vienintelė tokia institucija Lietuvoje. Mokyklos direktoriaus A. Kasperavičiaus pranešimu, mokslo metai pradėti gruodžio 1 d. su 60 būsimų bitininkų ir 30 sodininkų, suvažiavusių iš visos Lietuvos. Jie apgyvendinti Belvederio rūmose įrengtame bendrabutyje.

"ŽERUTIS" LAZDYNUOSE

Vilniaus Lazdijų priemiestyje neseniai buvo atidaryta dviejų augstųjų parduotuvių "Žerutis", turinti bendrą 540 kv. metrų plotą. Visiškos savitarnos principu pirmajame augstieji prekiaujama duona ir pienu, mėsa, dešros, žuvis ir daržovės, antroje — kepiniai, saldumynai ir gėrimai, pirmojo būtinumo pramoninės prekės. Klientams čia yra įrengta kavinė. Spaudos puslapiuose paskelbta "Žeručio" nuotrauka primena didžiąsias kanadiškas maisto gaminių parduotuves, tik niekur nematyti vežimėlių prekių susikrauti. Juos planuotojai turbūt bus užmiršę.

ORINIS SUSISIEKIMAS

Vilniuje, civilinės aviacijos Lietuvos valdybos patalpose, buvo surengtas vilniškės augčiausios tarybos transporto ir ryšių komisijos posėdis orinio susisieikimo sekančio penkmečio planams aptarti. Pagrindinį pranešimą padarė civilinės aviacijos Lietuvos valdybos viršininkas rusas G. Liachovas. Jis žadėjo 1971-75 m. padidinti lėktuvų skrydžius sovietinėmis ir vietinėmis oro linijomis, padidinti pervežamų keleivių skaičių. J. Sėrio vadovaujama transporto ir ryšių komisija konstatavo ligšiolinius neblogus orinio susisieikimo rezultatus, bet taip pat priminė G. Liachovui iš keleivių gaunamus pagrįstus skundus dėl nepatenkinamo aptarnavimo, nepakankamas patalpas aerodromuose keleiviams ir tarnautojams, netinkamai suorganizuotą susisieikimą tarp Lietuvos miestų ir prie jų esančių aerodromų.

SUVALKIEČIŲ "KUBILAS"

Bačkininkų šilėi prie Prienu papuošė originali kavinė "Kubilas", pastatyta pagal architekto J. Mikėno projektą. Ji iš tikro primena tautosakoje išgarsintą suvalkiečių kubilą, kuriame jie ir maudydavosi, ir kumpius su dešrom saugodavo, ir kopūstus raugdavo. "Kubilo" lankytojų laukia židynys su beržinėmis pliauskomis, suvalkiečių patiekalais, vanilės malūno grynų akmuo, ant kurio prisdė, jie gali grožėtis vaizkais saulėlydžiais Bačkininkų pamiškėse.

NIDOS "AGILA"

Nidos gyvenamajam kvartalui papildė kuršišką "Agilos" vardu pavadintą naujas plačiaekranis kino teatras, pastatytas pagal specialų projektą, kurį paruošė miestų statybos instituto Kauno skyriaus architektai. Naujasis pastatas turi 350 vietų salę su didėle scena koncertams, kambarius meno saviveiklininkams.

V. Kst.

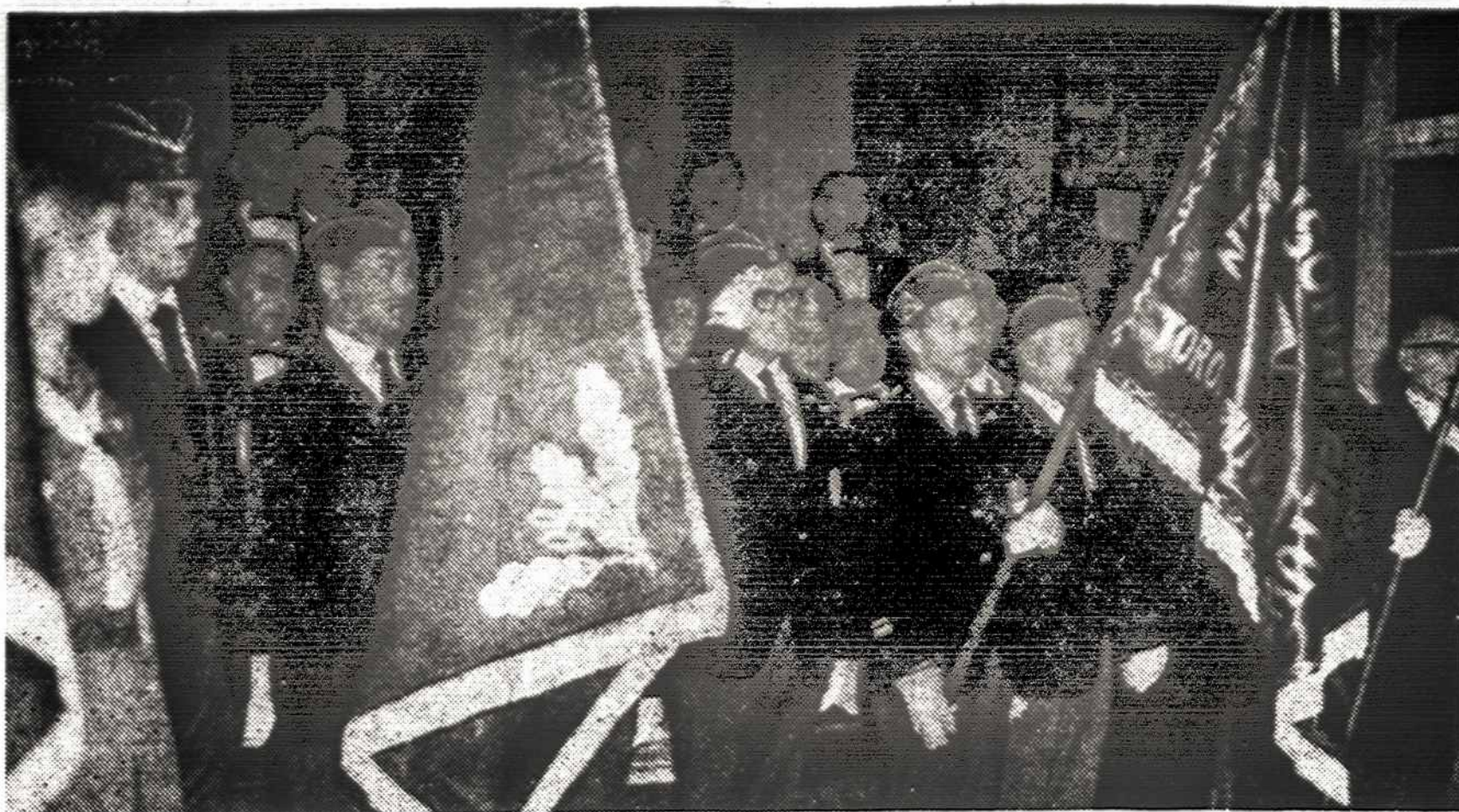
St. Catharines, Ont.

KALEDU EGLUTĖ vaikūčiams — gruodžio 20 d., 4 v.v., vienuolyno patalpose, 75 Rolls Ave. kviečiame visus tėvus dalyvauti su vaikūčiais, nes Kaledų senelis visiems dalyvaujantiems vaikūčiams įteiks dovanų. Seštadienines mokyklos vaikūčiai žada Kaledų seneliui už dovanas atsilyginti menu — pagal savo sugebėjimus. Apylinkės valdyba

Niagara Falls, Ont.

PRANO IR ALGIRDO BRAZINSKŲ bylos išlaidoms Niagara Falls, Ont., lietuvių moterų vienybės klubo narių pastatime gruodžio 1 d. nuorta paaukoti \$10. Tai kukli suma, tačiau tebūna tai paraginimas ir kitose kolonijose gyvenančių lietuvių moterim aukoti minimam reikalui.

Sof. ir Val.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties iškilmė St. Catharines, Ont. Organizacijų vėliavos bei jų atstovai, drauge su Hamiltono Aušros Vartų parapijos chorą, gieda Lietuvos himną. Nuotr. Nerses

HAMILTON

N. METŲ SUTIKIMUI paruošiamieji darbai vyksta pilnu tempu. Sutikimas ir šiemet yra rengiamas Jaunimo Centro salėje. Salės išdekoravimui ir apšvietimo įrengimui yra specialiai pakviestas menininkas. Muzika — pilno sąstato Vyt. Babecko orkestras, kuris šiandien dėl savo populiarumo yra visų taip pageidaujamas. Įėjimas tik \$10. Už jį bus duodamas šilts užkandis ir 6 bilietėliai į barą. Papildomai pirkti įvairių gėrimų bus galima bare pati minimalinam kainom. Šiemet ir atsienešti pačiam nieko nereikės, nes Bendruomenės v-ba parūpūs visiems valgio, gėrimo ir visko, kas N. Metų sutikimui reikalinga. Bet argi kas nešasi sau ką nors eidamas į svečius? Įėjimo kaina gali atrodyti didelė tik tam, kuris nežino, kad tą vakarą už sales, orkestrus ir visokius patarnavimus reikia mokėti dvigubai. Pradesime 7 v.v. ir skirstysimės 2 v. ryto. Bendruomenės ruošiasi rekordiniam N. Metų sutikimui.

APYLINKĖS MENINIAI VIENE-TAI planuoja, kaip prisidėti prie Hamiltono miesto išsikūrimo 125 metų sukakties paminėjimo, kuris įvyks ateinančiąją vasarą liepos 9 d. Miesto taryba nori tą įvykį iškilmingai atžymėti ir kviečia prie to prisidėti ir tautines grupes.

ALFONSAŠ SILINSKIS paaugojo Bendruomenės laimės staliuku N. Metų sutikimo vakarui ir apgalles-tavo, kad pats negalės šiemet dalyvauti salėje N. Metų sutikime. K. M.

LMZ GIEDRAICIAUS KLUBAS gruodžio 12 d. vakarą Grand House patalpose antrame aukšte rengia tradicinį laimės ratą. — Gruodžio 13 d.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:		Mokame už:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	depozitus	5%
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.	šėrus ir sutaupas	6 1/2%
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	už vienu metų terminuotus indelius	7%
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.		
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.		
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.		

Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indelių saugumas. Kapitalas — virš \$2.100.000.

Šviežia mėsa — Dešros — Skanumynai

R. Denninger Limited

HAMILTON — ONTARIO — CANADA
284-288 KING STREET EAST — 528-8468
740 UPPER JAMES STREET — 389-4113
Nemokama autoaiktė prie abiejų krautuvų

ZENITH 26"

CROMACOLOR TV

Pirkdami spalvotą televiziją, gerai pagalvokite ir pirkit pačią geriausią ir patvariausią. Tai yra ZENITH CHROMACOLOR TV. Palyginkit mūsų kainas, kurios yra pigiausios visam Hamiltone. Turim beveik visus 1971 metų modelius nuo 19" iki 26".

Knight TV

AND APPLIANCES
SALES & SERVICE
168 Locke St. S. (at Bold)

Krautuvės valandos 9 — 6 Tel. 522-5028
Ketvirtadieniais ir penktadieniais 9 — 9 522-5652

LONDON, ONT.

PRIEŠKALĖDINIS TAUTYBIŲ VAKARAS. Lapkričio 29 d. Centennial Hall įvyko Folk Art Council (Etninio Meno Tarybos) suorganizuotas prieškalėdinis tautybių vakaras Holiday Festival. Dalyvavo net 24 tautinės grupės. "London Free Press" dienraštis bene pirmą kartą šias grupes pavadino dvidešimt keturių tautų atstovais. Anksčiau jis šio termino "tautos" vengdavo. Festivalio programa apėmė vokalinę muziką ir taut. šokių. Didelio pasisekimo sulaukė etninė mugė. Reikiama dėmesį atkreipė ir 60 originaliai dekoruotų stalų. Jų tarpe buvo ir 4 lietuvių stalai, įdomiai papuošti šiaudų ir kitokiais ornamentais bei turint apdėti lietuviškais kepiniais. Programoje iš lietuvių dalyvavo "Baltijos" ansamblio šokėjai — išpušingai paskaitę "Rezginėlį". Vakaras susilaukė užduoto pasisekimo: dalyvavo apie 1000 žiūrovų ir visi bilietai buvo išparduoti prieš mėnesį. Kanados ministras pirmininkas P. E. Trudeau atsiuntė labai gražią sveikinimo telegramą.

London Folk Art Council buvo sudarytas 1965 m. Pirmiausia Ontario provincijoje buvo įsteigta tokia E. M. Taryba Toronto, o po to — Londone. Šioje taryboje visada dalyvauja ir lietuviai. Šiemet į jos komitetą įeina p. Daniliūnienė, o praėjusiais metais jame buvo M. Činauskas ir p. Daniliūnienė. "Baltijos" ansambliis ir KLM Moterų Londono skyrius yra šios Tarybos nariai. Dabar Londono E. M. Taryba turi labai energingą pirmininkę Mrs. Walden, kuri yra pati veikliausia iš visų buv. pirmi-ninkų. D. E.

PARAPIJOS SURENGTAME vakar salė nebuvo perkimšta, bet atsilankė gražūs būrys londoniškų ir svečių.

PARAPIJOS KOMITETAS uoliai prižiūri ir remontuoja bažnyčią. Vasaros metu buvo uždegtas naujas stogas, o dabar rengiamasi dėti naujas grindis. Pageidautina, kad komitetas kiek nors pasirūpintų ir kultūriniais bei jaunimo reikalais. Jau beveik dveji metai nebuvo parapijos susirinkimo. Gal būtų teisinga, kad ir parapijiečiai kartas nuo karto savo nuomonę galėtų pareikšti. Tai būtų neabejotinai naudinga ir parapijiečiams, ir vadovybei. B. K.

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

ANTANAS KNEIZYS, "Darbininko" redaktorius 1926-51 m., mirė Nashua, N. H. Velionis buvo gimęs 1893 m. Medininkų kaime, Rozalimo valsčiuje, į JAV atvykęs 1911 m. Be spaudos darbo, aktyviai reikšėsi lietuvių organizacijose, 1934-60 m. buvo lietuvių radijo programos vedėju. Palaidotas iš Sv. Kazimiero lietuvių bažnyčios Nashua, N. H., šalia žmonos Nordwood Highland kapinėse. Laidotuvių apeigos vadovavo velionies sūnus kun. Antanas Kneizys.

AMERIKOS LIETUVIŲ STUDENTŲ Sąjungos suvažiavimas lapkričio 26-28 d. d. Klevelande susilaukė daugiau kaip 150 dalyvių. Darbotvarkė teko nutraukti kuriam laikui, kai buvo sužinota, kad JAV pakrančių apsaugos laivynas atidavė sovietams iš laivo "Sovietskaja Litva" pabėgusių lietuvių radiją. Suvažiavimo vadovai tuojau pat pareiškė telefoninį protestą Valstybės Departamentui ir JAV pakrančių apsaugos laivyno vadovybei, reikalaujanti sudaryti specialią komisiją šiam įvykiui iširti ir kaltininkams nubausti. Vienbalsiai buvo nutarta surengti protesto demonstraciją prie federacinės įstaigos rūmų Klevelande.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS, vadovaujamas Teodoros Viliūnienės, dalyvavo Racine, Wis., veteranų salėje įvykusioje tarptautinėje maisto parodoje. Lietuvių stalas buvo pilnas klubiečių pagamintų lietuviškų patiekalų, tačiau juos greit išpirkė parodos lankytojai. Lietuvių skyrių parodoje puošė rankdarbiai ir gintaro dirbiniai. Iš gauto pelno po \$30 paskirta vietinei lituanistinei mokyklai ir Vasario 16 gimnazijai, \$25 — tautinių šokių grupei "Bijūnas", po \$20 — P. A. Brazinskų bylai ir lietuviškai spaudai.

Argentina

SUSIVIJENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE mažųjų ansamblių, vadovaujamų Irenos Simanaukienės, ketverių metų veiklos sukaktį atžymėjo dainų ir šokių pyne "Paparčio žiedas". Dr. V. Kudirkos rūmose Buenos Aires susirinkę žiūrovai buvo nukelti ir Rambynų kalnų mažųjų ansamblių dainomis — "Pavasario dainą", "Saulėlė raudona", "Pasėjų linelius", "Nukritusi žvaigždėlė", "Supinsiu dainuotę", "Sveika, vaserėlė", tautiniais šokiai — "Gyvataras", "Rugučiai", "Ketvirtainis", "Jonkelis", "Lenciūgelis" ir "Malūnas". Šio spektaklio autorės — ansamblio vadovė Irena Simanaukienė, šokių mokytoja Olga Zabaraukaitė ir dainų mokytoja Irena Stankevičienė. Akordeonu grojo Juozas Romeika. Mažųjų ansamblių sveikino "Atžalyno" vadovas H. Levanauskas, "Rambynų" atstovė R. Kairėlytė, Argentinos lietuvių organizacijai ir spaudos tarybos pirm. A. Mitėdas, "A. Lietuvių Balso" leidėjas Pr. Ozinskas. Padėkos žodį programą atlikusiems ansambliučiui, sveikintojam ir visiem šio parengimo dalyviams tarė SLA centro valdybos pirm. J. Stalioraitis. Po programos buvo vaišės ir šokiai jaunimui.

Australija

ILGUS METUS Sidnėjaus lietuvių neturėjo savų kapinių, kol pagaliau 1959 m. pabaigoje pavyko įtikinti vietinių katalikų kapinių vadovybę, kad ji leistų įsteigti lietuvišką skyrių. Šiam tikslui buvo gautas trikampis sklypas, kuriame galėjo tilpti apie 180 kapų. Vėliau sklypas buvo padidintas, ir dabar jame jau yra 600 lietuviams rezervuotų vietų. Kilo mintis pastatyti lietuvišką paminklą, kuris kapinių lankymo dienomis galėtų būti altoriumi pamaldoms. Paminklo atranka buvo pavesta specialiai komisijai: inž. A. Jakstui, dail. V. Ratui, inž. I. Jonaičiui, inž. A. Zukui, architektui A. Lapšui, parapijos tarybos pirm. B. Geniui, J. Jencui, kun. P. Butkui ir kun. P. Martūzui. Buvo gauta daug gražių

neturėjo savų kapinių, kol pagaliau 1959 m. pabaigoje pavyko įtikinti vietinių katalikų kapinių vadovybę, kad ji leistų įsteigti lietuvišką skyrių. Šiam tikslui buvo gautas trikampis sklypas, kuriame galėjo tilpti apie 180 kapų. Vėliau sklypas buvo padidintas, ir dabar jame jau yra 600 lietuviams rezervuotų vietų. Kilo mintis pastatyti lietuvišką paminklą, kuris kapinių lankymo dienomis galėtų būti altoriumi pamaldoms. Paminklo atranka buvo pavesta specialiai komisijai: inž. A. Jakstui, dail. V. Ratui, inž. I. Jonaičiui, inž. A. Zukui, architektui A. Lapšui, parapijos tarybos pirm. B. Geniui, J. Jencui, kun. P. Butkui ir kun. P. Martūzui. Buvo gauta daug gražių

neturėjo savų kapinių, kol pagaliau 1959 m. pabaigoje pavyko įtikinti vietinių katalikų kapinių vadovybę, kad ji leistų įsteigti lietuvišką skyrių. Šiam tikslui buvo gautas trikampis sklypas, kuriame galėjo tilpti apie 180 kapų. Vėliau sklypas buvo padidintas, ir dabar jame jau yra 600 lietuviams rezervuotų vietų. Kilo mintis pastatyti lietuvišką paminklą, kuris kapinių lankymo dienomis galėtų būti altoriumi pamaldoms. Paminklo atranka buvo pavesta specialiai komisijai: inž. A. Jakstui, dail. V. Ratui, inž. I. Jonaičiui, inž. A. Zukui, architektui A. Lapšui, parapijos tarybos pirm. B. Geniui, J. Jencui, kun. P. Butkui ir kun. P. Martūzui. Buvo gauta daug gražių

SUDBURY, ONT.

IKURTUVES. M. A. Pranckūnų ir M. Venskienės iniciatyva buvo suorganizuota trijų augstųjų mokyklų mokytojų taryba. Atvykę čia mūsų tautiečiai po karo tik su keliais menkais laimėjimais dabar pralenkia ir vietinius gyventojus. Bet dar maloniau paminti, kad Stepsijų šeima puoselėja ir dvasines vertybes. Vacys parsikvietė savo gyvenimo draugę Onutę iš lietuviškojo Suvalkų trikampio. Turi du vaikus, kurie lanko šeštadieninę lietuvių mokyklą, tautinių šokių pamokas, o visa šeima — lietuviškas pamaldas ir skaito daug lietuviškos spaudos. Pereitą pavasarį, kai Sudbury arenoje koncertavo raudonosios armijos choras, Onutė Vacienė drauge su savo sesute Maryte Čebatorienė su pagyrimu išlaikė patriotizmo egzaminus. Jiedvi piketavime pasirodė drąsiausios iš visų sudburiečių. Vaisėse, tarp turtingai ir skoningai paruoštų stalų, dalyvavo labai daug tautiečių ir garsiai nuskambėjo "Ilgiausių metų" garsai. Namus pašventino kun. Ant. Sabas, tarė trumpą sveikinimo žodį, paskui su šamų išrežė kalbą M. Pranckūnas ir Bendruomenės vardu — J. Krutcas. K.A.S.

LIETUVA TOL NENUGALTA. KOL DEL JŲ KOVOJAME. TAUTOS FONDAS LAUKIA TAVO, LIETUVI, AUROS

paminklų projektų, kaip pvz. inž. J. Jakšto iš Sidnėjaus ir architekto J. Muloko iš JAV, bet jie buvo perdėti ir perbrangūs. Tada buvo kreiptasi į žymųjį dail. V. K. Jonyną, pargarsėjusį lietuvių šventovių įrengimu Vasingtone ir Vatikane. Jo projektas susilaukė visuotinio komisijos ir tautiečių pritarimo. Dail. V. K. Jonynas jį paaugojo Sidnėjaus lietuviams be jokio atlyginimo. Paminklo ir aplinkos planą paruošė inž. V. Bernotas. Rūpintojėlį pagal dail. V. K. Jonyną idėją sukūrė Algis Plukas. Jį iš vario atliecūs Sanders bendrovė. Kopylėlę primenančio paminklo gelžbetonio struktūrą gamina lietuviai šios srities specialistai — Pr. Antanaitis ir Žitkauskas, imdami atlyginimą tik už tiesiogines savo išlaidas — medžiagą ir užmokėstį darbininkams. Šiuo metu paminklo komiteto pirm. kun. P. Butkus ir inž. kun. P. Martūzas jau baigia telti lėšas. Paminklą tikimasi pašventinti Kalėdų išvakarėse.

Britanija

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS Britanijos rajono suvažiavimas įvyko Nottingham, Jaunimo Židinyje. Po kapeliono kun. S. Matulio sukalbėtos maldos žodį tarė LSS rajono vadas S. J. Maslauskas, pirmininkaujanti pakvietęs buvusį rajono vadą ir dabartinį D. Britanijos Lietuvių Sąjungos pirm. J. Alki, sekretoriauti — St. Kaspars. Pranešimus padarė Nottinghamo, Bradfordo, Mančesterio ir Londono skautų atstovai. Juose konstatuojama labai menka lietuvių skautų veikla, ypač berniukų. Priežastis paprasta: kur yra skautų, trūksta vadovų, o kur būtų vadovų, nėra skautų. Pasirodo, skautai yra įsijungę ir kitas jaunimo grupes dėl skautiškos veiklos stokos. Vadovai suvažiavime susilaukė priekaištų: nepakanka rėmėti vien tik vasaros stovykloms ar išvykoms į V. Vokietiją, bet reikia skirti didesnę dėmesį tiesioginiam darbui skautų vienetuose, įieškoti ryšių su lietuviškais mokyklomis ir tėvais. Kadangi prieš ketvirtį šimtmečio Vakaruose buvo atkurta LSS Sąjunga, jubiliejinę stovyklą sekantis vasara nutarta rengti V. Vokietijoje ne tik Europos lietuviams, bet ir svečiams iš JAV bei Kanados.

Prancūzija

PERNAI RUDENI buvo nutarta pamaldas Pariziaus lietuviams laikyti pirmiausiai mėnesių sekmadieniais, o po to turėti susirinkimą ir bendrus pietus. Ši idėja pateisino ir ją įdėtas viltis, nes kiekviena tokį sekmadienį susirinkdavo apie 40-50 tautiečių ne tik iš Pariziaus, bet ir jo artimesnių bei tolimesnių apylinkių. Pamaldose ir susirinkimuose, o taip pat ir meninėse programose dalyvauja ir lietuvių jaunimas. Tai iš tikrųjų sveikintina jungtis, nes yra nemaža misrių šeima, kurių nelietuvių nariai taip pat dalyvauja pamaldose, susirinkimuose, bendruose pietuose ir taip įsijungia į lietuvių bendruomenę.

STUDIJUOTI PARYŽIUN atvyksta nemažai lietuvių iš JAV ir Kanados. Praėjusią vasarą prancūzų kalbos kursus lankė Kanados lietuvių K. Brazlauskaitė, Prancūzų kalbą Paryžiuje studijuoja R. Ausiejūtė ir R. Motiejūnaitė iš JAV, D. B. Iaišytė iš Kanados; prancūzų ir rusų kalbas bei šių tautų literatūrą — Kanados lietuvių V. Malkutė. I. J. A. V. pr. vasarą grįžo prancūzų kalbą studijavusi J. Bielskutė ir H. Dovilas, studijavęs architektūrą, Rouene studijas gilinus ir Evreux mokytojavusi čikagietė R. Raslavičiūtė.

Lenkija

STUTTHOFO KONCENTRACINIS stovyklos aukoms kun. A. Lipniūni ir inž. A. Sapalui antkapinį paminklą Pucko kapinėse ruošiasi statyti Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos Slupsko ratelis. Šie lietuviai buvo kalinti nacių ir mirė išėję laisvę, neįstengę atgauti prarastų jėgų.

VARSUVOJE TEBEVEIKIA lietuvių kalbos kursai, suorganizuoti Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos vietinio skyriaus, kurio valdybą sudaro pirm. dr. M. Kmita, pavaduotojas J. Vaina, inž. A. Lukošius, sekret. E. Pikutytė, nariai A. Matukevičius, S. Krauzlys ir L. Jonuška. Šios draugijos klube taigai rengiamos lietuviškos vakaronės, žaidžiama šachmatais, žiūrima televizijos programų, dainuojama ir šokama.

LIETUVIŲ VISUOMENINIS Kultūros Draugijos Vroclavo (Breslau) skyriaus valdyba gavo šio miesto vadovų pažadą paskirti didesnes patalpas lietuvių seklcijai, kurioje koncentruojama visa lietuvių veikla. Skyriaus valdybai priklauso: pirm. inž. Vytautas Markevičius, vicepirm. Stanislovas Zvirėla, sekret. Antanas Zukauskas, inž. Antanas Glušauskas, nariai — Gražina Voronackienė ir Vaclovas Voleika.

Vokietija

KUN. DR. P. CELIEŠIUS Lietuvių Dienoje lapkričio 21-23 d. d. Luebecke ir Lebenstadte skaitė paskaitą. Su kun. V. Šarka įjėdu aplankė visą eilę lietuvių apylinkių. Kun. dr. P. Celiešius dirba vysk. A. Deksnio sudarytos lietuvių katalikų sielovados spaudos skyriuje, redaguoja periodinį leidinį "Krivėlė" ir baigia paruošti naują katekizmą jaunimui.

Lietuvių Protestantų Tarybos komitetas giesmyno 400 metų sukaktį rengti. Iš kairės: kun. Stasys Neimanas, lietuvių evangelikų reformatų Bažnyčios generalinis superintendentas; kun. Anas Trakis, lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios senjoras; kun. Kostas Burbulyš, Lietuvių Protestantų Tarybos pirmininkas; kun. Jonas Pauperas, Zions liuteronų liuteronų parapijos klebonas Čikagoje prie stalo su giesmynais, apimančiais 400 metų praeitį. Ant scenos kunig. J. Radvila, Karaliaučiaus Albertinos universitetas su katedra, Tilžės liutvininkų bažnyčia ir Tolminkiemis

jaunimo žiburiai

REDAGUOJA K. J. Staškevičius

BENDRADARbiai: Al. Kuolas, Alg. Cepas, L. Svėgždaitė, R. Sakalaitė, A. Volungytė, K. Seštokas, G. Juozapavičiūtė, D. Juozapavičiūtė, R. Cepaitė, R. Kolyčiūtė, R. Girdauskaitė, Vyt. Pranaitis, R. Urbonaitė, R. Staškevičiūtė, J. Kuraitė, J. Čižkaitė, E. Girdauskas, Eug. Kriščiūnas, R. Ulbaitė, E. Vaičekauskaitė, A. Senkevičiūtė, R. Birgelytė, sesuo Ignė ir kiti.

Sekantis "Jaunimo žiburių" numeris išeis 1971 m. sausio mėnesį. Rašinius jam prašoma siųsti iki sausio 15 d. šiuo adresu: "Jaunimo žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Kviečiame visus jaunuosius į spaudos talką — skaitykite, rašykite, platinkite!

Savaitgalį praleidom kaip karaliai

Hamiltono tautinių šokių grupės "Gyvatara" išvyka į Sudburį

Ankstą šeštadienio rytą, pusiau miegodami "Gyvatara" šokėjai lipo į autobusą, kuris žadėjo juos nugabenti į tą "tolimą" Kanados miestą Sudburį. Kelionė prasidėjo geroj nuotaika, nors buvo ankstyvas rytas ir šaltas oras. Ta nuotaika drauge su dainomis išsilaukė per visą 5½ valandų kelionę.

Atvykę į Sudburį pamatė, kad miestas, nors kuklus, bet gana gražus. Nustebom, kad apylinkėje matės tiek daug akmenų. Oras ten irgi buvo šaltas — vėjas staugė staigė... Buvo taip linksma ir malonu, kai nuvykom į ukrainiečių salę, kur lietuviai sutiko mus su šiltais pietumis iš visokių mėsų, salotų, "grybuku". Greitai atsigaivinom, bet po tokios puotos miegas pradėjo imti ir nevienas šokėjas, nuvykęs į kleboniją su kunigju Sabu, snaudė susiradęs kampelį. Kiti šokėjai stebėjo futbolo rungtynes, o likusieji išėjo miesto apžiūrėti.

Pusiau ketvirtą valandą autobusas mus nuvežė į koncerto salę (Mount Mary Immaculate), kur pripratome prie scenos, susipažinom su šviesom ir padarėm trumpą repetitiją. Tada skubėjom persirengti, nes salėje jau rinkosi žiūrovai.

Pats koncertas prasidėjo 7 v. v. ir baigėsi 9 v. v. Taip smagu buvo šokti, juoktis — salėje sėdėjo virš 500 žiūrovų; ne mažai dalis jų — sveitimtaučiai. Net neįsivaizdavom, kaip laikas prabėgo. Pubblica buvo labai maloni. Po koncerto mus pasveikino Sudburio Folk Arts Council pirmininkas p. Zuk, po jo

— lietuviai, įteikdami p. Breichmanienė gražių, raudonų rožių. Greitai persirengę vykom į perpildytą ukrainiečių salę, kur buvo linksmi šokiai. Polka sekė polka, daina daina, kad net grindys drebėjo. Nuovargis greitai prapuolė!...

Po šokių buvom išskirstyti į lietuviškas šeimas nakvynei, kurios mus vis dar vaišino. Pagaliau pasiekėm lovas.

Sekantis rytas buvo pasakiškas — šalta, viskas balta, sniegas krinta. Labai norėjom sniegą pabėgioti, deju, mūsų laukė pamaldos ir autobusas. Po pamaldų vėl mūsų laukė šilti pietūs. Po to persirengėm ir atsiveikėm su savo maloniais šeiminiškais. Nevienam ašaros riedėjo. Šokėjai buvo tikrai sujaudinti Sudburio lietuvių nuosirdumu bei vaišingumu. Savaitgalį praleidom kaip karaliai — nieko netrūko! Gaila, kad negalėjom truputį ilgiau pasilikti. Taip drauge su Kalėdų seniu ir pilnom gatvėm žmonių "Gyvatara" pradėjo kelionę atgal į Hamiltoną.

Didelę padėką gyvataričiai reiškia Bendruomenės pirmininkui S. Tolvaisai, vicepirmininkui J. Kručiui, p. Zuk ir visiems Sudburio lietuviams, kurie mus taip gražiai priėmė ir pavaišino. Atsiminkit visados mūsų dainą atsiveikinant su jumis:

Oi sudiev, sudiev!
Lietuviai, sudiev, sudiev!
Gal pasimatysim vėl,
O sudiev, sudiev!

Tad iki sekančio pasimatymo... Šokėjas

PUTNAMAS — MAŽOJI LIETUVA

Jau ruduo atslenka, medžiai geltonuoja, jau tuoj bus galas šių metų. Yra vieta šioje salyje, kur metai tik prasideda — bendrabučio metai. Mažoji dalis Lietuvos — Putnamas.

Atvykęs iš Anglijos į Putnamą gyvenančios bendrabutyje kartu su pasišventusiomis seselėmis. Ten mes kartu dalindavomės Lietuvos džiaugsmams ir skausmams. Taip aš pamilau tą vietą kaip mažą, nukriusią ir labai gražų kudiškį. Bendrabutis — apsuptys sodybmomis. Visur, kur akys mato, žaliuoja medžiai, mėlynas dangus, auksinė karšta saulė, sidabriniai lietaus lašai.

Toje salyje mes sukūrėm šeimą — lietuvišką šeimą. Nors atvykom iš įvairių vietovių ir kraštų, bet įdėtos pastangos virto realybe. Vakarietiškos sūsdėdavome prie židinio, vilties ugniai liepsnojančią dainuodavome liaudies dainas, klausydavomės pasakų, kurių seselės apčiai žinojo. Mes sukūrėm šeimą, nors būdamas skirtingos, bet atsižadėdamas dalies savęs. Tai ir buvo pagrindas.

Kiekvienoje šeimoje yra ir laikas mokyti. Nuo mažens tėvai moko vaikus. Seselės, kurios mus auklėjo, irgi kaip tėvai mus mokė. Norėjo mums perduoti dalį Lietuvos per literatūrą, gramatiką, istoriją, geografiją ir visuomenės mokslą. Būdamas bendrabutyje ketverius metus pajutau, kad mano tikėjimas tauta pagilėjo. Pajutau tos mažos tautos siekimą ir ilgį. Literatūroje daugiau susipažinau su rašytojais — praeities ir dabarties ir gavau platesnį akiratį apie lietuvius bei save.

Bendrabutis tam ir yra kad jaunimą, mane ir tave apvišvų daugiau apie tą kraštą, kurio

upės sidabru teka ir laukiai gyvena kvepia. Mūsų tėvai ten gyvena ir giliau jautė tą grožį — rugiapjūtę, šienapjūtę, o mes tik galim nuo jų pamilti ir susipažinti toje vietovėje, kur bendrabutis visos gyvename ir viena kita padedam pamilti tą mažą šalį. Seselės kartu su mumis. Kartu dirbame siekdamos gynybės Lietuvai. Vasario 16 — didžiausia Lietuvos šventė. Bendrabučio mergaitės visada rengdavo programą: tautiniais šokiais, dainos, vaidinimas, eilėraščių. Mes norėdavom su kitais žmonėmis pasidalyti mūsų tautos atgimimo. Nors dauguma jų mūsų kalbos nesuprato (amerikiečiai), bet mes stengėmės išreikšti žodžius ir jausmus per muziką ir judesius. Po programos turėdavome kavutę, kur su žmonėmis galėjome kalbėti ir daugiau skleistį ką mes jaučiam ir ko ilgimės. O mes dvigubai tuo džiaugėmės. Paruošti programą užtrūkdavo daug laiko, ir pareikalavdavo daug praktikos. Nebuvo visada lengva ir smagu. Reikėdavo daug kantrybės, pasiaukojimo, laiko, bet ar neverta?

Bendrabutis — nebūdavo visada vien rojus. Buvo sunkių laikų, nesupratimų ir daug ašarų, bet kiekvienoje šeimoje yra sunkumų. Taip mes tampame tvirtesni ir gilesni. Ir mūsų susijungimas sutvirtėja. Sužinom, kad nevisada gali būti taip, kaip nori; reikia veikti, kad visi iš mūsų būtų laimingi ir linksmi, jeigu ir turi ko nors atsižadėti.

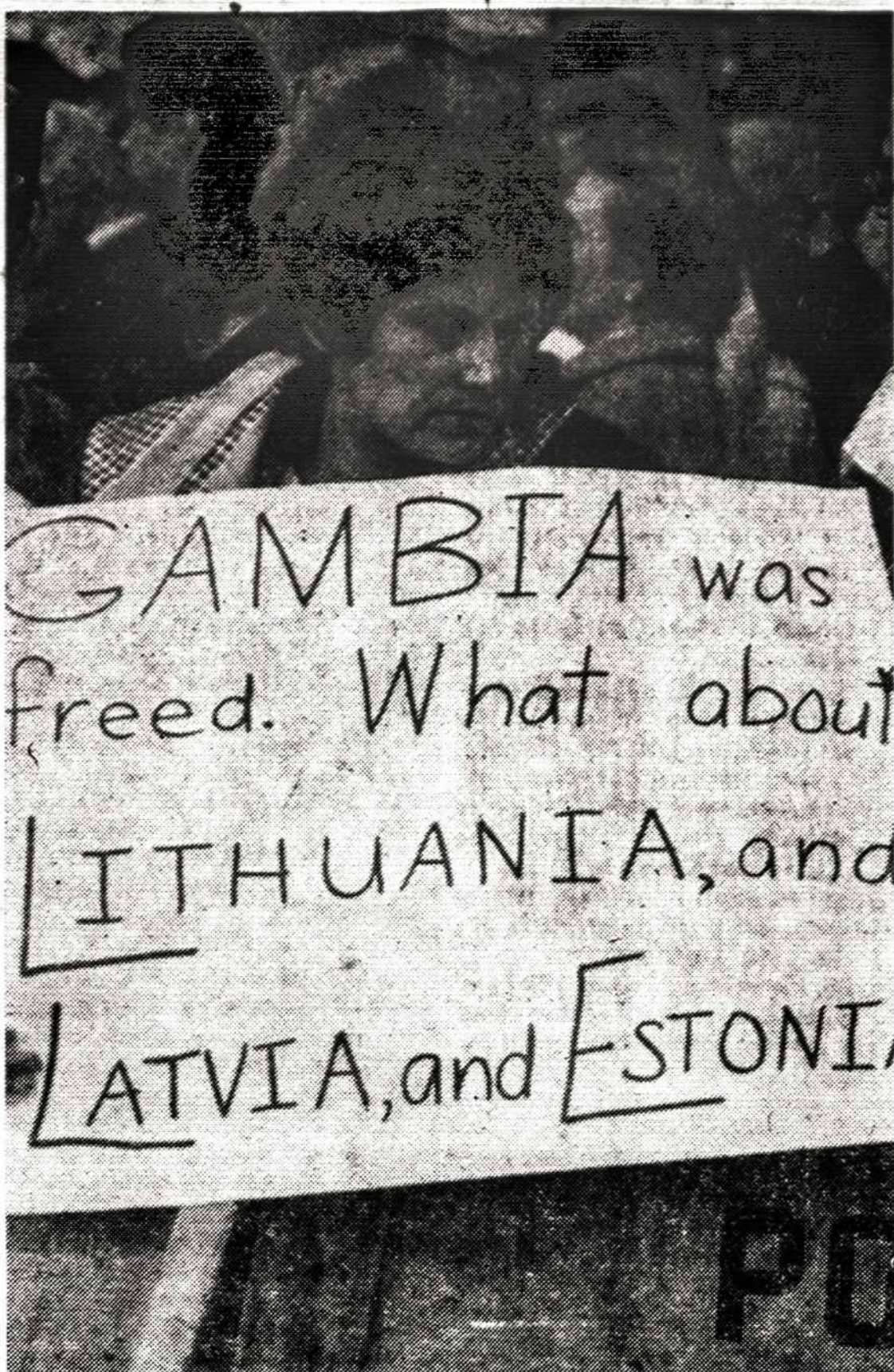
Mes irgi priklausydavome organizacijom: skautam, ateitininkam. Turėdavome susirinkimus, išskylančius į šventes su kitom organizacijom. Taip pat nemiršdavome aplankyti Kalėdų švenčių (Nukelta į 9-tą psl.)

Susirinkime: "Aš tūtu gerą pasiūlymą: parduokime Lietuvį Namus ir pastatykime Studentų Namus!"

Ką sakai? Parduoti Lietuvį Namus? Tai nesmonė! Aš jos nenoriu nei girdėti! Nereikia nieko parduoti nei pirkti!

Baltiečių jaunimas Niujorke demonstruoja prie Jungtinių Tautų rūmų, reikalaujanti nepriklausomybės Estijai, Latvijai ir Lietuvai

Nuotr. G. Peniko

Pasakykite, kaip didelė visata

Saulė palengva laužiasi tarp dviejų ryškiai pastebimų kalnų, tarytum maudydami gražiam slėnyje rytinio žėrimo sodrumą ir liudydama naujai gimstančią dieną. Tolimesnio atstumo stebėtojas, galimas daiktas, stebi tą slėnį, įjungdamas ir jo, to slėnio, gyventojus į tą gražų ir be galo sudėtingą gyvenimą. Slėnio augalai ir medžiai palengva stiebiasi į saulę, lašindami žemyn rasą, susimaišiusią su jų galūnių sula. Tada jau atsibunda paukščiai, gyvulėliai, pagaliau ir žmogus.

Prekybininkai atidaro krautuves, atveža pieną, laiškininkai išnešioja paštą. Ypač ankstyvi laikraščiai išnešiojami. Tada ir mieguistai suaugusieji, trindami užmiegotas akis, imasi kasdieninį darbų ir vykdo įprastinius planus... Pagaliau vaikai, kurių juokas, atrodė, turėtų būti tarytum galutinis dienos atėjimo pranešimas apie patekėjusią saulę ir naujai gimusią dieną. Ju džiaugsmingi balsai ir himniški niūniavimai liudija, tarytum jie nebūtų per naktį nei akių sudėję. Jiems praėjusi naktis pasilikusi daug toliau, negu tik valanda ar kita... Jie gi — vaikai ir jaunuoliai — skinas sau kelią bėgdami, šokinėdami, šūkaudami. Kur? Mokyklon!

Vienas berniukas, gal septynių ar aštuonių metų, žingsniavo palengva ir tiesiai į priešais esantį pastatą — mokyklą. Joks garisas, nei šypsenos, atrodė, nelaimino jo lūpų. Jis, atrodė, skirtingas nuo kitų vaikų — lėtas, susimastęs, ką tu tarpu kiti buvo net perdaug judrus.

Jo tamsios akys tarytum nekreipė jokio dėmesio į tai, kas yra priekyje. Jis pasiekė mokyklą, įėjo pro duris, atsėdėjo į savąjį suolą ir labai tyliai, ramiai laukė pamokos. Grupė vaikų apsisėdė mokytoją ir kiekvienas, naudodamasis proga, kol pamoka dar neprasidėjo, klausinėjo šio ir to ir naudojosi paskutinėmis minutėmis prieš rimtesnį susikaupimą pamokos metu.

Netrukus žodžiai, sklindą iš jaunos, gražios mokytojos lūpų, pasiuntė mokinius į suolus savosna vietosna. Į mokytojos bendrą pasiveikimą mokiniai atsakė unisonu, ir mokyklą oficialiai buvo pilnoj sesijoj.

Anas, anksčiau minėtas, berniukas iš pradžių labai atidžiai klausė įvairių mokytojos aiškinimų apie aritmetiką, vadinamąjį "spėlinimą", tačiau vėliau jo mintys pradėjo sklaidytis, kaž-

kur keliauti. Jis skraidė kalnų viršūnėmis ir tarytum įieškojo savo gyvenimo ribų ir taikiesi apsigyventi "savoje teritorijoje". Pagaliau pro nusibodusias augštas jis pasiekė gražią lygumą — slėnį, dar toliau — žavingai sruvenančią upę ir atsidūrė svetimame miške. Jis žengė tuo mišku palengva, labai tyliai, o žolė ir samanų dengė jo kelią tarytum minkštu kilimu. Aplinkui jį — gražios gėlės, žinoma, laukinės, gražiai išaugę medžiai su nusvirusiomis šakomis ir plačiais išsikerioję krūmai. Ir kiekvienas čia minimų augalų ir medžių buvo vis kitoks. Gėlės atrodė viena už kitą gražesnės, o medžiai — vienas už kitą storesni.

Berniukas lyg ir nebegirdėjo mokytojos aiškinimų, paklausimų ir mokinių atsakymų. Jo akys ir žvilgsnis tarytum piešė ir matavo stebuklingai gražią aplinką apie save. Gal sveltis miasias reiškinyms miške jam buvo — lyg tylos tonais dvelkianti tyla. Atrodė niekas tenai nekalbėjo, netrukšmavo ir buvo tik šis berniukas ir miškas... Negirdėjo jis nei pabudusių paukščių balsų, nei svetimio, egzotiško gyvūnėlių triukšmo. Net lengvutis vėjelis nejudino medžio šakų-sakelių...

Berniukas tyliai žingsniavo per šį nepaprastą mišką ir stebėjo jam niekad nematytą ir neįprastą spektaklį. Jo akys niekad nenustojė stebėjusios tos gražios miško aplinkos. Staiga jo akys pamatė nepaprastą šviesą prieš save ir tarytum pasuko jos link. Jis, rodos, priejo didžiulę šviesą, užpildžiusią visą aplinką. O kas toji šviesa buvo,

Kodėl nevysi dalyvauja organizacijose?

Organizacija yra priemonė jaunulio asmenybei pasireikšti. Jaunuolis, dalyvaujantis visuomeniniame gyvenime, negyvena vien tik sau, bet jam rūpi ir bendri reikalai. Per organizaciją palaikomas tautiškumas. Jaunuolis, įeidamas į organizaciją, ištraukia į lietuviškos palaikymo — pratešėjū eiles. Lietuvišku organizacijų tikslas yra suburti lietuvišką jaunimą, perduoti lietuviškas tradicijas.

Mes matome gausų būrį lietuviško jaunimo, aktyviai besireiškiančio jaunimo organizacijose, tačiau yra daug jaunuolių, kurių lietuviškų organizacijų veikime nesimato. Kodėl?

Tautinio susipratimo stokos priežastys gali būti įvairios: 1. Jaunuolis nebūna leidžiamas į lietuvišką mokyklą. 2. Tėvai gyvenimo pertoli nuo lietuviškos mokyklos ir pritingėdavo vaikus nuvežti. 3. Kitų tėvai dirbo savaitgaliais arba buvo perdaug užimti savo "good time". 4. Buvo ir tokių jaunuolių, kurie mokyklą lankė, bet prie jos nepriėjo.

Nesugebėjimas lietuviškai išsireikšti bus bene svarbiausia priežastis, dėl kurios jaunuolis nutolsta nuo lietuviybės.

Daugelis jaunuolių, eidami į Kanados mokyklas, perdaug pasiduoda aplinkos įtakai, bando prisitaikyti prie šio krašto gyvenimo. Yra ir tokių, kurie buvo organizacijų nariais, bet pritrūko entuziazmo ir pasiaukojimo dirbti — iš jų paštraukė. Yra jaunuolių, kurie skundžiasi, kad

Prievarta lietuviybės neipompuosit

Tradicinė socialinė sistema, kurioje karalius savo sostą perduodavo savo įpėdiniui, siuvėjas — siuvyklą ir panašiai, jau nebeegzistuoja. Praeityje jaunimas perimdavo kultūrinį gyvenimą ir aplamai visą galvąjimą per veikiančią auklėjomis sistemą. Sociologas G. Friedmannas kultūrą apibūdina kaip bendras grupės pastangas tam tikrą linkmę. Kitaip sakant, kultūra yra išraiška žmonių bendruomenės, kuri vienodai sprendžia tam tikras problemas, vienodai reaguoja tam tikroje situacijoje. Kultūrinis gyvenimas rodo kelią ir bendras materialines ir dvasines vertybes. Kiekviena kultūra sukuria savitą universalinę sistemą atsakymų į visas problemas, kad joje gyvenantis žmogus atrastų savo gyvenimo prasmę.

Pasak sociologų, žmogus atranda savo gyvenimo prasmę ne teoriškai, bet konkrečiai įieškodamas savo identiteto, savo tapatybės per veiklą. Savoį tapatybę išryškėja per kitų pripažinimą bei priėmimą. Kiekvienas nori būti reikalingas kitiem, jų norimas, mylimas. Tokiu būdu jis atranda savo egzistencijos vertę. O tas, kuris jaučiasi kitiem nereikalingas, nenorimas, nelaukiamas, praranda savo gyvenimo vertę. Gyvenimo prasmę išryškėja per visokią veiklą, kūrybines pastangas, augštesnių vertybių siekimą. Pvz. sukūrimas šeimos, dalyvavimas kuriam nors sąjūdyje ne tik padeda surasti savo gyvenimo prasmę, bet ir prisideda prie visuomenės gerovės bei jos lygio

kėlimo. Mes nebegyvename monolitinėje sistemoje, kurioje darbas, mokslas ir antgamtinis gyvenimas sueina į darnią vienybę. Mūsų gyvenimas reiškiasi plurištinėje sistemoje, kurioje vyrauja įvairios kultūros ir religijos. Mums neišvengiamai tenka rinktis, nes tos vertybės nėra nei prievarta skiepijamos, nei automatiškai perteikiamos. Juk visi esame liudininkai, kad ir lietuviškiausiose šeimose būna mišrių vedybų, o religingose šeimose atsiranda netikėlių. Mūsų gyvenama sistema toleruoja koegzistenciją, ne tik socialinių, politinių, tikybinių vertybių įvairumą, bet ir jų priešybę.

O kaip su religija? Jos, kaip ir lietuviybės, prievarta neipompuos. Mūsų pragmatinės kultūros linkmė rodo, kad išsavinama tai, kas išgyventa, patirta. Vien kalbų ir diskusijų neužtenka. Reikia, kad tai būtų įrašyta giliai širdyje. Neišgyvenęs Gėrio, nepatyręs Dievo, nesigrožėjęs Dievo žodžiu, nepažinęs to žodžio vertės gyvenime, subrendęs žmogus nepasirinks Jo ir negyvens pagal krikščionybės

vertybes. Jis turi savo viduje išgyventi Jo gilumą ir tikrumą. Jaunuolis nepasirinks augštesnių vertybių, jei neturės progų jų patirti. Nei tėvų, nei visuomenės spaudimas čia nepadės. Tuose dalykuose lemia asmeninis jaunuolis pasirinkimas. Jis apsprendžia linkmę į gyvenimo ateitį. Laimingas tas jaunuolis, kurio pasirinkimas atvedė į Dievą, nes tai reiškia kartinį jo gyvenimo akmenį. Ant jo jis galės statyti savo dvasinius gyvenimo rūmus.

Ne tik jaunimas, bet ir vyresnieji turėtų mokyti stebėti gyvenimą, spręsti ir pasirinkti. Be Dievo nėra prasmingo gyvenimo, tačiau jei gyvename be Jo kasdienybėje, kaip galima norėti, kad šeimoje būtų išgyvenamas Jo buvimas, Jo meilė, Jo globa? Nėra pagrindo manyti, kad jaunuolis savaime pasirinks augštesnes vertybes, jeigu neįeškos savo egzistencijos prasmės ten, kur ji glūdi. Dėlto jaunimui reikia sudaryti tokią atmosferą, aplinką, kurioje tas pasirinkimas vertybių nebūtų užtemdomas, apsunकिनimas, bet išryškinamas, lengvinamas. S. I.

Spalvingi šokiai, triukšminga muzika

Čikagieš "Grandies" koncertas Toronto visuomenei

Mačiau Čikagos "Grandies", šonkančią Toronto scenoje. Ją buvo pasikvietę — radio dėdė Simanavičius ir "Aušros" sporto klubas. Brocktono mokyklos salė graži, erdvi, o ir scena pakankamai didelė tautiniam šokiui. Labai džiaugiasi pamatęs scenoje apie 50 spalvingų, jaunų šokėjų. Tai tikra atgaiva po tu pamokslinių sukaityvinių kalbų. Labai gražiai nuteikė įvadinę pranešėja (pavardės taip niekas ir neišdavė, matyt, tai didelė paslaptis). Ji entuziastingai kalbėjo apie džiaugsmą, kuris lydėjo šokėjus ir žiūrovus išistas dvi valandas. Gaila tik, kad pranešėja daugiau ir nesirodė. O norėjosi ją dažniau matyti, jei ne prieš kiekvieną šokį, tai bent po tam tikros jų grupės. Daugeiliu žiūrovų tie šokiai buvo nauji, nematyti (Žiogeliai, Ketvirtainis, Sukčius, Suktukas...). Trumpi jų apibūdinimai būtų labai tike.

Šokėjų, ypač mergaičių, apranga puiki — žėrė žėri spalvomis. Kaikurie berniukai betgi turėtų savo aprangą geriau pritaikyti, kad glaudžiau derintusi prie mergaičių spalvingumo.

Šokėjų tempas — pasigėrėtinai. Grupė atliko 21 šokį tik su vienu 10 min. pertrauka! Ejo vienas šokis po kito kaip viena srovė — nenutrūkstamai. Nebuvo matyti tingaus kojų vilkimo, pasimetimo, rūgščios nuotaikos. Visi spindėjo šypsenom, kad ir prakaitą braukdami. Netrukio taipgi įvairumo. Šokiai tapo rinkti, kad jų motyvai nesikartotų sekančiame. Po mišrios šokėjų grupės išbėga vyrų būrys, po jų — mergaičių ir t. t. Viename šokyje mergaitės pasirodė su tautiniais mini sijonėliais. Tai irgi prisidėjo prie įvairumo. Figiniai deriniai puikūs, sklandūs, eina be suklivimų. Tik vietomis šlavavo ritminiai veiksmas — truko vienodumo bei preciziškumo (pvz. Blezingėlėje skpektų mojavime, sutrepšėjimose ir pan.). Visi šokiai buvo darnūs, išskyrus "Sokimėli", kurin įvestas vaidybos motyvas patį šokį daro chaotišką, nebesce-niška.

Jei šokių atlikimas buvo pasigėrėtinai, tai muzika — ne. Ji buvo aiškiai ritminga, lengvinanti šokėjams išsilaikyti takte, bet nepaprastai rėksminga, didžioji yra visata? Senelis palengva pakėlė akis. Jo veidas dar tebebuvo be ryškesnės emocijos, bet akys jau sužvilgo kitaip. Jo balti plaukai ir tokios pat spalvos barzda laikė tarytum įsiremusios paslaptingai gražias akis ir visą malonų senelio veidą. Nukreipęs tas gražiausias akis į berniuką, pro savo lyg dulkėmis apneštas lūpas atsakė: — Kaip didelis esi tu, jaunasis žmogau, toks ir visatos yra dydis...

Po to senelis pranyko ir visa, kas buvo matyta stebuklingai gražaus. Beliko tik praskaidrėjusi klasė aplinka, mokytojos besisypsantis ir klausiantis veidas.

Kaip jūs galvojate, kokio dydžio yra visata? — Tai atsakė čia minimasis berniukas: — Tokio dydžio, kokio Jūs esate, panele mokytoja.

Tada visų šypsinai nuo veidų pranyko ir liko tik... susimastymas.

Paulius Ališauskas, Toronto HumberSide Collegiate Institute

Čikagos tautinių šokių grupės "Grandies" šauonij pranešėja Toronte kalba prieš pat koncertą

Nuotr. S. Dabkaus

mūs, nuosaikūs net dideliuose tempuose, kaip kurie netgi lyriški. Jiems reikia tad nuosaikesnės, švelnesnės muzikos, kuri derintų su tautinių šokių dvasia. Bytnikiškas tonas visai netinka. Ir "Grandies", prieš pakeldama sparnus Australijon, turėtų rasti geresnį sprendimą muzikinėje dalyje.

Ir dar vienas pageidavimas. Jei būčiau Australijoj ir matyčiau "Grandies" koncertą, trunkantį dvi valandas, užpildoma vien šokiais, sakytum: "Mieli grandiečiai, puikūs Jūsų šokiai, bet koncertinėje programoje pasigendu lietuviško žodžio ir dainos". Taip, žiūrovui būtų vispusiškė atgaiva, sveitintaučiui — turtingesnė patirtis, lietuviškajai kultūrai — platesnis horizontas, jeigu šalia šokių, būtų ir kitokio žanro meno.

Tad sėkmės grandiečiams! Skleiskite lietuvišką džiaugsmą ir išsklaidykite besiskverbiančias sutemas! Torontietis

Čikagos "Grandies" šokėjos, pakėlusios sparnus skrydžiui Australijon. Jos atliko programą Toronte

Nuotr. S. Dabkaus

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Snaiguolės

Pirmos snaiguolės
supasi, supasi...
Lengvos, lengvutės,
lyg baltas pūkas.

Vėjo linguojamos
plaukioja ore,
vėjo pučiamos
kristi nenori...

Krskite, krskite,
snaigės nekalto,
patala žemei
klokite balta!

Žiemos rytas

Atsikėliau anksti rytą,
žiūriu: žemė užpūsta!
Viskas balta. Snaigės sukus.
Ore plauko baltas rūkas...

Priešais nieko nėsimo —
vien tik balta, balta!
Greitai ausiuos ilgą batą,
bėgsiu sveikint rytą šaltą!

J. Narūnė

Paveikslas

Meilė — švelni kaip dangus,
Neapykanta — karšta
kaip ugnis,
Taika spindi sniege.
Karas apklotas juodai,
Jaunystė išaušta žaliai.
Senatvė pasenkusi ūkanų,
Draugystė šviečia kaip saulė,
Nepakanta — šalta kaip žemė.
Toks gyvenimas menininko
akyse.

Vilja Malciūtė, 9 sk.,
Montrealis

Onutė ir knygutės

Onutė šį vakarą rūpestingai
sutvarkė savo knygutės — nu-
valė lentynėle, peržiūrėjo, ar vi-
sos knygutės švarios ir aplen-
tos, ar kiekviena padėta paskir-
toje vietoje. Ji nepaprastai
mėgsta knygutes, nes iš jų suži-
no tiek daug idomių dalykų. At-
sigulusi ir lovute galvoje: šiandien
mano knygutės tikra šventė;
jos sutvarkytos, tegu džiaugiasi.
Tuo tarpu ji išgirdo šnabzdant:
„Ačiū, ačiū tau, Onutė!“
„Kas čia man dėkoja?“ —
nustebo Onutė. „Tai mes, kny-
gutės! Jei šiandien mūsų šven-
tė, pažaiskime drauge.“ „Bet
kaip mes žaisime?“ — sumišus
pasklaidę Onutė. „Visai papras-
tai. Tu pažvelk atidžiai virš mū-
šų lentynėlių ir išsidėk, nes tu-
rėsi atspėti iš kurių knygu-
čių mes išsindome.“

Ant sienos, lyg televizijoje, mē-
nulis apšviestas fone pasirodė
pilis. Rūmų virėjų ir padėjėjų
tesla maišė ir blynus kepė. O
storas karalius tik valgė ir val-
gė bulvinius blynus. Bežiūrint į
ji ir Onutė kilo apetitas valgyti.
Pasikeitė vaizdas. Tyliai kritę
sniegas, apklodamas žemę. Ji
pamatė šaligatvius keliaujanti

mažą Jonuką. Jo rankutės laikė
glėbį neįspirdamų laikraščių.
Jis sušalęs sustojo prie apšvie-
to lango, kur viduj Kūčių vakarą
prie eglutės linksminosi vaikai.
Ir Onutė pasidarė gaila Jonuko.
Keitėsi vaizdai. Pasipuošęs lau-
mės dovanota juosta pasirodė
Rugelis. Jis ant žirgo jojo ginti
Lietuvos nuo priešu. Po to Onu-
tė pamatė ežerą, kur toli nuo
kranto sugedusiam laive sėdė-
jo gintarėlis. Jis stebėjo besi-
artinančią audrą. Onutė pasida-
rė neįjauki. Ji šūktelėjo iš visų
jėgų: „Gintarėli, nebijo, visų
atplauks laivas ir ištrauks į
krantą.“ Tuo tarpu ji atmerkė
akutes ir atsibudo.

A. Abr.
Vaikučiai, padėkite Onutei at-
siminti kuriose knygose yra ma-
tyti žmonės ir kas parašė tas
knygutes. Jei kas jų nepažįsta,
galite arčiau susipažinti ir daug
daugiau sužinoti apie juos. Juos
rasite šiose knygose:
1. „Kaip Algijaus vėjo įšė-
kojo“ — N. Jankutė; 2. „Snaig-
ių karalaitė“ — J. Narūnė; 3.
„Laumė Daumė“ — St. Peterso-
nienė; 4. „Diena prie ežero“ —
Al. Baronas.

Kodėl aš laukiu Kalėdų?

RASO HAMILTONO VYSKUPO MOTIEJAUS VALANČIAUS
SESTADIENINĖS MOKYKLOS VIII SKYRIAUS MOKINIAI

Aš laukiu Kalėdų, nes jos bū-
na žiemos metu. Dažniausiai Ka-
lėdoms prisinga daug sniego ir
visa gamta gražiai atrodo. Aš la-
bai mėgstu slidžių sportą. Man
patinka Kūčių vakaras, nes su-
sirenka visa mūsų šeima. Mama
paruošia skanią vakarienę. Žva-
kės dega, namas gražiai išpuo-
štas. Po eglaitės būna sudėta daug
dovanų. Po vakarienės mes at-
darom dovanas, o mano tėvams
vargonai groja. Naktį mes eina-
m į lietuvių bažnyčią. Dar aš
laukiu Kalėdų dėlto, kad esu
„Globe a Mail“ carrier ir gau-
siu iš žmonių „tips“. Aš taipau-
tuos pinigų, nes noriu nusipirkti
magnetofoną.

Andrius Valevičius

Aš laukiu Kalėdų, nes reik-
ia eiti į miestą nupirkti dovanų
kiekvienam asmeniui. Reikia vi-
sus pinigų išleisti nereikalingi-
m dalykam. Kalėdų senelis
privilioja vaikus, o tėvai turi
daug dovanų nupirkti vaikams,
nes jie tiki į kažkokią svetimą
žmogų, kuris yra apsirėkęs rau-
donais drabužiais, išpuštas pa-
galvėm ir turi netikrą barzdą
bei ūsus. Mano manymu, būtų
geriau, jeigu tik šeima susisė-
tų prie Kūčių stalo, pavalgytų
ir taip pat Kalėdų dieną ramiai
praleistų.

Danutė Borusaitė

Aš laukiu Kalėdų todėl, kad
mūsų visa šeima ateina valgyt
vakarienės ir atidaryti dovanų.
Kalėdos yra Kristaus gimtadienis,
ir mes jį švenčiame. Mes
gauname Kalėdų atostogas ir ne-
reikia eiti į mokyklą.

Man labai patinka Kalėdos,
nes tada sniegas guli ant žemės,
viskas labai ramiai atrodo.

Dalia Kronaitė

Kalėdų švenčių aš laukiu nes
tai Kristaus gimimo šventė.
Žmonės daug darbo turi pasi-
ruošti Kalėdoms. Jau iš anksto

perka dovanas vieni kitiems, va-
lo ir puošia namus lemputėmis.
Labai gražiai atrodo pats mies-
to centras, išpuoštas spalvotomis
lemputėmis. Kalėdų eglutės, pa-
puoštos visokiais žaisliukais
bei lemputėmis, gali pamatyti
beveik kiekviename name. Lie-
tuviai turi gražų paprotį valgyti
Kūčių vakarienę su visokiais
paskninko valgiais. Po vaka-
rienės, 12 val. nakties, Berne-
lių Mišios

Vida Kamaitytė

Aš laukiu Kalėdų, nes kalėdi-
niai lietuviški papročiai labai
gražūs. Kūčių vakarą viskas kve-
pia visokių lietuviškų valgių
kvapu. Plotkelės ant stalo ir visi
valgiai gražiai išdėstyti. O pas-
kui atidarymas dovanų. Taip
smagu, kai atidarai ir randi ka-
nors, kas tau patinka. Kalėdų
dieną Mišios labai gražios. Vis-
kas skamba kalėdinėmis giesmėmis.
Kalėdos — ne tik maistas,
dovanos ir Mišios, bet ir sniegas.
Kaip smagu rogutėmis važiuoti
per sniegą ir nulipdyti senį be
dantų. Kartais ir pili pastatau.

Rita Šiūlytė

Aš labai laukiu Kalėdų todėl,
kad prieš Kalėdas einam pirkti
dovanų. Man labai patinka pirkti
ir žiūrėti, kaip krautuvių lin-
gai papuošti. Man taipgi patin-
ka puošti eglutę. Bet labiausiai
laukiu Kūčių. Mes visi, gražiai
pasipuošę, sėdam už stalo.
Pirmiausia kalbam maldą,
paskui dalinamės plotkelėmis,
linkėdami vieni kitiems sulaukti
kitų Kalėdų. Po to pradėdam
valgyti. Pavalgę vėl kalbam mal-
dą ir einam atidaryti dovanų,
kurių kiekvienais metais daug
gauname. Paskui važiuojam į baž-
nyčią.

Aš laukiu, kada prašvis ir ga-
lėsiu žaisti su gautomis dovano-
mis, eiti į lauką nukasti sniego.

Irena Povilauskaitė

Man patinka Kalėdų laikas,
nes beveik visi šypsoi ir yra
linksni. Aš laukiu Kalėdų —
tuo laiku gaunu daug gražių
atviručių ir visokių įvairių do-
vanų. Man Kalėdos patinka, nes
tai labai gražus metų laikas.

Ina Vainauskaitė

Iš širšių nesijuok

Buvo vasaros atostogos. Aš
sumaniau iškylauti. Susidėjau į
maišelį pietus, termosą pieno,
lemputę, kad galėčiau spoksoti
į kurmių urvus. Ėjau ir kalnų
pusę, nes tos vietos dar nebu-
vau apžiūrėjusi. Eidama galvo-
jau, kiek daug yra dar širšių
lizdų nesugadintų, kiškių neiš-
gautų, kurmių urvų neapžiū-
rėtų ir daug visokių duobelių
neiširtų.

Palipus į kalną, išgirdau kaž-
kokį zvimbimą ir apsidariaus pa-
mačiau širšių spiečių. Susiradu-
si tinkamą pagali, artinausi prie
širšių, nes spėjau, kad toje vie-
toje turi būti jų lizdas. Kai bu-
vau visai arti, smarkiai sudaviau
į žemę su pagaliu, kur maniau
lizdą esant, ir pradėjau bėgti.
Tuoju širšių spiečius padidėjo
ir skraidė aplink savo sugadin-
tus namus. Aš pabėgau toliau ir
nusiжуokiau iš širšių. Širšės, lyg
išgirdusios, už akimirks zvimbe
virš mano galvos. Tuoju pradė-
jau mane gelti, o aš cypdama,
kaukdama parbėgau namo. Po
kurio laiko gulėjau lovoje su su-
tusiomis kojom, rankom ir
akim. Nors iškyla buvo trumpa,
bet man buvo didelė pamoka —
negalima juoktis iš širšių.

Vida Stripinytė

Mandagumas mokykloje

— Mokinyse turi būti manda-
gus.
— Sutikęs mokytoją ar vyres-
nį pasisveikina.
— Mokiniai nekranto gumos
pamokų metu.
— Mokiniai visada turi klau-
syti mokytojų.
— Kai vienas kalba, kiti ne-
gali kalbėti.
— Kai draugas prašo pasko-
linti trintuką, nemandagu me-
ti, reikia gražiai paduoti.
— Mokiniai su mokytoju kal-
basi mandagiai.
— Rankų niekuomet nelaiko
kišenėse. Stovi tiesiai. Drabužiai
užsagstyti.

— Pavėlavęs turi pasiaiškinti
kodėl.
— Mokiniai ant suolo neraši-
neja.
— Išeinant iš klasės pasako
sudies.

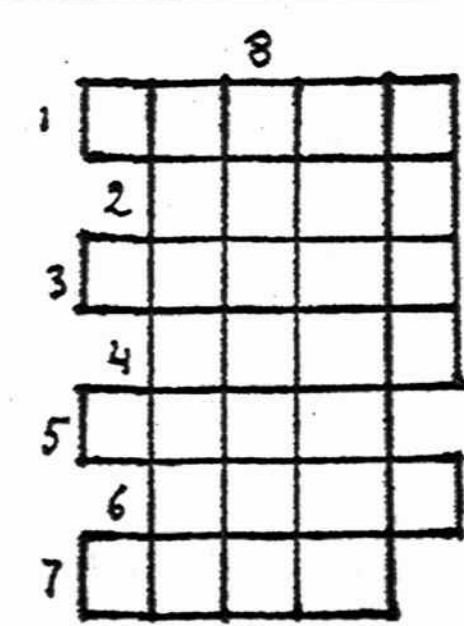
Tomas Kochanka

Katinėlio skundas

Vakar Jonelis
Mane paglostė,
Davė pienelio,
Davė ir tostą.

Svidediniu žaidim,
Metėm į viršų,
Šiandien man valgyt
Paduot pamiršo.

A. Abr.

Galvosūkis

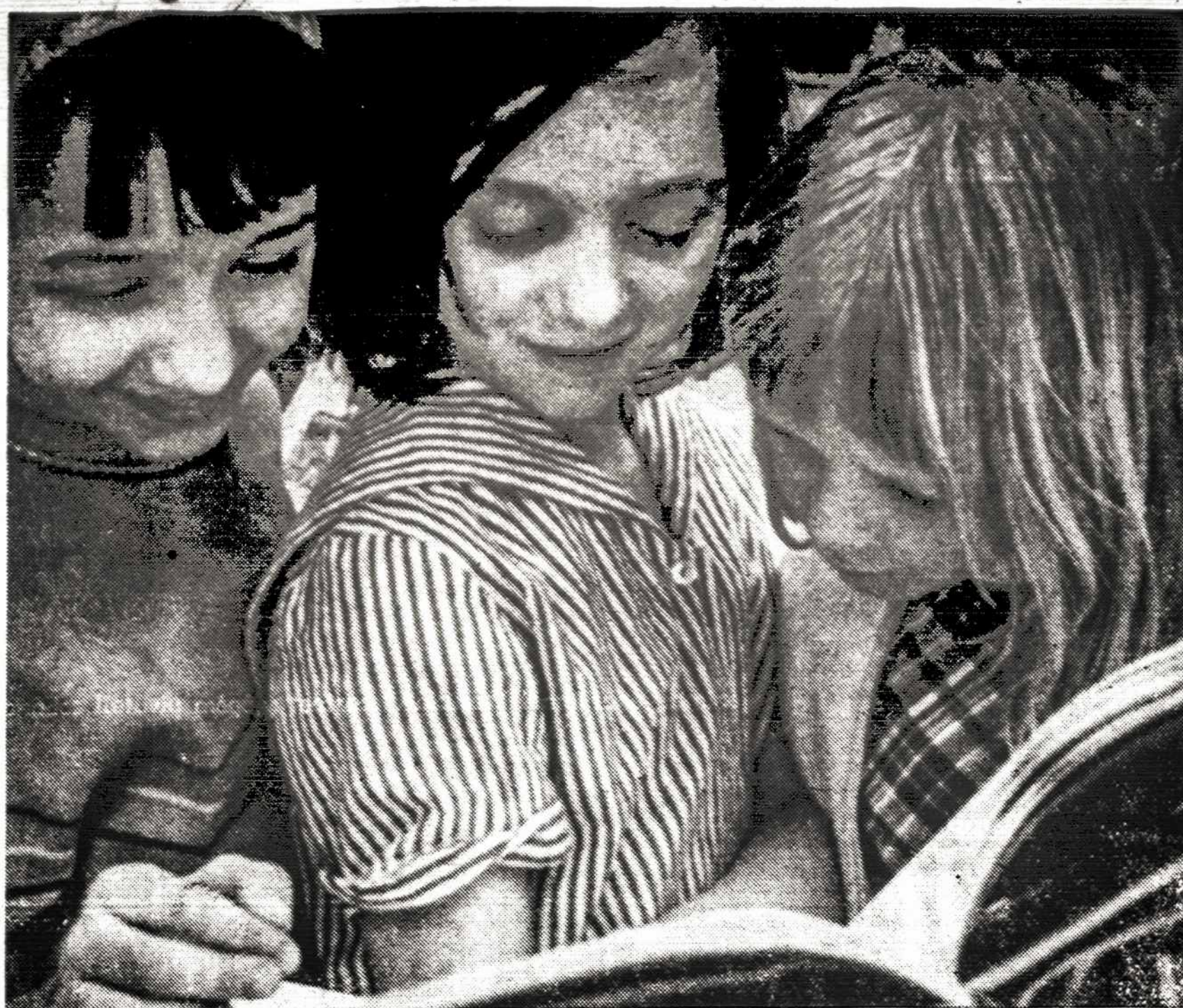
1. Vieta gyventi
2. Auga darželyje
3. Medžių gydytojas
4. Įkryus vabzdys
5. Mergaičių mėgstamas žaislas
6. Ažuolo vaisius
7. Supinti plaukai.

Perskaityt nr. 8 išilgai gausite
žmonių pasiektos planetos pava-
dinimą.

Atsakymas: Mėnulis

Smagu pasivažinėti tabako ūky-
je. Nuotr. S. Dobkous

Mokykloje mokomės ir dienas skaičiuojame, kada ateis Kalėdos...

Su daina ir ašarom akyse

„Gyvatara“ triumfas lietuvių ir kanadiečių visuomenės akivaizdoje

SUDBURY, ONT. — KLB Sudbu-
rio apylinkės valdybos, žuvautojų ir
medžiotojų klubo bei visų mūsų kolo-
nijos lietuvių rūpestiui pagaliau bu-
vo pakviesta garsioji Hamiltono lie-
tuvų tautinių šokių grupė „Gyva-
tara“, vadovaujama idealistės moky-
tojos ir vadovės G. Breichmanienės.
Grupė tikrai šauniai pasirodė šioje
pasaulio nikelio sostinėje. Buvo pa-
imtos net dvi salės: Marymount mer-
gaičių kolegijos didžioji salė koncer-
tui, o ukrainiečių salė šokiams ir
vaidms. Koncerto salėje dalyvavo
daugiau kaip 400 žmonių, jų tarpe
daug Sudburio inteligentijos. Tai sa-
vaigalgi seselės mokytojos iš Sudbu-
rio bei apylinkės ir North Bay tu-
rėjo studijų dienas. Pakviestos su
mielu noru nutraukė vakarinę dar-
botvarkę ir visos atėjo pasidžiaugti
lietuviškosios kultūros gėlimis. Net
15 tautiečių su pirm. Z. Girdvainiu

priešakyje dalyvavo iš kaimyninės
Sault Ste. Marie lietuvių kolonijos.
Nors jie jau buvo tai matę perėitą
vasarą jų pačių mieste, bet jiems
taip patiko, kad panorėjo pamatyti
dar ir antrą kartą. Dalyvavo taip pat
trys lietuviai, atvažiavę čia atostogų
iš Kauno, būtent, medicinos daktarai
Antanas ir Elena Makauskai, ir
Liuda Karsakovienė. Jie čia viešėjo
pas V. Grinius ir pas P. G. Petrėnų
(aplankė ir Z. J. Labuckus). Dr. A.
Makauskas yra buvęs Grases Petrė-
nienės klasės draugas Lietuvoje.

Trumpa atidarymo žodį lietuviškai
ir angliškai tarė pirm. St. Tolvaša ir
pakvietė kalbėti Sudburio Tautinio
Meno Tarybos pirmininką B. Zuk.
nes miesto burmistras nesėjo da-
vykti. Grakštūs, tiksliai atlikti šo-
kio judesiai, linksmi jaunimo veid-
ai, gražūs spalvingi tautiniai drabu-
žiai žavėjo žavėjo visą publiką ir su-

silaukė džiaugsmingų, triukšmingų
katučių. Lina Verbieckaitė, pranešėja
ir deklamatorė, yra tikrai nepamai-
noma. Ji tiesiog užburė žiūrovus savo
laikysena ir balso intonacija, ypač
kai deklamavo „Jūrą ir Kastytį“.
Nauja kylanti žvaigždė — Jonas Va-
kevičius puikiai padainavo Gounod,
Figaro, Pilenų operų arijas ir ketve-
rų rinkinių Lietuvos liaudies dainų.
Jam akompanavo Jonas Govėdas.
Programai pasibaigus padėkos žodį
tarė St. Tolvaša ir B. Zuk. A. Kru-
čaitė įteikė raudonų rožių puokš-
tę „Gyvataraui“ visų Sudburio lie-
tuvų vardu. Ukrainiečių salė buvo per-
pildyta. Šokiams grojo geras orke-
stras ir veikė lietuviškas bufetas. Per
pertrauką Hamiltono jaunimas žaidė
lietuviškus ratelius ir įtraukė vie-
tos jaunimą. Tuo būdu įnešė daugiau
gyvumo ir įvairovės. Rytąjus dieną,
kadangi buvo sekmadienis, visas Ha-
mliltono jaunimas, su savo šauniais-
siais vadovais priešakyje, dalyvavo lie-
tuviškosios pamaldose, o po to, užkan-
dę pietų, su daina ir ašaromis aky-
se atsiveikino su sudburiečiais. Čia
dar kartą padėkos ir atsiveikimo
žodį tarė pirm. St. Tolvaša, J. Kru-
čas ir B. Zuk.

„Gyvatara“ apsilankymas pas mus
buvo, tarytum reta graži prosvai-
tė, nuskaidrinusi nikelio fabriko dū-
mų aptemdytą padangę. Bent trumpai
mus mintimis perkėlė į mylimosios
tėvynės Lietuvos gintarinį pa-
jūrį, į jos žaliuosius miškus ir pie-
vas, į jos geltonuojančius pjūties
laukus. Neveniam per šokių ir dai-
nas ašaros riedėjo per skruostus.
Mes tikrai reikiame nuosirdžią pa-
dėką ir pagarbą Hamiltono šaunia-
jam jaunimui, o ypačiai jo mokyto-
jai ir vadovai G. Breichmanienei,
kuriuos didžio pasiaukojimo dėka
„Gyvatara“ išliko. Jis tikrai palaiko
jaunimo tarpe lietuvių, tėvynės
meilę, kuri šiame krašte yra užkam-
pin nustumta, ir gražiai garsina Lie-
tuvos vardą svetimuju tarpe. Mes
linkime jums ir toliau ant laurų ne-
užmigti, bet drąsiai eiti pasirink-
tuju tėvynės meilės keliu, išnešti
Lietuvos, tos senos garbingos tautos,
gražias tradicijas ir kultūros lobius
į platųjį pasaulį.

Vietinis dienraštis „Sudbury Star“
gražiai atsiliepė apie lietuvių tauti-
nių šokių ansamblį „Gyvatara“ ir įsi-
dėjo nuotrauką. K. A. S.

Aukos Tautos Fondui

\$100: dr. A. Salkus; \$25: dr. M.
Arstikaitė, dr. J. Vingilis; \$24.60:
Lietuvių seštadieninės mokyklos mo-
kiniai per mokyklos vedėją J. And-
ruli; \$20: vaist. Margis, St. Telšins-
kas; \$10: F. Barauskas, P. D., St.
Jagėla, O. Jakupreikšas, S. Jurgelis,
J. Krassauskas, arch. Dr. A. Kulpa-
vičius, V. Marcinkevičius, N. N., M.
Petrulis, J. Preikšaitis, inž. R. Sin-
kus, inž. A. Salkauskis, J. Uogintas,
inž. V. Usas; \$5: P. Barbatavičius, J.
Barzevičius, A. Giedraitis, J. Gipsas,
V. Kulus, dant. V. Meiluvienė, J.
Mickus, P. L. Murauskai, J. Poška;
\$4: V. A. Bubelis, P. Sopaga; \$3:
archit. V. Kvedaras; \$2: A. B., V.
Baubinas, B. Bauza, K. Kalikevi-
čius, V. Mokickaitė, dant. V. Sadaus-
kienė, P. Sernas, A. Slekyas. Iš viso:
\$436.60. Rinkliava teikiama. Aukoto-
jams nuosirdžiai dėkojame —

Tautos Fondo

Toronto apylinkės valdyba

Pirmą kartą nuo II D. karo
pabaigos Kanados statistikos
biuras paskelbė sumažėjusį eis-
mo nelaimių skaičių. Per 1969
m. pirmąjį pusmetį tokių nelai-
mių Kanadoje buvo 244.992, o
šiomet — tik 240.461. Dėl ne-
laimių sumažėjimo 1,8% Kana-
da turi būti dėkinga trims pro-
vincijoms — Newfoundland,
New Brunswick ir Ontario. Ki-
tos provincijos eismo nelaimių
skaičiaus neįstengė sumažinti.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

sybės kainų ir pajamų kontro-
lės komisija darbą baigia š.m.
gruodžio 31 d. Jos pastangos ap-
riboti metinį kainų ir atlyginių
mūsų kilimą 6% nesulaukė sėk-
mės, nes su jomis visiškai nes-
skaitė didžiosios darbininkų uni-
jos. Pramonės ir prekybos istai-
gos nuo kainų kėlimo susilaikė,
nors turėjo geroai padidinti
savo darbininkų atlyginimus,
prašokančius komisijos numaty-
tus 6%. Dabar vėl prasidės ne-
lemtoji kainų ir atlyginių di-
dinimo karuselė, skleidžianti in-
flaciją Kanadoje. Jeigu vyriaus-
ybė nedrįs imtis unių reformų,
jai belieka vienas kelias — pri-
valomų įstatymų pagrįsta kainų
ir atlyginių kontrolė. Iš Ame-
rikos kontroliuojamos didžiosios
darbininkų unijos yra tapusios
vėžiū Kanados ekonominiame
gyvenime.

Kanados federacininis parla-
mentas po ilgokų diskusijų 174:
31 balsų santykiu patvirtino
Kvebeke panaudoto karo stovio
įstatymų pakeitimą laikinių
priemonių įstatymu, kuris yra
gerokai švelnesnis. Už įstatymo
priėmimą balsavo liberalai ir
konservatoriai, išskyrus keturis
pastarųjų atstovus, kurie kartu
su 10 kredisitų ir 17 socialistų
pasisakė prieš naująjį įsta-
tymą. Kadangi šis įstatymas yra
tik laikinio pobūdžio, skirtas da-
rtiniais neramumams Kvebe-
ke, sekančių metų pavasarį bus
paruoštas ir priimtas kitas įsta-
tymas, nukreiptas prieš pilietini-
nis neramumus Kanadoje.

Liberalų partijos suvažiavi-
mas Otavojie priėmė rezoliuciją,
kad premjero P. E. Trudeau vy-
riausybė iki 1972 m. sausio 1 d.
įvestų garantuoto uždarbio įsta-
tymą, kuris turėtų pakeisti da-
rtines socialines gerovės pa-
šalpas neturintiems kanadie-
čiams. Šis liberalų reikalavimas
susikerta su oficialiu premjero
P. E. Trudeau pareiškimu, kad
tokio sumanymo nebus imano-
ma įgyvendinti dėl perdidelių
išlaidų. Jų negalėtų pakelti
krašto ekonomija. Suvažiavime
buvo pasiūlyta tiek rezoliucija,
kad neliko laiko joms išsamiau
apsvarstyti. Kaip paprastai to-
kiais atvejais, pro forma buvo
išskeltas ir naujo suvažiavimo
klausimas liberalų vado rinkimo
reikalui. Oficialiai tokia mintis
buvo atmetta 1.069:132 balsų
santykiu, pasisakant už dabartinį
vadą P. E. Trudeau ir jo ve-
dama politika. Iš pirmo žvilgs-
nio atrodo, kad premjeras P. E.
Trudeau susilaukė beveik visuoti-
nio pritarimo, tačiau gilesnė
balsavimo analizė atskleidžia di-
dėjantį liberalų nusivylimą da-
rtiniu savo vadu. Tiesa, rei-
kalaudami suvažiavimo naujam
vadui rinkti, prieš P. E. Tru-
deau balsavo tik 132 atstovai,
bet 448 atstovai nuo balsavimo
susilaikė, matyt, nevisiškai pa-
tenkinti jo dabartine politika.
Pridėjus prie 132 atvirų P. E.
Trudeau priešų šiuos svyruojan-
čius 448 atstovus, gauname ne-
mažą 580 nusivylusių ir abejo-
jančių atstovų skaičių. Taigi, iš
tikrųjų dabartinis premjeras P.
E. Trudeau vadovybė buvo pa-
tvirtinta tik 1.069:580 balsų san-
tykiu.

JAV ir Kanados ministerių
komiteto posėdžius ekonomio-
ji ir prekybos reikalams buvo
nutarta sekančiais metais kana-
diškos naftos eksportą į JAV pa-
didinti 100.000 statinių į dieną.
Praktiškai tai reikšia visos atlie-
kamos naftos eksportavimą, nes
dabartinis naftotiekis pajėgu-
mas yra matuojamas milijonu
statinių į dieną. Šio skaičiaus
500.000 statinių naftos ekspor-
tuojama į JAV, o 400.000 stati-
nių nukreipiama į Kanados vi-
daus rinką. Eksporto padidini-
mas 100.000 statinių Kanadai
per metus duos apie \$125 milio-
nus papildomų pajamų. Atei-
tyje bus siekiama visiškai lais-
vos rinkos kanadiškai naftai
JAV, bet pirmia reikės padidinti
naftotiekio vamzdžių pajėgu-
mą.

Saskačevano Prancūzų Kultū-
rinės Draugijos pirm. Roger La-
lond federacinio parlamento
bendram komitetui Kanados
naujos konstitucijos klausimu
patarė nesiriboti tik dviem ofi-
cialiom kalbom. Jo nuomone,
Kanados provincijom reikėtų
duoti teisę, reikalui esant, kai-
kuriose provincinėse srityse,
kur gyvena kitos didesnės etni-
nės grupės, pripažinti oficialio-
mis ir jų kalbas.

Ontario nacionalistai buvo
pradėję šaukti, kad amerikiečiai
baigia užvaldyti šios provincijos
vasarvietes. Šią jų teoriją su-
grovė paskelbti statistiniai duo-
menys. Iš bendro maždaug 315-
000 vasarnamių skaičiaus Onta-
rio provincijoje amerikiečiams
priklauso tik 12,7%, t.y. apie
40.000. Kiekvienas amerikietis
atostogų laikotarpyje kasmet iš-
leidžia apie \$1.290, kai tuo tarpu
kanadiečiai vasarnamių savini-
kai tenkinasi žymiai kuklesne
\$850 išlaidų metine suma. Bend-
ros vasarnamių turinčių ameri-
kiečių metinės išlaidos Ontario
provincijoje siekia \$29 milio-
nus.

Vytauto Alanto novelės

V. Alantas mūsų literatūroje reiškiasi trimis žanrais: dramomis, romanais ir novelėmis. Nesenai Nidos išleistas novelių rinkinys „Nemunas teka per Atlantą“ yra bene penktoji V. Alanto novelių knyga. Novelė — vieną įvykių vaizduojančią kondensuotą kompoziciją kuriančią, dažniausiai pasizymįs dramine įtampa ir baigiamas staigia, netikėta atomazga. Trumpa ekspozicinė įžanga paprastai atskleidžia taką į pagrindinę situaciją, o charakterių susiformavimas jau yra įvykis prieš pasakojimo veiksmui prasidedant. Autoriaus uždavinys tėra tik valdyti konflikto veiksmą ir atskleisti ryškiausius charakterių bruožus. V. Alantas yra įgudęs novelistas, puikiai valdąs novelės techniką.

Knygoje turime penkis novelės. Trijų siužetai čionykščiai, dabartiniai, liečią emigrantines lietuvių problemas. Dvi jų yra laimėjusios „Dirvos“ konkursines premijas. Vertinimą pradedame nuo „Ugly Lithuanian“. Tai tipiška naujųjų emigrantų, buvusių dypukų, šeima: buvęs pašto valdininkas Sereikis, bajoriškos kilmės pasipūtusi žmona Jieva, gerokai suamerikonėjusi duktė. Ekonomikai jie praeitę, bet dvasiniai poreikiai siauri. Vyras užtūtas, savy užsidaręs, keiksmazodžius žmonos adresu išsasiuvinėlio drebais, kai žmona negirdi. Taip ir bėgtų pilkos dienos, jei nebūtų atėjęs laikas dukteriai tekėti. Šaltkalvis Viktoras Barkus, kurį duktė įsimylėjusi, motinai atrodo netinkamas. Ir jį griežiai stiprių intrigių, kad dukters ir Viktoro draugystę išardytų. Išardyti išardo, bet duktė pabėgusi išteka už negro, o Viktoras veda portorikietę. Novelėje vyrauja komiškas elementas. Tai silpnas charakterio žmogeliu drama. Atomazgos lūžis yra staigus ir netikėtas, tik skaitytojas truputį paabejoja psichologiniu tikrumu. Įtikimiausias yra Sereikis — lyg jį junte autorius užnuojaut jam. Sereikienės „bajoriškos“ pasipūtumas kiek sugroteskint, o Viktoro toks lengvas pasitraukimas nuo Kunigundos dėl tokios menkos priežasties, netikėtos vedybos, o taip pat ir Kunigundos pabėgimas su negru nėra pakankamai motyvuoti, kelia skaitytojui abejonių ir tuo pačiu silpnina novelės meninį išbaigimą.

Novelėje „Viskas galėjo ir kitaip susiklostyti“ po kiek ilgesnės ekspozicijos autorius atskleidžia buvusio agronomo Jurgio Adomono dienoraštį, kur surašyta didelės meilės istorija. Veiksmas vyksta Vilniuje vokiečių okupacijos metu. Spalvingais brūkšniais autorius vaizduoja Aušros žaidimą tarp trijų vyrų. Tikrasis jos vyras žūna rytų fronte, mylimasis Adomonis guli atentato sužeistas ligoninėje, o ji pabėga į Vokietiją su policijos valdininku ir už jo išteka. Bet Amerikoje, kai Aušros antrajam vyrui fabrike nutraukia ranką, ji vėl susiranda Adomoni ir atsiranda pas jį su trimis vaikais. Humoristinis vaizdavimo būdas maloniai nuteikia skaitytoją ir įtikina meniniu tikrumu.

Titulinė novelė „Nemunas teka per Atlantą“ patraukia idėiniu svoriu ir problemos gilumu. Tai, kas „Ugly Lithuanian“ skambėjo fejletoniškai, čia įvilkta ir rimtas formas ir plaukia epiniu ramumu. Inžinierius Sa-

PR. NAUJOKAITIS

mas Norvainis jau buvo įspainiojęs ir amerikietis Sintijos meilės pinkles. Padėtis be išieties — vesk ir žuk lietuviškam gyvenimui, pasinerk į materializmo prabangą ir rūpesčius! Tik maža kibirkstėlė — lietuviškos Vasarės prisiminimas pažadina kritikos jausmą ir atidaro akis. Gal ir nevisi gilūs patriotiniai Vasarės žodžiai yra reikiamai meniškai jausti ir novelė, kiek dvelkteleja publicistika, bet iš viso kūrinys yra spalvingas, išbaigtas, idėjiškai gilus, su kylančia įtampa ir dramine atomazga.

Romantinė meilės istorija „Renesansas Zemaitijoje“ perkelią skaitytoją į nepriklausomybės laikus Lietuvoje. Literatūros profesorius Vaisnoras, dar būdamas studentas, kadaise dirbo mokytoju Plungės gimnazijoje, ten įsimylėjo abiturientę Vandą ir dėl jos varžėsi su viengungiu direktorium. Susikomplicavus ūkio ir sergancios motinos reikalams, Vanda išteka už direktoriaus, o studentas išvažiuoja į užsienį literatūros studijuoti. Po aštuoniolikos metų savo auditorijoje Vaisnoras sutinka Vandos dukterį, ir po draminių scenų paaiškėja, kad tai jo duktė... O buvęs direktorius jau miręs. Toks netikėtas laimingas dramos užbaigimas!... Novelė spalvinga ir lengvai tekanti, tik... Vandos ištėjęs kimas aukojantis, kad Vaisnorui nesutrukdėtų mokslas, studijos užsienį, kelia psichologinių abejonių: perdidelė auka, o gal meilė lyg vėjelio pūtimas?

„Dagys Art“ parodoje apsilankius

DAIL. V. BRICKUS, A. O. C. A.

Š. m. lapkričio 28 — gruodžio 6 d. d. Toronto Priskelimo parapijos parodo salėje buvo surengta dail. Dagio tapybos ir skulptūros paroda. Išstatyta gana daug darbų, sukurty per pastutinius trejus metus ar seniau. Tenka pasigerėti dailininko energija: parodoje buvo išstatyta 25 tapybos ir apie 60 skulptūrų, medžio ir metalo darbų.

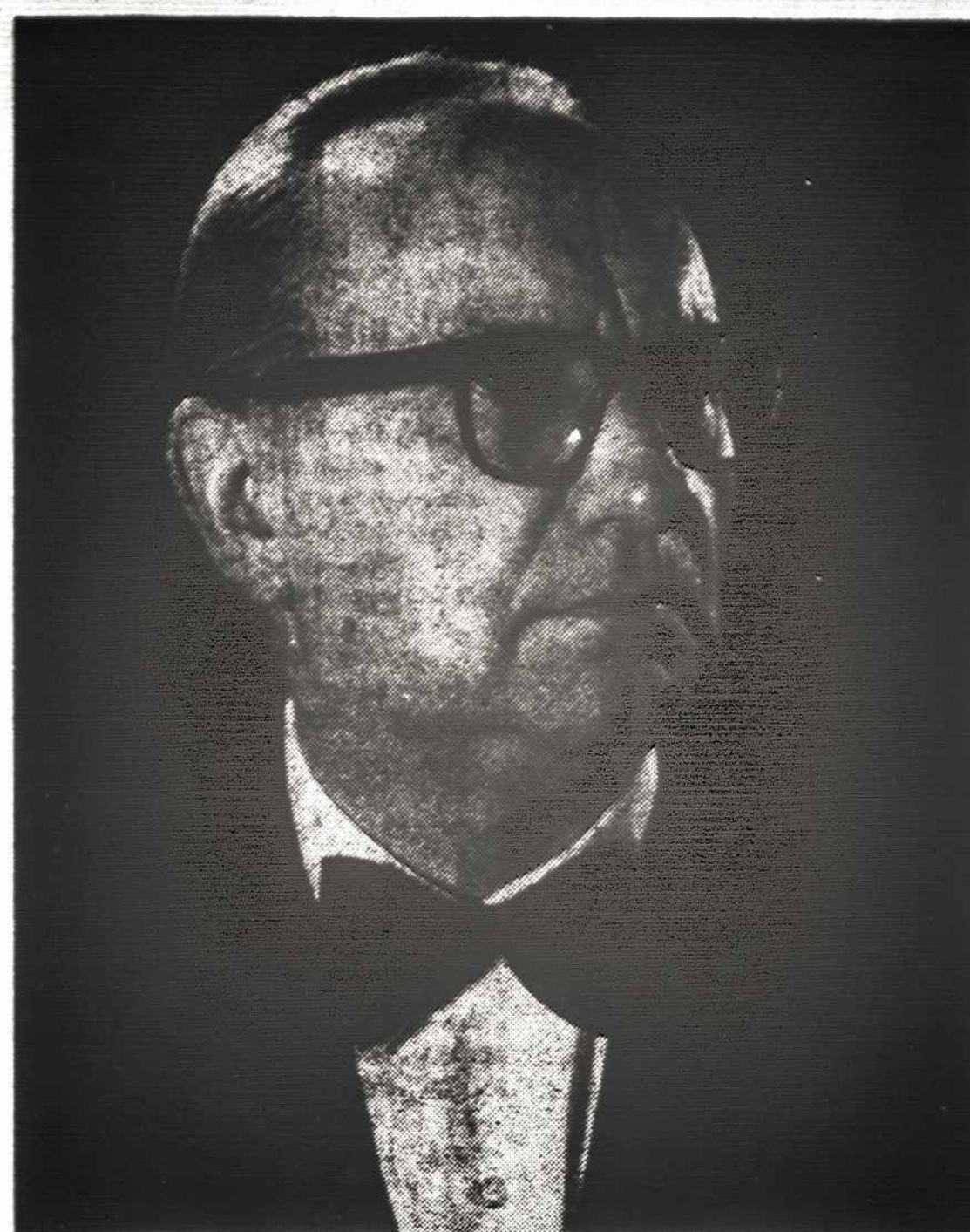
Seši dideli reljefai kalba apie Tėvynę ir rodo gana pilną išbaigimą, įskaitant rūmus. Paminėti keli didesni medžio darbai, kaip „Home From the War“, „It is Impossible“, „Before Civilization“, „Bad Boy“. Situose darbuose kompozicijos yra gana gerai išbaigtos. Žiūrint į mažesnius medžio darbus, krinta į akis graži harmonizuota figūra („Midday Rest“), kur žmogus ir gyvulys yra suprastinti viena ranka ir stiliumi. Dageilis darbu yra tautinės dailės išraiškos ir ta prasme tinkami kaip iliustracijos.

Parodos išpūdi štai kas gadinoma: plakatas prie gatvės dvėklė mėgėjų menu; tapybos darbai buvo pakabinti augščiau ant sienų ir dėlto nelengva juos matyti. Stovai arba pjedestalai buvo labai įvairūs, šiek tiek padažyti ir nesudarę profesionaliam menui reikalingo išpuošio. Grupinis darbas „Before Civilization“ buvo išsprautas į kampa, o no-rėjosios tapybos matyti iš visu pusių, kaip skulptūros darbai turėtų būti matomi. Darbų pavadinimai — tik anglų kalba ir kaikiurie ju į juokingai skamba arba nesiderina su pačių darbų temomis, ypač rimtesniu darbu. Vietos atžvilgiu parodos salė yra tinkama meno parodai. Dail.

Gal ir nevisai sutelpa novelės rėmuose kūrinys „Viespats ieško Viespaties“. Kūrinys išsiskiria keli epizodai, atskleidžia Mindaugo sūnaus Vaisvilko asmenį. Su istoriko rimtumu ir filosofu gilumu autorius vedžioja mus po istorijos laukus, miškus, piliis, vienuolynus, literatūros puslapiuose atgaivina senovės asmenis ir juos vaizduoja su tokiu ryškumu, kad girdime net tik jų žingsnius, gilinamės į jų kalbas ir žygius, žavimės jų galvėjimu, bijome jų klastos, bet pajuntame net visą jų žmogiškąją būitį, jų kvėpavimą, jų maldą, jų meilę ir neapykantą, kerštą ir atleidimą... Gal ir nelengva pagauti Mindaugo laikų gyvenimo atspalvį, gal jo Alantas ir nesukūrė, bet Vaisvilko asmuo, jo idėjos, jo tragika beiėjant kelio tarp Rytų ir Vakarų, tarp krikščionybės ir senojo lietuvių tikėjimo, atvaizduota ryškiais spalvomis, skulptūrinu ryškumu. Atrodo, kad prie šio kūrinio susitelkta negailint nei laiko, nei talento. Tai visos knygos vainikas.

Nors ir paminėjome kaikiurios novelių trūkumus, bet bendra vertinimo išvada labai teigiama. Skaityti ir jausti kūrinį šiluma, kalbos grožis, idėjų spindesys, satyrinė šypsena, meninė forma, gyvus žmones.

Vytautas Alantas, NEMUNAS TEKA PER ATLANTĄ. Novelės. Išleido „Nida“ 1970 m. Viršelis dail. J. Paukštieš. 263 psl. Kaina \$3.00, kietais viršeliais \$3.50. Gaunama: „Nida“, 2 Ladbroke Gardens, London, W. 11, Gt. Britain.

Rašytojas Vytautas Alantas, novelių knygos „Nemunas teka per Atlantą“ ir daugelio kitų autorius

POETAS IR PILIGRIMAS

Hilaire Bellico 100 metų gimimo sukaktį minint A. TYRUOLIS

Hilaire Belloc — ne tik plačiašakis, talentingas rašytojas, bet ir vienas stambiausių katalikybės šulų mūsų amžiuje. Anglų literatūra gali juo vien didžiuotis. Jo kūrybos sritis — biografiniai ir romanai, istorija ir kritika, groteskinė ir rimta poezija.

Viename savo eilėraštyje Belloc rašė: „Jei būsiu kada turtin-gas ar pasensiu, pasistatysiu namą su tvirtu stogu, kurs apsaugos mane nuo šalčio, ir ten aš dės tėviškos dainos, liūliuos tėviškos pasakas“.

Nors namas apsaugojo nuo šalčio, bet neapsaugojo nuo ugnies. Jau praėjo 17 metų nuo tos dienos, kai rašytojas iškrito į namų židinio ugnį ir po kelių dienų nuo žaizdų mirė. Siemiet jis būtų sulaukęs lygiai 100 metų.

Hilaire Belloc gimė Prancūzijoje, kur jo tėvas prancūzas buvo advokatas, o motina anglė reikišės moterų rinkiminės teisės veikloje. Išsiskleidimą gavo Anglijoje. Jo mokytojų tarpe yra buvęs ir kard. Newmanas. Lankė oratorių mokyklą, studijavo Oksforde. Tapęs britų piliečiu ir parlamento nariu, būdamas iškalbus, savo politinius priešus varytė varė į „ožio ragą“. Dėl korupcijos pasitraukęs iš parlamento, išteigė laikraštį, per kurį jiems vėl nedavė ramybės.

Astri, satyrinė ir aplamai polemė Belloco plunksna buvo patraukusi mūsų Adomo Jakšto dėmesį: buvo didelis jo gerbėjas. Gerbdamas gal ir mokėsi iš Belloco, kaip reikia susidoroti su savo idėjiniais priešais. Pasi-daryti bijomui kritiku, kaip Jakštas, reikiška turėti pakankamai drąsos žerti tiesą į akis, nepaisant, kad būsi pavadintas kontroversiniu tiek literatūros, tiek kitose srityse.

Iš tiesų, Belloc turėjo tokios drąsos, kad, peržiūrėdamas anglų istoriją katalikybės naudai, išdriso Henriką VIII ir Elzbieta nukelti nuo pjedestalo, ant kurio jie buvo augštai iškelti. Išdriso jį taipgi pasipriešinti H. G. Wellso istorijos pozityvizmui ir Bernardo Shaw socializmui.

Atsiųsta paminėti

Bronys Raila, VERSMES IR VER-PETA. Akimirksnių kronikos 3. Viršelis — dail. Kosto Jezersko. 352 psl. Minkštais viršeliais. Kaina \$5. Broniaus ir Antaninos Budginių leidinys. Spaudė 1970 m. Lietuvių Enciklopedijos spaustuvė Bostone. Generalinis platintojas — „Draugo“ knygy-nas Chicagoje.

Bulletin of Baltic Studies No. 2, May, 1970. A publication of the Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc. Baltiečių studijų biuletenis, leidžiamas 4 kartus į metus. Metinė prenumerata — \$5 amerikietiški. Adresas: Bulletin of Baltic Studies, 471 Bay Ridge Ave., Brooklyn, N. Y. 11200, USA.

Edmundas Jasinas, CIVILINĖ AVIACIJA JUNGTYNĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE. 32 psl., minkštuose viršeliuose. Kaina \$1. Išleido 1969 m. Chicago Lietuvių Literatūros Draugija, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608, USA.

J. Augustaitis-Vaičiūnienė, RŪPĖSTIS. Eilėraščių. 132 psl. minkštais viršeliais. Kaina nepažymėta. Išleido 1970 m. J. Karvelio Prekybos Namai Chicagoje.

Česlovas Grincevičius, GEROJI VASARA. Mozaikinis romanas. Ap-lankas dail. N. Vedegytės-Palubins-kienės. 264 psl., minkštais viršeliais. Kaina \$5. Lietuviškos Knygos Klubo 1970 m. leidinys. Spausdino „Draugo“ spaustuvė. Gaunama „Draugo“ knygyne. 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Antanas Škėma, RASTAI II. Drama kūrinių — „Julijana“, „Živilė“, „Pabudimas“, „Vienas ir kiti“, „Zvaidė“, „Kalėdų vaidelis“ ir „Atara-xia“, redaguoti A. Landsbergio, A. Nykos-Niliūno ir K. Ostrausko. 442 psl. kietais viršeliais. Tiražas 800 egz. Kaina \$8. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. Išleido 1970 m. Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas Chicagoje. Galima gauti pas Gintautą Vėžį, 6349 So. Atresian Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Krivėlė nr. 1, 1970 m. rugsėjis. Leidėjas — V. Europos Lietuvių Sielovada, Bad Woerishofen, V. Vokietija. Redaguoja kun. dr. P. Celiušis ir kun. B. Liubinas. Administratorius — kun. K. Zalalis, OFM, 8939 Bad Woerishofen, Kirchenstr. 5, W. Ger-many.

ILGAI IŠLIEKANTI IR ATMINTINA DOVANA KALĖDOM

ENCYCLOPEDIA LITUANICA

361 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. 02127, USA. TEL.: (617) 268-7730, VAKARE — 282-2759

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LOYOLA UNIVERSITY PRESS

Chicagoje išleido anglų poeto Francis Thompson knygą „I fled Him, down the nights and down the days“, iliustruotą fotografijomis menininko kun. Algimanto Kežio, SJ, nuotraukomis. Knyga yra panaudota F. Thompson XIX šimtmečio sukurtą autobiografinę poemą „The Hound of Heaven“, atskleidžianti jo gyvenimo klystkelius ir prie kryžiaus atrastą dvasinę ramybę. Kun. A. Kežys, SJ, knygą iliustravo savo pussererės Genovaitės Kolytaitės nuotraukomis. Jos veide atspindi Sibire išgyventa kancija, siaubingų dienų prisiminimas, kai ji 10 metų buvo kalinama Vorkutos koncentracinėje stovykloje. G. Kolytaitės veidas išryškina poeto F. Francis poemos mintis. Knygos ištraukas rugsėjo - spalio laidoje paskelbė žurnalas „The Critic“.

ALVUDO VAIKŲ TEATRAS Chicago Jaunimo Centre suvaidino A. Kairio trijų veiksmų vaizliuką „Du broliukai“. Spektaklį režisavo aktorius Alf. Brinka, tartinamas Ald. So-bieskienės, scenovaidžius sukūrė dail. J. Kiburis, šokių — Simas Vėl-basis. Vaidinime dalyvavo gausus būrys mažųjų aktorių ir baletų šokėjų.

DAIL. PAULIAUS AUGIAUS dešimties mirties metinių minėjimą Chicago Jaunimo Centre gruodžio 13, sekmadienį, 3 v. p. rengia Lietuvių Foto Archyvas. Paskaitą skaitys kun. V. Bagdanavičius, MIC, meninę programą atliks aktorai Leonas Barauskas ir Elena Blandytė. Minėjimo dalyviams bus pristatyta neseniai išleista knyga „Pupos pasaka“ ir vėlinies P. Augiaus kūrinių skaidrių albumas „Zemaičių vestuvės“. Skaidrės bus rodomos kino ekrane. Programai vadovaus Česlovas Grincevičius.

AMERIKOS DANTŲ GDYTOJŲ Draugijos suvažiavime Las Vegas mieste, Nevadoje, dr. Elena L. Liatiukienė skaitė paskaitą „Branched Pin Restoration of Anterior Teeth“, iliustruotą 80 skaidrių.

SKAUCIŲ SESERIJA. vadovauja m. Lilijos Milukienės, Brooklynso Kultūros Zidinyje lapkričio 14—15 d. d. surengė čikagiečio dail. Antano Petrikonio 40 akvarelė ir akrilikos darbų parodą. Jos atidaryme apie dail. A. Petrikonio kūrybą bei jo techniką kalbėjo Paulius Jurkus. Lankytojus žavėjo savitas dailininko keltas tarp gamtos ir abstrakto, plaukiant spalvinė banga, švelnus perėjimai. Per dvi dienas buvo parodoma pusė parodoje išstatytų darbų.

BOSTONO KULTŪRINIAME SUBATVAKARYJE buvo prisimin-tas poetas ir dramaturgas Petras Vaičiūnas aštuoniolikos metų gimtinės proga. AL Tautinės Sąjungos namuose surengtame minėjime žodį apie jo kūrybą tarė Antanas Gustaitis. Dėmesio centre buvo P. Vaičiūno komedijų „Naujieji žmonės“ ir „Tuščios pastangos“ ištraukos, suvaidintos Bostono lietuvių dramų sambūrio aktorių — Jono Vailiūnionio, Algio Antanavičiaus, Birutės Vaičiūn-gytės, Laimos Antanavičiūtės ir Jurgio Jasinskio, režisuotos aktorės Aleksandros Gustaitienės.

LIETUVŲ PROFESORIŲ DRAUGIJA išleis apie 700 psl. veikalą „Lietuvos universitetas“, kuris pradedamas 1579 m. įsteigta Vilniaus jėzuitų akademija ir baigiamas nepriklausomoje Lietuvoje išaugusiu mokslo židiniu. Istorinę dalį parašė dr. A. Rukša, nepriklausomos Lietuvos universitetų fakultetų, bibliotekos, studentų organizacijų veiklos aprašymus ir savo atsiminimus leidiniui atsiuntė net 45 bendradarbiai. Redakcinę komisiją sudarė: pirm. vysk. V. Brizgys, red. Pr. Cepėnas, kalbos taisytojas prof. dr. P. Jonikas, nariai — prof. St. Dirmanas, prof. med. dr. J. Meškauskas ir kun. P. Dilys. Knyga bus pardavinėjama po \$15. Aukojusieji \$100 bus laikomi leidinio mecenatais, \$100 — garbės prenumeratorių. Užsakymus ir aukas prašoma siųsti šiuo adresu: Prof. St. Dirmanas, 6616 So. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629, USA.

MICHAEL BUDRYS, „Chicago Tribune“ dienraščio fotografas, laimėjo pagrindinę Chicago Midwest kultūrinės parodos \$500 premiją už jaunimo koncerto metu Grant Parke įvykusių riausių nuotraukas. Jos buvo atrinktos iš 1.218 parodai pristatytų nuotraukų ir dabar yra išstatytos Chicago Mid-City National banke, 801 W. Madison St.

„LIETUVIŲ DIENU“ LEIDYKLA, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029, USA, Kalėdų šventėms išleido literatūrinę plokštelę „Keturi autoriai — poezija ir proza“, kurioje savo kūrinius skaito Pulgis Andriūšis, Bernardas Brazdžionis, Antanas Gustaitis ir Stasys Santvaras. Literatūrinę dalį pajavina Julius Gaidelis muzikiniai intarpai. Jos kaina — \$5.

„PUPOS PASAKA“ — tokiu pavadinimu knyga vaikams atspausdino Tėvų salsiečių spaustuvė Italijoje. Jos autorė Danutė Augienė, spalvotos iliustracijos dail. P. Augiaus. Šia knyga bus atžymėtas dail. P. Augiaus mirties dešimtmis.

AKADEMIKŲ SKAUTŲ Chicagoje leidžiamas žurnalas „Mūsų Vytis“ vieną numerį skirs rašytojui kun. Julijonui Lindel-Dobilui. Redakcija prašo tautiečius, turinčius šio rašytojo nuotraukų, paskolinti jas šiam specialiam numerii. Kreiptis šiuo adresu: „Mūsų Vytis“, 5747 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

OKUPUOTOJ LIETUVŲ

VILNIUJE NETIKĖTAI MIRĖ jauną kalbotyrininką Jonas Kazlauskas, filologijos mokslų daktaras, Vilniaus universiteto lietuvių kalbos katedros profesorius. Velionis buvo gimęs 1930 m. rugpjūčio 1 d. Matiesiūnyse, Prienų rajone. Su jo neveiktas darbas supažindina Jono Balkevičiaus, Vytauto Mažulio ir Juozo Pikčilingio „Literatūroje ir Me-ne“ paskelbtas trumpas nekrologas: „Per pastaruosius keturiolika savo trumpo gyvenimo metų Jonas Kazlauskas padarė labai daug — respublikos, sąjunginiuose ir užsienio leidiniuose paskelbė daugiau kaip penkiasdešimt mokslinių straipsnių, kuriuose originaliai tyrinėjama lietuvių kalba, visų baltų istorinė fonetika, morfologija, leksika. Tačiau labiausiai baltistikos mokslui Jonas Kazlauskas nusipelnė savo dideliu darbu — „Lietuvių kalbos istorinė gramatika“, kuri yra pirmasis pačių lietuvių parašytas tokios rūšies veikalas. Tai pirmoji baltų kalbotyros istorinė gramatika, kur ankstesnis lietuvių ir apskritai baltų kalbų istorijos etapas atkuriamas, remiantis pirmiausia vidiniais lietuvių, latvių ir prūsų kalbų duomenimis, taikant vidinės rekonstrukcijos metodus. Ši knyga turi didelę reikšmę tiek baltistikai, tiek indoeuropistikai, tiek bendrajai kalbotyrai. Nelemtoji mirtis neleido Jonui Kazlauskui galutinai baigti kito stambaus veikalą — „Baltų filologijos įvadą“. Daugiau sia velionio rūpesčių buvo įsteigta „Baltistica“ — tarptautinį garsą jau spėjęs įgyti mokslinis žurnalas, skirtas baltų kalbų tyrinėjimui...“

KAZYS UMBRASAS taip pat mirė Vilniuje, sulaukęs 53 metų amžiaus. Velionis buvo lietuvių literatūros tyrinėtojas, filologijos mokslų kandidatas, Vilniaus pedagoginio instituto lietuvių ir užsienio literatūros katedros docentas. K. Umbrasas ilgus metus yra dirbęs Lietuvos Mokslų Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institute, paskelbęs eilę mokslinių darbų literatūros istorijos, literatūrinio ryšių ir literatūros teorijos klausimais.

J. TUMO-VAIZGANTO „NEBYLI“, inscenuotą dramaturgo R. Samulevičiaus, Klaipėdos dramos teatre pastatė rež. B. Gražys, talkon pasikvietė dail. H. Ciparį ir muzikę N. Gri-cienę. Žiūrovus į Vaizganto laikų lietuvišką kaimą nukelia graudžiai menelio daina atliekantis „Gintarėlio“ choro berniukai. Pagrindinius vaidmenis sukūrė aktorai J. Budrikaitė, A. Kubilius, H. Andrikonis ir N. Narijauskaitė.

„INTERPRESS FOTO-70“ tarptautinėje meninės fotografijos parodoje Prahoje bronzos medali laimėjo kaunietis Romualdas Rakauskas už nuotrauką „Rankos“. Rengėjai buvo gavę 4.086 nuotraukas iš 44 kraštų fotografų. Parodai buvo atrinkta 1.200 nuotraukų. Be R. Rakausko, lietuvių meninei fotografijai atstovavo B. Aleknavičius, M. Baranauskas, V. Butyrinis, A. Dilio, A. Maci-jausko, L. Ruiko, A. Sutkaus ir kitų fotografų darbai.

NIOLE AMBRAZAITYTE, Vilniaus operos mezo-sopranas, surengė koncertą Vilniaus filharmonijos salėje. Nesenai Bukarešte įvykusiam tarptautiniame D. Enesku vardo jaunųjų dainininkių konkurse ji yra laimėjusi antrą vietą ir sidabro medali. Didžiąją šio koncerto programos dalį kaip tik ir sudarė Bukareštės dainuotai italų, vokiečių, rusų klasikų kūrinių, D. Enesku ir A. Bra-zinsko kompozicijos. Jaunąją dainininkę recenzentas Z. Paulauskas vertina teigiamai: „Pirmiausia norisi pažymėti išaugusį N. Ambrazaitytės vokalinį meistriškumą. Reto grožio jos balsas labai išsivystė, praturtėjo naujomis spalvomis, dinaminiais kontrastais. Visame diapazone jis skamba lygiai, paslankiai. Atrodo, kad kiekviena techniška sunki vieta daininienėi lengvai įveikiama. Visad maloniai nuteikia gimtas solistes muzikalumas, subtilus frazės pajautimas...“ Z. Paulausko pastebėti trūkumai yra būdingi visiems jauniems dainininkams — nepakankamai tobulai atliekamų kūrinių turinio bei jų stiliumi analizė. N. Ambrazaitytė yra raseiniskė, išauginta senelės ir tetos, nes jos tėvai II D. karo pabaigoje pasitraukė į Vakarus. Vilniaus konservatorija ji baigė 1966 m. Šiuo metu jaunoji dainininkė turi dvi galimybes — dalyvauti sekančiais metais Tuluzoje, Prancūzijoje, įvyksiančiame tarptautiniame dainininkių konkurse ir siekti pirmos vietos arba vykti tobulintis į Milano La Scalos operą, kurį yra daug padėjusi tenorui Virgilijui Noreikai, bosui Vacui Daunorui ir sopranui Giedrei Kaukaitė-Zebriūnienėi.

VILNIAUS OPEROS TEATRAS jubilėjinį penkiasdešimtmečio sezoną jau atžymėjo pirmąja premjera — italų klasiko G. Donizetti opera „Lucia di Lammermoor“. Spektaklio kūrėjų gretoms priklauso dirigentas V. Viržionis, rež. A. Rudaitis, dail. F. Navickas ir baletmeisteris V. Grivic-kas. Pagrindinį Liucijos vaidmenį atliko D. Juodikaitytė, pernai baigusį Vilniaus konservatoriją. Spauda džiaugiasi jos sėkmingu debiutu. Premjeriniame spektaklyje Edgarą dainavo Virgilijus Noreika, Raimondą — Vacys Daunoras, Ališą — Marija Aleškevičiūtė, Enriką — Kostas Silgalis. V. Kst.

Ona Mikulskienė, kanklių orkestro „Aukuras“ vadovė, š. m. gruodžio 13 d. diriguos koncertui Toronte

UNITED TRUST REALTOR

BLOOR - RUNNYMEDE, 8 kambariai per du augštus, atskiras, mūrinis namas, garažas ir įvairavimas. Dvi virtuvės ir modernios prausyklos. Viena skola balansui. Netoli nuo poezinio.

BLOOR - WINDERMERE, \$27,900 — 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas, garažas ir įvairavimas. Didelis sklypas. Namas reikalingas mažų patalynių. Tuojau galima užimti. Palikimas.

JANE - ANNETTE, \$26,500. Viena augštas, mūrinis 5 kambarių namas. Garažas ir patogus įvairavimas. Moderni virtuvė ir vonia. Tuojau galima užimti. Palikimas.

INDIAN RD. - ANNETTE, \$6,900 įmokėti. Atskiras, mūrinis 12 kambarių namas su įvairavimu ir garažu, 3 virtuvės ir prausyklos. Patogus nuomavimas — 3 atskiri butai. Dideli kambariai.

SCARLETT RD. Dvibutis (duplex) 12 kambarių. Kiekvienas butas po 3 miegamus. Dvigubas garažas ir privatus įvairavimas. 9 metų senumo. Arti krautuvų ir susisiekimo.

BATHURST - LAWRENCE, 8 butai po 2 miegamus su balkonais. Garažai ir privatus įvairavimas. Metinės pajamos virš \$16,000. Viena skola iš 7%. Įmokėti reikėtų apie \$50,000.

BLOOR - DUNDAS, \$25,500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, garažas ir privatus įvairavimas. Gražiai įrengtas rūšys. Arti virtuvės patogumų. Tuojau galima užimti.

RIVERWOOD PARKWAY, 4-rių miegamų vienaugštis (bungalow), graži plytų namas su dvigubu garažu ir privatu įvairavimu. Pilnai išbaigtas rūšys su atvira židiniu. Tuojau galima užimti. 6½% skola. Prašo \$43,900.

Reikalingi namai pardavimui.

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST TEL. 762-8255
Namų telef. 766-8479

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:	MOKA:
Pirmad. 10-3	už term. indėlius 2 metams... 7¼%
Antrd. 10-3	už term. indėlius 1 metams... 7%
Trečiad. uždaryta	už depozitus čekių s-tas... 5½%
Ketvirtad. 10-3	už šėrus 1969 m. išmokėta... 6%
ir 4.30-7	
Penktad. 10-3	
ir 4.30-8	
Šeštad. 9-12	asmeninės — iki \$10,000... 9%
Sekmad. 9.30-1	nekiln. turto — iki \$30,000... 8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santuopų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų — iki \$10,000. Parduoame American Express kelionų čekius ir International Money order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turto, telefonų, elektros, vandens ir dujų. Mūsų tikslas — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

MIDLAND - HWY 27. Netoli Midland miesto prie upės parduodamas apie 18 akrų žemės sklypas, kurio dalis apaugusi pušaitėmis ir kitokiais medžiais. 500 pėdų prie 27 kelio. Įmokėti apie \$5,000, prašo tik \$12,500.

ANNETTE - HIGH PARK. Mūrinis 9 kambarių atskiras namas. Trys kambariai ir prausykla pirmame aukšte. Patogus nuomoti. Dvigubas garažas ir platus įvairavimas. Įmokėti apie \$6-7,000.

BLOOR - HIGH PARK. Graži 7 kambarių mūrinis atskiras namas netoli parko ir poezinio susisiekimo. Dvi modernios virtuvės, alyvandeniu šildomas. Garažas ir platus šoninis įvairavimas. Įmokėti apie \$10,000.

DURIE ST. - ANNETTE. Visiškai naujas moderniai pastatytas 6 didelių kambarių namas. Bus išdekoruotas pagal pirkejo pageidavimą. Galima tuoj įsikraustyti. Įmokėti \$8,000.

BLOOR ST. W. - 27 HWY. Vakarij Toronto labai gražus 6 kambarių vienaugštis (bungalow). Skoningai įrengtas rūšys, didelis sklypas. Reikalingas kiek galint didesnis įmokėjimas.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA KANADOS SPECIALI EUROPIETISKŲ SKANESTŲ KRAUTUVĖ, TURINTI PUOKIAUSIOS KOKYBĖS IR DIDŽIAUSIO PASIRINKIMO KONKURENCINĖS KAINOMIS GAMINIUS

tip-top MEATS

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir suteisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Bloor Autorite Garage

296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Cawthra Meats and Delicatessen

3635 CAWTHRA RD. (kampus Cawthra Rd. ir Burnhamthorpe Rd.)
Nauja prekyvietė (Shopping Plaza)
• Šviežia mėsa, • Lietuviški ir • Skanėstai įvairios dešros importuoti šūriai (delikatėsai)
Kviečiame atsilankyti visus lietuvius
Savininkai: R. SIMANAVIČIUS ir V. BIRETA

Extra Realty Ltd.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

RONCESVALLES, mūrinis 2 butų atskiras namas. Prašoma \$23,000.

BLOOR - JANE, atskiras mūrinis 6 kambarių per du augštus namas. Prašoma \$32,900.

BLOOR - INDIAN RD., mūrinis, atskiras 6 kambarių per du augštus namas, garažas, privatus įvairavimas. Prašoma \$21,900.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

JUOZUI KRIAUCIŲNUI

mirus, žmonų ALBINĄ, dukteris BIRUTĘ, JANĘ ir ONUTĘ bei kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučia —

Donato Bielskaus šeima

Marčiai ONUTEI, sūnams ir anūkams STUNGURIAMS, mirus

Marijai Stungurienei, reikiame gilių užuojautų —

Vasiliauskų šeima, Stayner, Ont.

A + A Marijai Karsokienei

Klevelande, Ohio, mirus, PETRONELE ir JONĄ AUSTINSKUS, MATILDĄ ir MIKALINĄ ŠLAPKAUSKAITEs bei visus mirusius artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

B. N. V. Rickevičiai

Suspenduoti amerikiečiai pareigūnai

(Atkelta iš 1 psl.)

yra pagrindiniai kaltininkai. Iš kitų duomenų matyti, kad Valstybės Departamentas taip pat nėra be kaltės, nes nedavė pakankamai aiškių gairių. Jie teisiškai, kad politinės globos taisyklės esančios neaiškios. Prez. R. Niksonas įsakė paruošti naujas taisykles, kad ateityje būtų išvengta tokių nesusipratimų ir kad visi, prašę politinės globos JAV-se, įteigę nėra blogos valios, būtų priimami. Tokios taisyklės jau paruoštos ir išsiuntintos atitinkamiems pareigūnams. Taipgi patobulinta ryšių sistema tarp jūros pakraščio sargybų ir Vasingtono.

Padaryti atitinkami žygiai ir Jungtinės Tautos. BATONO rūpesčiu informuotas pabėgėlių komisaras princas Sadruddin Aga Khan, iranietis. Jis kreipėsi telegramomis į Valstybės Departamento sekretorių Rogers ir JAV atstovą JT Ch. W. Yost, primindamas, kad JAV-ės, grąžindamos rusams pabėgusį lietuvių jūrininką, pažeidė politinių pabėgėlių 1951 m. sutartį. Pastarosios 33 paragrafas sako: "Nė viena šia sutartį pasirašiusi valstybė jokiu būdu neištrems ir ne-grąžins pabėgėlio ir teritorijas, kur jo gyvybei arba laisvei grėsia pavojus."

Stiprios protestų bangos pasiekė JAV vyriausybę, bet iki šiol negirdėti, ar daroma kas. Si-mo Kudirkos likimui sušvelninti. Sov. Sąjungos ambasada Vasingtone pareiškė, kad jis esąs kriminalistas, kurį Amerikoje norima padaryti didvyriu. JAV

Valstybės Departamento pareigūnas R. Davies pareiškė protestą Sov. Sąjungos ambasados Vasingtone patarėjui Julijui Voroncovui dėl prievartinio jūrininko suėmimo. Dar reikėtų kreiptis į Jungtines Tautas bei daryti spaudimą, kad S. Kudirką nebūtų nubaustas. Pagal tarptautinės žmogaus teisių deklaracijos 14 paragrafą, "kiekvienas asmuo turi teisę prašyti ir naudotis kitos šalies globa nuo persekiojimo." Si deklaracija pasirašyta 1948 m. gruodžio 10 d. "The Toronto Daily Star" bendradarbis W. Frye, primindamas tą deklaraciją, pastebi: "Jei kiekvieno lietuvių jūrininko pabėgimas sukeltų tokį pasipiktinimą ir sustiprintų ryšų dėl ateities, kaip dėl anos savaitės tragedijos, būtų padaryta pasaulyje spartesnis pažanga. Galbūt pasaulinio masto pasipiktinimo banga priverstų ir Hanojų žmoniškumą elgtis ir su amerikiečiais karo belaisviais."

S. Kudirkos būta nepaprastai ryžtingas ir atsargus vyro. Amerikiečiai jis, atrodo, pradėjo būti buvo nurodęs netikrą pavardę (Gruze, Gruze, Gruze?) saugumo sumetimais. Amerikiečių maldavo jis globos, bet rusams priešinosi kaip liūtas. Sakoma, kad tarp jo raštų amerikiečių laive rastas sakiny: "Verta mirti už laisvę."

"Town and Country" klubo patalpos šiemet sumodernintos, pertvarkytas apšvietimas. Ten N. Metų sutikimą rengia "Tėvynės prisiminimų" radijo programa. Tel. 534-1274.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Sovietų Sąjungos bokso pirmenybė, kurios įvyko Kaune, lietuvių laimėjo dvi pirmas vietas. Tai A. Zurza, laimėjęs meistrystę puslengvame svorėje, ir J. Jurcevičius II vidutiname svorėje. Gerai kovoję ir P. Jusaitis, kuris pasiekė pusbaigį. Abudu boksistai buvo apdovanoti — A. Zurza už valingumą ir J. Jurcevičius — už techniką.

Prasidėjo Sov. Sąjungos vyrų krepšinio pirmenybės. Kauno Žalgiris įveikė Minsko RTI 80:66.

Taline įvyko Pabaltijo sostinių moterų krepšinio turnyras. Laimėjo Rygos atstovės. Vilnius liko II vietoje.

Kaune prasidėjo Sov. Sąjungos geriausių stalo tenisininkų varžybos. Iš lietuvių geriausiai pasirodė seserys Giedraitytės. A. Giedraitytė moterų dvejetainėje laimėjo I v. ir R. Giedraitytė — II.

VYČIO ŽINIOS

Abi valdybos praeitą savaitę turėjo turiningą bendrą posėdį. Aptarta daug dalykų ir padaryta daug nutarimų. Vienas iš aktualiausių nutarimų tai iškilmingi metiniai šokiai rudenį.

R. Dullūnas West YMCA stalo teniso turnyre savo grupėje laimėjo I v.

Vyrai Etobicoke lygos Intermediat klasės pirmenybėse nugalėjo Cambridge 71:58. Dabar vyrai turi 4 laimėjimus ir vieną pralaimėjimą.

Mergaitės (14) CYO lygos pirmenybėse nugalėjo Transfiguration 10:9. Žaidė: Zubrickaitė 4, G. Zukauskaitė 4, Underlytė 2, Valiukaitė, Ažulaitė, Matulaitė ir L. Zukauskaitė. Anksčiau skelbtas pralaimėjimas neuzskaitytas. Tai buvo nepilno laiko draugiškos rungtinės. Praeitą sekmadienį tos pačios grupės pirmenybėse vytytės nugalėjo St. Bonaventure 9:6. Žaidė: Zubrickaitė 7, Ažulaitė 2, Valiukaitė, L. Zukauskaitė, Jurkevičiūtė, Matulaitė.

Berniukai (iki 12) CYO lygos pirmenybėse nugalėjo Aušra 12:8. Vyčiai vedė pirmą puslaikį 8:0 ir iškovoję laimėjimą. Žaidė: R. Dullūnas, K. Kakevičius 4, Jokubauskas, Ažulaitė, Bajorinas, Ignatavičius.

A. Sirutis, mūsų sachmatininkas, tuo tarpu gydyosi Sv. Juozapo ligoninėje. Vyčiai prašomi jį aplankyti.

J. Neškaitis, grįžęs iš Thunder Bay, artimiausiu laiku išvyksta į Guelph, kur vėl vadovaus stalo teniso kursui universitete. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Bathurst College lyga pradeda žaisti šį sekmadienį, gruodžio 13. Ausros vyrai žaidžia prieš Tridents Winston Churchill salė 2.30 v. p.p., o jaunieji Prisiškimo parapijos salė 6.30 v.v. prieš latvių jaunius.

Siuo metu klube žaidžia 10 krepšinio komandų. Vien tik teisėjų apmokėjimas siekia \$500. Taip pat problemų atsiranda su komandų nuvežimu ir parvežimu iš rungtynių. Laukiama pagalbos iš rėmėjų.

Mergaičių jaunių B komanda pralaimėjo prieš St. Bonaventure 17:24. Žaidė: V. Plučaitė, R. Vaškevičiūtė 6, D. Kiškunaitė 2, S. Simutytė 2, L. Simanavičiūtė, D. Simanavičiūtė, R. Slapšytė 7, W. Wasilewska, J. Balčiūnaitė, R. Girdauskaitė, D. Danaitytė. — M. mergaičių komanda irgi pralaimėjo prieš St. Edwards 29:16. Žaidė: B. Plučaitė 8, A. Plučaitė 4, P. Simutytė 4, N. Čižikaitė, A. Klbingaitytė, S. Senkevičiūtė. Abi komandos treniruoja A. Stupis.

Berniukų jaunių D komanda pralaimėjo prieš Vyčio jaunius 12:8.

Krepšinio treniruotės berniukams žemiau 14 m. — antradienis ir ketvirtadienis nuo 5 iki 6.30. Treneriai — A. Nausėdas ir A. Chvedukas kviečia ir pradedančius žaidėjus į šias treniruotes. Kitos treniruotės: vyrams ir jauniams — antrd. ir ketvirtadienį; mergaitėms trečiadienį ir ketvirtadienį. Stalo teniso treniruotės — ketvirtadienį nuo 6 iki 8. Treneris J. Neškaitis.

Atėitinių žinios

Daržal kartojame savo šūkį "Visa atnaujinti Kristuje" ir tie žodžiai mums būna gana abstraktūs. Mes negalime duoti kitiems to, ko patys neturime. Negalime atnaujinti aplinkos, kol patys neatsinaujiname. Pradėkime nuo savęs. Pats pirmasis žingsnis atsinaujinimui yra atsidavimas Kristui, kreipimasis į Jį paprastais žodžiais — malda. Atsinaujinime Kristuje per malda ir tada mūsų šūkis mums pasidarys reikšmingesnis.

Už "Ateities" žurnalo atsiųstas kalėdines kortelės galima sumokėti atėitinių kambaryje sekmadienis po 10 v. Mišių. Ten pat galima sumokėti "Ateities" prenumeratą, išgerti kavos ir pasikalbėti su draugais. Kviečiami užtekti ne tik moksleiviai ir studentai, bet ir sendraugai bei atėitinių tėvai.

Kun. Saulius Laurinaitis kalbėjo praeitą sekmadienį studentų atėitinių susirinkime pas Laimą Gustaitę. Susirinkimas buvo gausus skaičiumi ir įdomus išreikštomis mintimis bei diskusijomis.

Skautų veikla

• "Rambynų" tuntu vienetuose šiuo metu renkami LSS ir kanadiečių registracijos mokesčiai, kartu raginant prie jų jungti ir "Skautų Aidą" prenumeratą 1971 m. Tėvai prašomi greitai atsakyti į vadovų kreipimąsi.

• Dr. M. ir V. Ansys knyga "Žymios lietuvių moterys" yra platinama Kanadoje ir JAV, talkinant skautų vienetais. Torontose jų galima platinti didesnį kiekį paimti pas ps. A. Valiūną, 34 Kennedy Ave., Toronto 9.

• "Satrijos" tuntu ruošiamos tradicinės Kūčios bus gruodžio 19 d., 5 v.p.p., Prisiškimo didžiojo salėje. Kviečiami dalyvauti skautai, vyr. skautės ir skautai vyčiai, jūrų skautai-tėis, akademikai-kės, skautininkų-kū ramovės, tėvų komitetas ir Romuvos valdyba.

• Lapkričio 1 d. progą, LSS tarybos pirmosios pranešimų, pakelto ir ps. laipsnį šios Kanados rajono vadovės: B. Elmantienė — Londone, A. Gurgždytė — Petrantonio ir O. Jusienė — Hamiltone, Gr. Stripinienė — Torontose. Sveikiname.

• "Satrijos" ir "Rambynų" tuntu kančių ir skudžių vienietai ruošiasi Kalėdų šventėms — mokesi giesmių, kurios skambės skautiškų Kūčių metu gruodžio 19 d. Tėvai prašomi reguliariai siųsti savo vaikus į repetitijas. C. S.

58 šokėjai — tai mūsų iškiliųjų tautinių šokių grupė "Gintaras". Grupės vadovams J. R. Karasiejams techniškoje reikaloje padėti sudarytas komitetas: V. Balsienė, K. Rusinas, B. Saplys, Č. Senkevičius, V. Siminavičienė, G. Tarvydienė, V. Turita ir M. Vasiliuskienė. "Gintaras" švenčia 15 metų gyvavimo sukaktį Torontose ir ruošiasi didžiui koncertui. Kiekvienas "Gintaro" grupės dalyvis tikisi, kad lietuvių supras jų pastangas atstovaujant mūsų tautai ir parems jų darbą.

Kanados šaulių rinktinės valdybos posėdis įvyko lapkričio 21 d. salėje virš "TZ" redakcijos. Be valdybos narių iš Toronto, dalyvavo šaulių kuopų pirmininkai iš Toronto, Montrelio ir Hamiltono. Pirmininkaujant rinktinės pirm. St. Jokubaičiui, svarstyta reikalai susiję su šaulių veikla. Nutarta rinktinės suvažiavimą rengti 1971 m. gegužės 22-23 d. Montrealyje. Tuo metu Montrelio šaulių kuopa švęs 15 metų sukaktį. Pakviesta LKM kuopos šaulė Strėlienė moterų veiklai koordinuoti rinktinėje. VI. Pūtviuo šaulys V. Keturakis patvirtintas rinktinės šaudymo vadovu. Š. P. G.

Toronto miesto taryba 14:7 balsų santykiu nutarė nuo 1971 m. sausio 1 d. leisti 65 metų amžiaus sulaukusiem torontiečiams važinėti TTC susisiekimo bendrovės autobusais, tramvajais ir poeziminiais traukiniais už pusę kainos. Jiems taipgi bus leista su vienu bilietėliu važiuoti dvi susisiekimo zonas, kuriom kelių vietai normaliai turi įsigyti du bilietėlius. Lig šiol tokia teise naudojosi tik 70 metų amžiaus senukai, gaunantys Kanados pensijos papildą. Dabargi turtas ir pajamos neturės jokios reikšmės. Nuostoliams padengti TTC bendrovė gaus metinę \$1,363,000 pašalpą iš miesto tarybos.

AL GARBENS REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 1611 Bloor St. W.
LE. 6-2664 Toronto, Ontario

KINGSWAY - RATHBURN, gražus 6 kambarių vienaugštis, pilnai užbaigtas rūšys su prausykla, garažas su privatu įvairavimu, netoli susisiekimo. Prašoma kaina tiš \$34,900.

BLOOR - WINDERMERE, apie \$10,000 įmokėti, puikus 7 kambarių atskiras namas, garažas, su labai plaučiu įvairavimu, lengvos išsimokėjimo sąlygos, netoli Bloor gatvės.

BLOOR - WINDERMERE, krautuvė ir 5 kambarių butas, dvigubas garažas, puiki, judri vieta, tinka betkokiam verslui; apie \$15,000 įmokėti, viena atvira skola nedidelio nuosimnio. Parduooda našle.

INDIAN RD. - BLOOR, 14 kambarių dvibutis, puiki vieta, netoli Bloor, dvigubas garažas.

STAYNER, ONT., gražus didžiulis gabalas žemės, pačiame miestely su namuku. Galima lengvai padalyti į du sklypus; miesto vanduo bei elektra. Prašoma tik \$8,000.

INDIAN RD. - BLOOR, atskiras mūrinis 10 kambarių namas per 2 augštus, 2 prausyklos, 2 virtuvės, didžiulis sklypas 45x200, garažas, privatus.

Al. Garbenis, ARBA Pr. Kerberis,
namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmiausiai pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAUSIAE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA	IMA
5½% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus (numatoma)	8% už mortgicijus
7% už 1 m. term. dep.	
7¼% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIJUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santuopų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

YONGE - LAWRENCE, \$8,000 įmokėti, atskiras plytinis 6 kambarių dviejų šeimų namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, šiltu vandeniu šildomas, atskiri įėjimai, šoninis įvairavimas, garažas, poilsio kambarys. Prašoma \$31,900.

QUEEN - LANSOWNE, \$7,000 įmokėti, ideali ir erdvi vieta krautuvei, geležies reikmenų ar valymo verslui. Plytinis namas, vieta 4 automobiliams pasistatyti, didelis butas viršuje, turi būt parduotas dėl šeimoms nesutarimų, puki vietovė.

BLOOR - DELAWARE, \$5,000 įmokėti, plytinis 11 didelių ir šviesių kambarių namas, vandeniu šildomas, 3 prausyklos, 2 virtuvės, šoninis įvairavimas, garažas, 10 metų mortgicijus balansui. Savininkas nusipirkes kita namą.

NORTH AVENUE RD., \$22,500 vertės, plytinis vienaugštis (bungalow), 2 miegamųjų, 4 vienetų prausykla, vandens šildymas, šoninis įvairavimas, garažas, savininkai išsiskrauste.

ST. CLAIR WEST, \$3,000 įmokėti, plytinis 7 kambarių namas, 2 virtuvės, įvairavimas. Prašoma \$20,900.

BLOOR - HIGH PARK, \$5,000 įmokėti, atskiras plytinis 10 kambarių namas, 3 virtuvės, vandens šildymas, 2 prausyklos, šoninis įvairavimas, garažas.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4, Tel. LE 4-8459

Turime krautuvį, namų vasarvietę, viešbutį, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnę sąlygą mokesčių — mortgicijų. VYT. MORKIS, A. BLUDZIUS ALV. (MIELDAZUKE) VISTOSKI

INSURANCE DUDA

769-4612
2231 Bloor Street W.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Saulėtoje Floridoje ant smėlėto Atlanto kranto išnuomojami modernūs vėsiami kambariai. RASYTI:

NORWYN Apts., 126 Ocean Dr. MIAMI BEACH, Fla. 33139, USA.

Tel. Miami Beach — 531-0944
Toronto — 766-6267

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ ROŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-ųjų atstovybė

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir
S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobilai, auto-
mobiiliai, motorai, skaitmeniniai
matavimai, radijo prietaisai, maisto
prekės, žaislai, vaistai, kosmetika,
saldainiai ir kt.

Norint pasiųsti automobilį, prašome
pirmą pasiteirauti, nes automobilių
siuntimas yra ribotas.

- Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarę gryną svarę.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašome savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums pašto ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

Prieš pradėdami ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti
tik ko galima vienam siuntiniui įsiųsti, nes nuo 1968 m. spalio mėn.
daiktų ir ypač medžiagų kiekiai yra sumažinti. Be to, jei turime ne-
ašiksumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti — mielai paaiškin-
sime ir duosime patarimą.

• Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti
ateityje.

DARBO VALANDOS:

pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro;
šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVICIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO

MODERNŲ DRABUŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION T.V. - HI-FI

TAISOM IR PARDUODAM T. V. ir HI-FI

STATOM IR TAISOM T. V. ANTENAS

532-7733

1613 Dundas St. W.

Sav. R. Stasiulis

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Cia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis;
didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų.
kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos

lentos ir baterijos. • Priėmėjas specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir garolinio stotį.
Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai.
Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras
patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas,
oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6801. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

Visų rūšių automobilių išorės

(body) taisymas, mechaniniai

darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

AUTOMOBILIŲ PLOVIMAS

IR BLIZGINIMAS UŽ \$1.25

UZ 25 CT. GALITE PATYS JUOS NUSIPLAUTI

SIX POINT CAR WASH LTD.

(Lietuvio savininko automatinis autovežimui plovimas)

83 SIX POINT RD. (į pietus nuo Bloor iš Islington gatvės)

KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ proga

artimiesiems, giminėms, draugams ir

pažįstamiems geriausia dovana galvos

odos priežiūra JIB vaistai, patentuoti

Šveicarijoje. JIB vaistai siunčiami oro

keliu ir visus laisvus kraštus. Skyriai:

2498 Dougall Ave, Windsor, Ont., Canada;

Europoj: Stuttgart 50, Duisburgerstr. 9-10, W. Germany.

Užsakymus su \$6,00 pošto perlaida siųsti vietos skyriui:

JIB Laboratory, 1437 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650, USA

Pasiruošę karui

Ryšių su karais ir neramia

padėtimi Artimuosiuose Rytuose

trečdaliu padidino savo kariuo-

menę ir Lichtenšteinas. Jis tu-

rejo 21 karvi, dabar turi 28.

• Kiekvienas trokšta ilgai gy-

venti, bet niekas nenori būti se-

nu (Swift)

Draubžiai ir pavojai

Dr. S. Aliūnas, tarp kita ko,

eiluotais:

„Dievulis Jėvą pagamino

Gražiai, neber ko ir pridėt,

Tiktai žmogus ją sugadino,

Emės visai apgėrinėt...“

(su „mini“, „midi“, „maxi“
etc.)

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

DAR NESPĖJUS NUTILTI atsilie-
pimams ir kalboms apie Braziliją
pabėgimą bei jų bylos eigą, atėjo
naujos žinios apie lietuvio jūrininko
Simo Kudirkos pabėgimą iš sovietų
laivo ir jo priverstinį grąžinimą. Ši
žinia Čikagos bel visos Amerikos lie-
tuvius ypatingai sujaudino. Čikagos
lietuviai nemaliai pasidarbavo, kad
įvykis neliktų be atgarsio. Didžiąją
spaudai apie tai pranešus platines
reportažose (prie vieno iš jų repo-
tažų „Chicago Tribune“ dienraštyje
buvo įdėtas ir gen. konsulo dr. Pe-
tro Daužvardžio pasisakymas), lapkri-
čio 26 d. Jaunimo Centre įvyko lie-
tuvų susirinkimas protesto pareiš-
kimams JAV valdžiai aptarti. Čia pa-
grindiniu kalbėtoju buvo LB Čika-
gos apyg. pirm. Jonas Jasaitis, kuris
nusiūtė lietuvio jūrininko tragediją.
Susirinkime buvo nutarta surengti
protesto demonstraciją Čikagos vi-
duriestyje lapkričio 28 ir 30 dienoi-
mis. Taip pat nuspresta paraginti
tautiečius, kad jie siųstų telegramas
JAV prezidentui ir viceprezidentui,
rašytų laiškus laikraščių redakci-
joms, kongreso ir senato nariams.
Sekantį dieną protesto demonstra-
cijos buvo atidėtos gruodžio 5 d. ir
jas numatyta rengti Civic Centre
akistėje. LB Marquette Parko apy-
linkės valdyba taip pat numatė at-
skiras demonstracijas toje kolonijoje
gruodžio 3 d. Apie kituose miestuo-
se rengiamas demonstracijas buvo
duodama žinių didžiojoje Čikagos
spaudoje, per radiją ir televiziją.
„Margučio“ radijo programos metu
lapkričio 27 d. jos pranešėjas Romas
Sakadolskis padarė telefoninį prane-
šimą iš Klevelando apie ten vykusias
protesto demonstracijas studentų su-
važiavimo metu. „Margučio“ progra-
ma šiuo reikalu davė daug tikslų ir
įdomių žinių.

ILLINOIS SENATORIUS Charles
Percy, ir kongreso narys R. Derwins-
ki lapkričio 30 d. pranešė lietuviams,
esą jie stengsis, kad šis reikalas būtų
išspręstas kuo greičiau ir būtų užtik-
rinta ateityje panašioms nelaimėms
įvykiams pasikartoti. „Chicago
American“ dienraštyje lapkričio 28
d. numerio vedamajame paminėtas
šis skaudus atsitikimas su lietuviu
jūrininku ir rašoma, kad šiuo skoni-
ryšium su šiuo įvykiu nuplovė ketu-
rių R. Vokietijos vokiečių išsibėgi-
jimas iš sovietinio laivo. „Draugas“
gruodžio 1 d. pirmajame puslapyje
išsijė Kazio Bradūno eilėraštį, ku-
riame iškeliamas lietuviu jūrininko
skundas ir rašoma: „Milžiniškoji
Laisvės statula stovi kurčia ir ak-
la.“

LIETUVIS VYSKUPAS Paulius
Marcinkus buvo aprašytas Čikagos
amerikiečių spaudoje ryšium su pasi-
kūnimu prieš popiežiaus Pauliaus
VI gynybą Manlioje. Vysk. Marcin-
kus, kuris yra gimęs ir augęs Cicero
lietuvio kolonijoje, Čikagą pravaži-
avo lapkričio 14 d., vykdamas į Toli-
muosius Rytus paruošti popiežiaus
kelionės detales. Kaip ir ankščiau,
taip ir šį kartą jis sutvarkė popiežiaus
priėmimą svetimuose kraštuose.
Visuomet jis būdavo vienas iš
pirmųjų, kurie popiežių svetimuose
kraštuose sutikdavo ir ji saugdavo.
Tačiau šį kartą, kai pasikėsintojas su
peiliu priartėjo prie popiežiaus, vysk.
Marcinkaus arti popiežiaus nebuvo.
Pastarojo motina, kuri gyvena Cicero
liet. kolonijoje, per televiziją savo
sūnų matė tik gerokai toliau. Savo
motinai vysk. Marcinkus iš paruoši-
mosios kelionės popiežiui yra parašęs
atvirukų, slųstų iš Samoa, Australi-
jos ir Hong Kongo. Čikagoje bei jos
aplinkėse gyvena taip pat vysk.
Marcinkaus sesuo Matilda ir broliai
— Ipolitas, Vilimas ir Bronius.

TRUMPALIS IŠ ČIKAGOS. Albinas
Dzironas, BALFo direktorių tarybos
narys, padarė pranešimą iš BALFo
seimo Bostone per „Margučio“ radiją
lapkričio 30 d. — Pirmoji lietuviško
evangelikų giesmyno išleidimo 400
metų sukaktis buvo paminėta lapkri-
čio 29 d. Balzeko Lietuvių Kultūros
Muzėjuje. Čia visa gruodžio mėnesį
vyks giesmynų paroda. Minėjime bu-
vo ir meninė dalis, kuriu atliko evan-
gelikų liuteronų „Tevišės“ parapi-
jos dviubas kvartetas. Apie giesmyn-
ą kalbėjo evangelikų liuteronų ir
reformatų kunigai: A. Trakis, J. Pau-
peras, dr. Neimanas ir J. Burbuly-
s. — Muzikais ir kompozitoriais Darius
Lapinskas lapkričio 28 d. susituo-
ke su Laima Rastentytė iš Niujorko. —
Lietuvių pasirodymas Mokslo ir Pra-
mos Muzėjuje kalėdiniam festivali-
je numatytas gruodžio 10 d. Tame
muzėjuje yra papuosta lietuviška eg-
lūtė, kuri stovės iki patį Kalėdų.
Muzėjaus valgykloje gruodžio 10 d.
bus galima gauti lietuviškų valgių. —
Čikagoje pasirodė priešmokyklinio
amžiaus vaikams plokštelė „Zukis
puikis“ (antroji laida). — „Laiškai
Lietuviams“ žurnalas vėl paskelbė
straipsnių konkursą. Paskirtos 4 pre-
mijos. Rašiniai siunčiami iki 1971 m.
vasario 16 d. Premijų teikimas bus
kovo 27 d. — Kun. Petras Urbaitis,
salaiečių vienuolijos narys, ankščiau
buvęs misijonieriumi Kinijoje, o da-
bar šios vienuolijos centre Romoje,
atvyko į JAV su dviem tonom lie-
tuviškų knygų. Jo atsiųsti leidiniai
atspausti lietuvių saleliečių spaus-
tėje Italijoje. Kun. Urbaitis jau vie-
šojo Niujorke, Klevelande ir dabar
apsistojo mėnesiui laiko Čikagoje,
kur jėško knygų pirkėjų ir lietuvių
saleliečių rėmėjų.

EDMONTON, ALTA

SAUNIOS VESTUVĖS Elenos Gar-
binčiūtės ir Ken Papey įvyko spa-
lio 10 d. Elena yra viena iš penkių
Zenono ir A. Garbinčiūtės dukterų.
Sutoktūvė buvo Š. Juozapo katedro-
je, kuriu metu solo giedojo A. Smi-
tienė, o vargonais grojo J. Baronas.
Vaisių pokylis įvyko Erdvioje ir
puošnioje Knights of Columbus sa-
lėje, dalyvaujant virš 300 žmonių.
Ken ir Elena yra savininkai didie-
lio ūkio prie Leduc miestelio, netoli
į pietus nuo Edmontono. Čia juodu
planuoja pastoviai apsigyventi.

DR. POVLAS GUDJURGIS grįžo
iš ligoninės ir gydosi namuose. Ed-
montonio lietuvių kolonijos vardu
linkiu greito pasveikimo.

ALGIS DUDARAVICIUS, energin-
gas veikėjas, buvo išvykęs į Lietu-
vių Dieną Londone, Ontario. Grįžo
pilnas gražių įspūdžių bei prisimi-
nimų ir su dar didesne energija
tesia veiklą mūsų kolonijoje.

PRANESAMA APIE NAUJĄ

GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią

hemorojus

Tai yra ypatinga gydymo medžiaga

irodžiusi galią sutraukti hemorojus ir

pataisyti sugadintus audinius.

Pagarbės tyrimų institutas atra-

do nepaprastą gydymą medžiagą,

sugebantią sutraukti hemorojus be

skausmo. Ji per kelias minutes suma-

žina niežėjimą ir nepatogumus bei

pagreitina uždegimo pažeistų audinių

gijimą.

Visais tyrimais atvejais švelnėjant

skausmams, įvykdo hemorojų susi-

traukimą.

Tačiau visų svarbiausia — rezulta-

tai būdavo toki nuostabi, kad šis pa-

gerėjimas tesėdavosi daugeli mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gyd-

ymą medžiagą (Bio-Dyne), kuri grei-

tai padeda užgyti pažeistoms celėms

ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepa-

lo bei lazdeles formose „Preparation H“
vardu. Prašykite visose vaistinė-
se. Pinigai bus grąžinti, jei nebū-
tė patenkinti.

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

SKAITYTŲJAI PASISAKO

JAUNIMO ORGANIZACIJŲ

SUEIGOS IR REPETICIJOS

Geriamieji vadovai, ar nebūtų
galima repeticijas ir sueigas perkel-
ti į penktadienio vakarus, šeštadie-
nio, sekmadienio popietes ar vaka-
rus? Mes, tėvai, esame labai dėkingi
mūsų vadovams už jų laiką, pasi-
aukojimą padėti išlaikyti sugrupuo-
tą lietuvišką jaunimą, o taip pat iš-
kelti tautinių šokių grožį ne tik sa-
vajai, bet ir kanadiškai visuomenei.
Tuo yra prisidedama prie didelio
darbo — garsinti Lietuvos vardą
svetimausių tarpe. Ačiū Jums! Jūs,
vadovai, ir jaunimas esate mūsų
tautos deimaniečiai! Mes, tėvai,
irgi stengiamės savo vaikus skatinti
nepraileisti tautinių šokių repeticijų
ar sueigų, bet mums rūpi, kad moks-
leivis nenusilptų ir moksle. Sugaišus
darbo dienomis, pvz. pirmadienio va-
karą apie 3-4 valandas (išskaitant to-
liau gyvenančių laiką nuvažiuoti ir
grįžti), moksleivui yra didelis nusis-
tulis. O kartais prieš įvairius paren-
gimus ilgos repeticijos kartojasi net
iki trijų kartų į savaitę; sugaištas
toks didelis laiko kiekis tikrai atsi-
lieps į moksleivio pažymius. Ypač
svarbus yra laikas prieš egzaminus.
Todėl toms savaitėms repeticijas ir
sueigas skiriant reikėtų atkreipti dė-
mesį į laiką. Manau, mieli vadovai,
suprasite tėvų padėtį.

Studento tėvai

PAVYZDIAI IR PRIEVARTA

Pierre Babin, žymus religinio auk-
lėjimo psichologas, įrodė, kad mūsų
pragmatiški laikai išaugino pasirinkti-
mo visuomenę. Atseit, ką žmogus pa-
tiria iš gyvenimo, pagal tai pasiren-
ka gyvenimo linkmę. Tikėjimo klau-
sime nėra kitaip. Jei Dievas išgyve-
namas, jei Jis žodis skaitomas, ap-
maštomas, jei pasitinkama Jo globa ir
meile, Dievas pasirenkamas kaip as-
mens augščiauusia vertybė. Namuose
Dievo vardas dažnai vartojamas „be
reikalo“, jei iš visų vartojamas. Jei
į Jį kreipiamasi, tai tik tam, kad
palengvintų sunkumus, išsklaidytų
prašymus ir pan.; ne iš gilaus noro
ir vidinio reikalingumo. Sąžinė ap-
raminti Jis garbinamas tik sekma-
dieniais. Dėlto aimanuojama ir de-
juojama, kad vaikai ir jaunuoliai
išsisukinėja iš sekmadienio Mišių, ti-
kybos pamokų, katekizacijos ir pana-
šių. Nesiskundžiu, kad visuomenėje
maistaujama, ištvirkaujama, įjesko-
ma nuodų. Tai įjeskiojama (per blo-
gasdienes priemones) ty vertybių, kurių
kasdienybėje nerandama suaugusių-
jų tarpe. Nustokim dejavę, atsivers-
kim Kristaus Žodį ir pamatysime:
įjunkim patys savo kasdienybę
augštesnes vertybes, įsigilinkim į li-
turgiją, bandykim kasdieną pasimel-
ti, bukime pavyzdžiais vaikams ir
jaunuoliams. Diskutuokim tikybi-
nius klausimus, tačiau patys supras-
dami visus klausimus nianus, o ne
vien remdamiesi savo nuomone ir
užsikirtimu. Jei vaikas yra dar pra-
džio mokykloje, negali būti kalbos
apie jo norą ar nenorą lankyti sek-
madienio tikybos pamokas (jei ne-
laikio katalikiškos mokyklos). Pa-
auglius reikia raginti, reikalauoti, pra-
syti, bet ne grasinti ar priversti lan-
kyti jiems skirtas pamokas. Mes vis-
ko nežinom, tačiau yra tokių, kurie
nuošiai, skaito ir gilina savo

Šv. Jono Kr. par. žinios

— A. A. prel. Mykolas Krupavičius laidotuves Čikagoje parapijai atstovavo kun. P. Ažubalis. Praėjusį sekmadienį per visas pamaldas pamokslai buvo Velionies tema; 11 v. pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

— Gruodžio 8 d., Marijos N. Pr. šventėje, pamaldos — 7.30 v.v. už jūrinių Simą Kudirką prašant jam globos.

— A. A. Juliusas Jasiūno žmonai, dukrai, sūnams ir giminėms nuosirdi užuojauta, sūnui Algiiui — greitai pasveikimo.

— Gruodžio 8 šventės proga įvyko kat. moterų dr. jos susirinkimas. Labai vertingą paskaitą apie narkotikus skaitė dr. Gustainienė.

— Prašome pranešti apie ligonius ir senelius prieš Kalėdų šventes.

— Netrukus išsivysiančių aukų vokeliai ir praėjusių metų aukų pažymėjimai. Šiais metais neturėję vokelių prašomi, užrašę pavardę, adresą, ir telefoną, prijungti prie sekmadienės aukos.

— N. Metų sutikimą rengia parapija ir Šv. Jono Pašalpinė Dr. ja.

— Pamaldos: šeštadienį 8 v. už a. a. Oną Brokietienę, 9.30 už a. a. Magdalėną Tamaliūnienę. Sekmadienį: 10 v. už a. a. Juliją Abromaitį (užprašė „Dainos“ grupę); 11 v. metinės už a. a. Antaną Terasevičių.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Ši sekmadienį pamaldos 9.30 v. r. su šv. Komunija. 11 v. r. kun. Žilinskis laikys Išganytojo parapijos angliškąsias pamaldas, kuriose taip pat bus daininama šv. Komunija.

— Pamaldos Kūčių vakarą 7 v. su šv. Vakariene. Šiose iškilmingose pamaldose, kaip ir pernai, bažnyčia bus apšviesta vien tik žvakėmis.

— Reikiame padėką p. p. Jukniečiai, M. Jankui ir Dambariui už Advento vainiko nupynimą.

— Konfirmantų pamokos — gruodžio 12 d., 1-3 v.p.p. Sausio mėnesio pamokos įvyks 9, 16, ir 23 d.d., 1-3 v. p.p.

— Parapijos tarybos posėdis — gruodžio 16, trečiadienį, 8 v.v.

— Gruodžio 20 d., 1.30 v.p.p., jaunimo pamaldos, Kalėdų eglutė, Moterų Draugijos senelio iškvičimas bei kavutė.

— Atvykus anglų kunigui į parapiją, lietuviškoji veikla nebus paliesta. Kun. Žilinskis ir toliau laikys pamaldas, moksles jaunimui, patarnaus pastoraliniais aktais bei lankys parapijiečius kaip ir iki šiol. Pasikeičia tik kun. Žilinskio stovis su angliškąja parapijos dalimi.

— Visi parapijiečiai, kurie dar nėra pasirašę 1971 m. aukų pažado kortelės, prašomi tai padaryti neatidėliojant.

— Dar galima pirkti „Tėviškės parapijos“ įgiedotų choro plakštelių. Susisiekite su klebonu.

A. A. Julius Jasiūnas tragiškai žuvo gruodžio 3 d. Stanyery prie Wasaga Beach. Velionis buvo kilęs iš Šiaulių. Palaidotas gruodžio 7 d. iš Šv. Jono Kr. bažnyčios liet. kapinėse. Paliko žmoną, dukterį ir du sūnus. Dėl jo mirties, kaip praneša dienraščiai, kaltinamas Vincentas Dailidė.

A. A. Jonas Žagūnas, 52 m. amžiaus, mirė lapkričio 27 d. Our Lady of Mercy ligoninėje. Velionis ilgesnį laiką negalavo. Palaidotas iš Šv. Jono Kr. bažnyčios liet. kapinėse.

A. A. Jonas Naujokas, 65 m., mirė Delhi mieste lapkričio 26 d. Velionis buvo aktyvus šaulys ir labai paslaugus žmogus. Paliko žmoną, 3 dukteris ir 1 sūnų. Palaidotas iš Šv. Jono Kr. bažnyčios Toronte liet. kapinėse.

Prisikėlimo par. žinios

— Žuvus Julijui Jasiūniui, šeimai reikiame nuosirdžiai užuojauta.

— Prašytos paskelbti Mišios: šeštadienį, 9 v. — už a. a. Oną Budzeikienę, užpr. Neverauskų; sekmadienį, 11.15 v. — už Agotos ir Jono vėles, užpr. K. Žulio; pirmadienį, 8 v. — už a. a. Juliją Abromaitį, užpr. užuojautos sūnams ir dukterims vietoj Aukštaičių ir Kaminskų; šeštadienį, 10 v. — už a. a. Antaną Aukštakalį, užpr. Aukštakalnių.

— Lankomos šeimos: Coe Hill Dr., Easson Ave., So. Kingsway, Worthington Cres. ir anksčiau skelbtos, bet dar nelankytos gatvės.

— Ketvirtadienį, 7.30 v.v. — suaugusių repeticija; penktadienį, 6.30 v. v. — vaikų choro repeticija; sekmadienį, 12 v. — tenorams ir bosams.

— Lituanistinis seminaras — 7 v. v. par. patalpose.

— Kat. moterų skyriaus metinė šventė — ši sekmadienį. Mišios draugijos intencija — 11.15 v. Narės prašomos rinktis į kavinę 11 v. Po pamaldų — apagė, kurios metu kalbės sesuo Ignė.

— Pamokos pradžios mokyklos mokiniams ir gimnazistams — tuoj po 10 v. Mišių. Taip pat tuo laiku vyks Pirmosios Komunijos pamoka LV namuose.

— Religinio kurso suaugusiems paskaita ir diskusijos — trečiadienį, gruodžio 16 d., 7.30 v.v. Tema „Gilesnė sakramentų prasmė. Atgailos sakramentas ir jo istorinis aspektas“.

— Pensininkų vakaras — gruodžio 15 d., 6.30 v.v. Programoje — kalėdinė loterija.

— Ši sekmadienį per 10 v. Mišias giedos sol. V. Verikaitis vad. Harbord Collegiate Institute choras.

Kanados Lietuvių Fondo suvažiavimas įvyko gruodžio 5 d. Toronte Lietuvių Namuose. Dalyvavo apie 80 narių su 500 balsų (vienas balsas nuo \$100). Tarybos išrinkti: inž. J. Kšivickis, inž. V. Baisys, Pr. Bastys, dr. A. Pacevičius, J. Bersėnas, Stp. Jakubickas, P. Januška, inž. P. Lelis. Dar 4 nariai bus paskirti KLB krašto valdybos. Ši 12 narių taryba išrinks naują valdybą. Revizijos komisijon išrinkti: V. Petravičius, V. Lukas, J. Janauskas. Plačiau apie suvažiavimą — kitame „T2“ nr.

Ateitininkų sendraugių susirinkimas įvyko Prisikėlimo palatose gruodžio 6 d. Idomų pranešimų apie moksleivių ir studentų ateitininkų veiklą padarė V. Kolyčius, o apie kongresines mintis, ypač dr. A. Sužiedėlio paskaitą — K. Manglicas. Susirinkime aptarti organizaciniai reikalai ir išrinkta nauja valdyba: V. Aušrotas, kun. J. Staškevičius, Vl. Sonda, Br. Pabedinskienė, P. Bražukas.

— „Tėviškės Žiburių“ metinė prenumerata nuo 1971 m. sausio 1 d. pakeliama iki \$7. Visi skaitytojai prašomi atnaujinti prenumeratas iki sausio 15 d., o skolingieji užsimokėti skolas ir nepalikti jų kitiems metams.

Birutė Augaitytė grįžo iš Prancūzijos į Torontą ir pradėjo dirbti Ontario švietimo ministerijoje. Prieš metus Toronte gavusi prancūzų kalbos bakalauratą, ji tobulinosi Grenoblio universitete ir įsigijo teisę dėstyti prancūzų kalbą užsieniečiams. Atleikamu nuo studijų laiku turėjo progą pakeliauti po Europą, susipažinti su jos kultūriniais lobiais, lankytis Lietuvoje, kur užmezgė ir atnaujino ryšius su giminėmis ir tėviškės jaunimu. Dirbdama Ontario švietimo ministerijoje, ji tęsia studijas Toronto universitete.

Žinodami, kiek daug mūsų jaunimo mėgsta lietuvišką dainą ir muziką, parodykime

jiems dėmesio gausiu

atsilankymu į LIETUVIŠKĄ

JAUNIMO

gruodžio 13, sekmadienį, 3 v.p.p.,

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS

AUDITORIJOJ.

PIRMĄ KARTĄ TORONTE PROGRAMĄ ATLIKS Klevelando jaunimo kankių orkestras

„AUKURAS“, vadovaujamas Onos Mikulskienės ir Toronto jaunimo ansamblis „BIRBYNĖ“,

vadovaujamas Dalius Viskontienės

Rengia: „BIRBYNĖS“ ansamblio

tėvų komitetas

Bilietai kaina: suaugusiems — \$2.00,

studentams — \$1.00.

DEMONSTRACIJA PRIE JAV KONSULATO

Grazinimas rusams lietuvių jūrininko Simo Kudirkos sujudino ir torontiečius. Specialus komitetas gruodžio 5, šeštadienį, surengė demonstraciją prie JAV konsulato University Ave. Apie 3 v.p.p. susirinko būrys tautiečių su plakatais ir pradėjo demonstruoti. Netrukus jų eilės didėjo, plakatų skaičius gausėjo ir susitelkė apie 500. Matėsi nemažai jaunimo, estų ir latvių atstovai, keli tautiečiai iš Delhi, St. Catharines ir kt., spaudos, televizijos ir radijo atstovai. Konsulato rūmų įėjimą saugojo ketvertas policininkų su viršūnėlių priesaikėmis. Jokių incidentų nevyko, demonstracija praėjo labai tvarkingai. Ją baigiant, L. Šveždaitė perskaitė protesto raštą, skirtą JAV konsuliui. Specialūs atsisaukimai buvo dalina-

KLB Toronto apylinkės tarybos posėdis įvyko gruodžio 1 d. Šv. Jono Kr. par. salėje. Dalyvavo tarybos rinkti ir liet. organizacijų bei institucijų atstovai. Pirminkininko apyl. vald. pirm. Vyta. Skrinkas. Iš pranešimo apie Vasario 16 šventės rengimą paaiškėjo, kad apyl. valdyba minėjimą rengia vasario 14 d. Central Tech. salėje. Pagrindinių kalbėtojų pakviestas iš Filadelfijos rašyt. Vyta. Volertas, ALB tarybos pirminkininkas. Mėninių programos daliai kviečiami visi liet. jaunimo meno vietiniai. Po minėjimo — vaišės. Prisikėlimo par. salėje. Buvo keltas klausimas lietuvių dalyvavimo tautybių savaitėje — karavane. Deja, paaiškėjo, kad Prisikėlimo par. salė, geriausiai tam tinkanti, tam laikui užimta. Apgailestauti menki rezultatai renkant solidarumo įnašus.

KLB švietimo komisija nutarė 1971 m. surengti lituanistinę mokyklą bei įvairiuose kursuose lietuviškos periodinės spaudos (laikraščius bei žurnalus) skaitymo konkursą ir tuo būdu paskatinti mokinius skaityti lietuvišką spaudą bei sekti lietuvių bendruomenės gyvenimą. Be to, tuo būdu gal ir tėvai bus paskatinti prenumeruoti lietuvišką laikraštį, jei dar neprenumeruoja, nes jis bus reikalingas jo vaikui įsėinant mokyklos programą bei dalyvaujant mokyklos konkurse. Kiekvienai mokyklai, vykdančiai šį konkursą, švietimo komisija duos premijoms tam tikrą dalį pinigų.

„Amber Draperies a. Interiors“ firmos savininkas A. Jankaitienė ir M. Vaitkienė praneša, kad persikėlė į naujas ir erdvesnes patalpas: 2235 Bloor St. W., prie Runnymede kino teatro. Tel. 762-3838. Čia rasite didelių pasirinkimų vietinių ir importuotų medžiagų, užuolaidoms kabinti stanges, veidrodžių, kilimų, prausykloms kilimėlių, rankšluosčių ir įvairių namams papuošimų, kaip vazelių, žvakidžių ir t.t. (Skib.)

VLIKO tarybos posėdyje Čikagoje gruodžio 5-6 dienomis iš Toronto dalyvavo Augustinas Kuolas, kaip Rezistencinės Santarvės atstovas bei Kanados skyriaus pirminkininkas, ir St. Banelis, Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje pirminkininkas. Posėdyje aprašymą tikimės gauti vėliau.

Vietoje kalėdinių sveikinimų aukoją „T. Žiburiams“. J. A. Rinkūnai \$10, J. Birgiolas \$10, A. Simkevičienė \$10 (N. Pr. Marijos seseris \$10), S. P. Kalvaičiai iš Hamiltono \$5, S. A. Kalūzas \$5. Jie linki savo bičiuliams jaukių švenčių ir sėkmingų naujų metų.

Kalėdų proga vietoje sveikinimų užsakė „T. Žiburius“ nepasiturintiems tautiečiams Iz. ir S. Girdzijauskai.

Hamiltono medžiotojų ir žūklautojų Giedraičio klubas paukojo „T. Žiburiams“ \$20. Leidėjai nuosirdžiai dėkoja.

P A D E K A

Nuosirdžiai dėkoju dr. A. Valadkai už gydymą, atsisavimą operacijos metu ir priežiūrą ligoninėje. Taipgi nuosirdus ačiū už lankymą ligoninėje kun. A. Simanavičiui, OFM, už nuolatinį rūpestį bei lankymą p. Novogrodskienei ir p. Jotautui.

E. Staškevičienė

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimo draudą. Nemo-kami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikintus leidimus ir automatinis automobilis. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

ELEKTROS RANGOVYS

Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros irengimo darbus Toronte

923-7194. Sav. A. Čeponis

ATLIEKU VISOKIOS RŪŠIES namų remonto darbus. Skambinti po 5 v. p.p. tel. 537-3942. J. Banylis.

MALONIAI PRAŠAU Petra Matulevičiui, gyvenantiui Toronte, atsiimti savo likusį turtą iš 30 Saunders Ave., Toronto 3, Ont. R. MATULEVICIENE.

ISNUOMOJAMI kambariai ir virtuvė 44 Beaconsfield Ave., Toronto 3, Ont. Tel. 532-1415.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvės spintėles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 533-4724.

JIESKAU PIRKTI tautinius drabužius, maždaug 16-17 metų amžiaus lietuvaitei. Adresą sužinoti „Tėviškės Žiburiuose“.

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252

2265 BLOOR ST. W., kampas Bloor-Durie gatvių

Ivairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos

MONTREAL

Šv. Kazimiero par. žinios

— Lapkričio 29 d., po 11 val. pamaldų, par. svetainėje įvyko metinis parapijos susirinkimas, kuriame dalyvavo 71 asmuo, turintis teisę balsuoti. Susirinkimą atidarė ir jam vadovavo klebonas kun. dr. F. Jucevičius. Parapijiečiai išrinko 4 naujus k-to narius vietoje J. Stanilio ir K. Ambraso, kurie baigė savo 3 metų terminą. Alfonsas Ruzgaitis atsi-statydino dėl ligos ir Arvydas Rudzevičius dėl išsikėlimo į kitos parapijos ribas. Pagal balsų daugumą į naują parapijos komitetą buvo išrinkti: Alfonsas Ambrasas, par. k-to p-ko sūnus, 56 balsais, Albertas Norkeiliūnas 53, Povilas Kalpokas 45, Juozas Kalakauskas 37. Atsarginiu nariu pasilieka Izidorius Gorys, gavęs 30 balsų. Pirmieji du kandidatai išrinkti 3 metams, sekantieji du — vieneriems metams. Po to buvo svarstomas par. nario mokesčio pakėlimas. Vienbalsiai dalyviai nutarė pakelti nario mokeskį iki \$10. Po to klebonas kun. dr. F. Jucevičius apibūdino ne tik šiuo metų parapijos k-to nuveiktus darbus, bet ir prisiminė paskutinių 10 metų komitetų veiklą. Pabaigoje par. k-to pirm. K. Ambrasas padėkojo savo klebonui ir visiems k-to nariams, jų žmonoms ir visiems parapijiečiams, kurie taip nuosirdžiai šiemet talkino ruošiant parapijos parengimus. Jis prašė visus parapijiečius, kad būtų tokie geri ir ateinančiais metais, kai į juos kreipsis ir prašys pagalbos naujais par. k-tas. Savo kalbą jis baigė šiais žodžiais: „Mano žmonai ir man šie paskutiniai treji metai, kuriuos mudu praleidome besidarbuodami savo parapijoje, buvo patys gražiausi mūsų gyvenime.“ Po to par. k-to narių žmonos susirinkimo dalyvių pavaišino kava, sumuštiniais ir saldumynais.

— Klebonas kun. dr. F. Jucevičius paskutinįją lapkričio mėn. savaitę baigė lankyti visus savo parapijiečius.

— Lapkričio 29 d. mūsų bažnyčioje buvo pakrikštytas Zėnaučių sūnelis Mykolas ir Guy vardais. Krikšto tėvais buvo A. Norkeiliūnas ir J. Norkeiliūnaitė.

— Anksčiau buvo skelbta, jog N. Metų išvakarėse 8 v. bus laikomos pamaldos, o 9 v. prasidės par. svetainėje vaišės. Patiksliname, jog pamaldos bus ne 8 v., bet 9 v.v.

— Užpraėjo sekmadienio rinkliava — \$151.55. K. A.

Aušros Vartų par. žinios

— Katalikų moterų draugija ruošia metinę savo šventę gruodžio 13 d. Šv. Mišios ir Komunija bus Aušros Vartų par. bažnyčioje 11 val. Po pamaldų — iškilmingas posėdis, kurio metu dr. Ilona Gražytė skaitys paskaitą apie moderniąją moterį.

TORONTO, ONT.

Jaunimo apysaka „Mieste ne-saugu“, JAV LB švietimo tarybos premijuota, Kanadoje yra platinama KLB švietimo komi-sijos ir yra gaunama visose Kanados lietuvių kolonijose, taip pat švietimo komisijoj 236 D. Vercourt Rd., Toronto 3, Ont. Tėvai kviečiami ja nupirkti savo vaikams kaip dovaną.

Uždarose vyrų kolekcionijose, kurios įvyko gruodžio 5-7 savaitgalį King miestelyje, dalyva-vo 30 vyrų ir jaunuolių. Reko-lekcijų vedėjas — kun. S. Lauri-naitis. Būtų gera, kad panašio-sios kolekcionijos pasinaudotų daugiaujan vyrų.

Elena Vaičekauskaitė iš Aust-ralijos, gyvenusi Putname, ten studijavusi, vėliau dirbusi To-ronto Lietuvių Vaikų Namuose, studijavusi Toronte-un-te, gruodžio 11 d. atsisveikino su To-rontu ir išskrido atgal į Australi-ją, kur gyvena jos tėvai. Gy-vendama Toronte mielai daly-vaavo lietuviškoji veikloje.

„Neringos“ tunto skaučių pas-tangoms Fine Arts muziejui tarp kitų tautybių yra išstatyta ir tradicinė lietuvių kalėdinė eg-lutė, papuošta šiaudiniais pa-puošalais. Eglutė išstatyta cen-trinėje ir gerai matomoje vieto-j. Prie eglutės yra padėtas ang-liškas ir prancūziškas paaiškin-i-mas apie mūsų tradicines Kū-čias ir plotkeles. Gruodžio 6 d. prie eglutės Mimbrealio „Ginta-ro“ ansamblis atliko specialią programą, kurią stebėjo nema-žas muzėjaus lankytojų skai-čius.

PLB švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnas gruodžio 5-6 savai-tgalį dalyvavo pasitarimuose su šeštad. mokyklos mokytojais. Rasta, kad tėvų domėjimasis mokyklos likimu silpnokas.

Pr. Rudinskas, KLB Montrea-lio seimelio prezidiumo pirm., dalyvavo K. L. Fondo narių su-važiavime Toronte ir turėjo pa-sitarimus su Toronto bankelių vadovais.

Didžiojo parapijos komiteto po-sėdyje buvo svarstytas „Lito“ pasi-lymas pirkti iš parapijos du neapsta-tytus sklypus. Posėdyje buvo iškla-sytos nuomonės ir argumentai prieš ir už sklypų pardavimą. Nutarta šį klausimą pateikti visuotiniam para-pijiečių susirinkimui.

— Užbaigtas parapijiečių lanky-mas. Aplankyti visi, kurių adresai buvo žinomi. Kaikurie, net ir pakar-totinai nuvykę, nebuvo rasti namie. Lankant parapijiečius surinkta \$3.-546. Tai pagrindinės visų trijų kunig-y metinės pajamos. Antrinės pajamos yra aukos už šv. Mišias (\$21) — \$35 savaitė kiekvienam kunigui). Aukos už krikštus, jungtuves, laido-tuves ar kitus patarnavimus eina baž-nyčios fondui.

— Parapijos klebonas sakys pa-mokslus Hamiltono lietuvių parapi-jos kolekcionijose nuo gruodžio 12 iki 20 d.

— Užpraėjusį sekmadienį bažny-čioje surinkta \$196.18.

Skautų grupė p. Ottų garaže, LaSalle, statydinasi laivą. Dar-bams vadovauja R. Otto ir G. Va-zalinskis. Jiems padeda iš vyres-niųjų skautų S. Geležūnas, o iš jaunesniųjų — T. Žižys, R. Ali-šauskas, G. ir S. Brikiiai, G. Na-gys, S. ir R. Montvilai, M. Beniu-šis. Pr. R.

Vasario 16 gimnazijos bend-rabūdių statybai ir iš Sov. Sąjun-gos pagėbujų Brazilinkų bylai ginti Turkijoje Montrealio lie-tuviai kviečiami siųsti savo au-kas į „Litą“. Vasario 16 gimnaz-i-jos saskaitos numeris „Lita“ yra D220, o Tautos Fondo D348. Taip pat galima pinigų imokėti tiesiogiai fondų įgaliotiniams: Vasario 16 gimnazijos — Pranū Dikaičiui, 105 Monette St., La Salle 650, Que., Tel. 366-1673; Tautos Fondo — Augustinui Kalvaičiui, 1151 Rolland St., Verdun, Que., Tel. 767-7455.

KLB Montrealio seimelio prezidiumas

Pr. Baltuonio paroda buvo at-daryta lapkričio 28 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Jo me-džio šaknų skulptūros paroda buvo surengta ir kanadiečių publiškai Place Ville Marie ir Bonaventure. Montrealio lietu-viams parodą surengė skautų rė-mėjų komitetas. Parodos įžan-ginį atidarymo žodį tarė dr. H. Nagys. Kalbėtojas pabrėžė, kad šiandien nebegalime griežtai nus-tatyti ribų, kur yra grynas me-nas ir kur komercinis. Pavyz-džiui, šiandien kuriamos skulp-tūros iš metalo laužo, gamina-mos vazos, kurios nelaiko van-dens. Dr. H. Nagys apibūdino Pr. Baltuonio originalią šaknų skulptūrą kaip savos rusies me-ną. J. L.

„Neringos“ tunto skaučių pas-tangoms Fine Arts muziejui tarp kitų tautybių yra išstatyta ir tradicinė lietuvių kalėdinė eg-lutė, papuošta šiaudiniais pa-puošalais. Eglutė išstatyta cen-trinėje ir gerai matomoje vieto-j. Prie eglutės yra padėtas ang-liškas ir prancūziškas paaiškin-i-mas apie mūsų tradicines Kū-čias ir plotkeles. Gruodžio 6 d. prie eglutės Mimbrealio „Ginta-ro“ ansamblis atliko specialią programą, kurią stebėjo nema-žas muzėjaus lankytojų skai-čius.

PLB švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnas gruodžio 5-6 savai-tgalį dalyvavo pasitarimuose su šeštad. mokyklos mokytojais. Rasta, kad tėvų domėjimasis mokyklos likimu silpnokas.

Pr. Rudinskas, KLB Montrea-lio seimelio prezidiumo pirm., dalyvavo K. L. Fondo narių su-važiavime Toronte ir turėjo pa-sitarimus su Toronto bankelių vadovais.

Didžiojo parapijos komiteto po-sėdyje buvo svarstytas „Lito“ pasi-lymas pirkti iš parapijos du neapsta-tytus sklypus. Posėdyje buvo iškla-sytos nuomonės ir argumentai prieš ir už sklypų pardavimą. Nutarta šį klausimą pateikti visuotiniam para-pijiečių susirinkimui.

— Užbaigtas parapijiečių lanky-mas. Aplankyti visi, kurių adresai buvo žinomi. Kaikurie, net ir pakar-totinai nuvykę, nebuvo rasti namie. Lankant parapijiečius surinkta \$3.-546. Tai pagrindinės visų trijų kunig-y metinės pajamos. Antrinės pajamos yra aukos už šv. Mišias (\$21) — \$35 savaitė kiekvienam kunigui). Aukos už krikštus, jungtuves, laido-tuves ar kitus patarnavimus eina baž-nyčios fondui.

— Parapijos klebonas sakys pa-mokslus Hamiltono lietuvių parapi-jos kolekcionijose nuo gruodžio 12 iki 20 d.

— Užpraėjusį sekmadienį bažny-čioje surinkta \$196.18.

Skautų grupė p. Ottų garaže, LaSalle, statydinasi laivą. Dar-bams vadovauja R. Otto ir G. Va-zalinskis. Jiems padeda iš vyres-niųjų skautų S. Geležūnas, o iš jaunesniųjų — T. Žižys, R. Ali-šauskas, G. ir S. Brikiiai, G. Na-gys, S. ir R. Montvilai, M. Beniu-šis. Pr. R.

Vasario 16 gimnazijos bend-rabūdių statybai ir iš Sov. Sąjun-gos pagėbujų Brazilinkų bylai ginti Turkijoje Montrealio lie-tuviai kviečiami siųsti savo au-kas į „Litą“. Vasario 16 gimnaz-i-jos saskaitos numeris „Lita“ yra D220, o Tautos Fondo D348. Taip pat galima pinigų imokėti tiesiogiai fondų įgaliotiniams: Vasario 16 gimnazijos — Pranū Dikaičiui, 105 Monette St., La Salle 650, Que., Tel. 366-1673; Tautos Fondo — Augustinui Kalvaičiui, 1151 Rolland St., Verdun, Que., Tel. 767-7455.

KLB Montrealio seimelio prezidiumas

Pr. Baltuonio paroda buvo at-daryta lapkričio 28 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Jo me-džio šaknų skulptūros paroda buvo surengta ir kanadiečių publiškai Place Ville Marie ir Bonaventure. Montrealio lietu-viams parodą surengė skautų rė-mėjų komitetas. Parodos įžan-ginį atidarymo žodį tarė dr. H. Nagys. Kalbėtojas pabrėžė, kad šiandien nebegalime griežtai nus-tatyti ribų, kur yra grynas me-nas ir kur komercinis. Pavyz-džiui, šiandien kuriamos skulp-tūros iš metalo laužo, gamina-mos vazos, kurios nelaiko van-dens. Dr. H. Nagys apibūdino Pr. Baltuonio originalią šaknų skulptūrą kaip savos rusies me-ną. J. L.

PASIRŪPINKITE, kad netrukty artėjančioms šventėms mūsų specialiai pagaminto RŪKYTO KUMPIO. Kviečiame gerb. klientus užsisakyti iš anksto.

Turėsime žąsų, kalakutų, ančių, paršiukų, įvairios savo gamykloje rūkytos dešros bei mėsos.

Taipgi turime Viskonto gamintų lietuviškų sūrių, rūkytų ungurių, rūkytus kalakutienos, importuotų skanėstų, tikro bičių medaus ir t. t.

Kviečiame tautiečius nedelsiant pasinaudoti!

PARKSIDE MEAT MARKET

335 RONCESVALLES AVE.

TELEFONAS 535-1258

Nemokamas pristatymas

PRANEŠAME, KAD KOČIŲ BEI KAL